

Predlog

Crna Gora
Ministarstvo unutrašnjih poslova

IZVJEŠTAJ
O REALIZACIJI STRATEGIJE O MIGRACIJAMA I REINTEGRACIJI POV RATNIKA U CRNOJ GORI, ZA PERIOD
2021-2025. GODINE, ZA 2023. GODINU

Podgorica, april 2024. godine

S A D R Ź A J:

- I. UVODNI REZIME S OSVRTOM NA NAJVAŽNIJA DOSTIGNUĆA I IZAZOVE KOJI SU OBILJEŽILI IZVJEŠTAJNI PERIOD**
- II. INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA**
- III. TABELA O REALIZACIJI AKTIVNOSTI AKCIONOG PLANA ZA 2023. GODINU**
- IV. PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA**

I. UVODNI REZIME S OSVRTOM NA NAJVAŽNIJA DOSTIGNUĆA I IZAZOVE KOJI SU OBILJEŽILI IZVJEŠTAJNI PERIOD

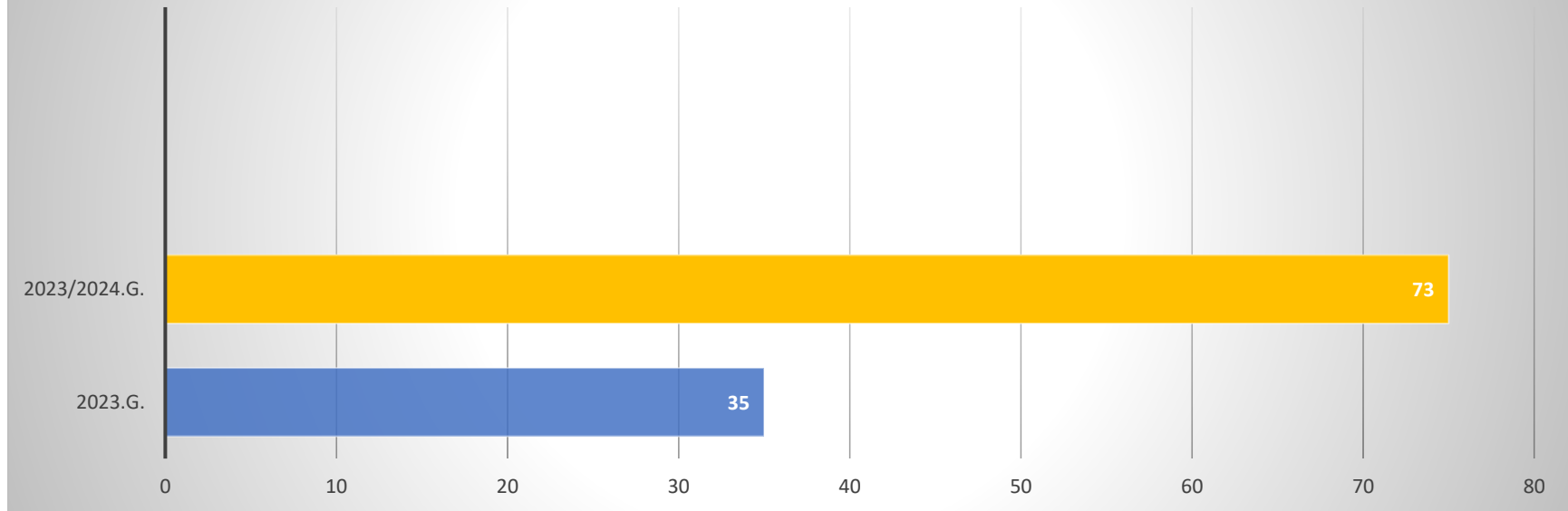
Vlada Crne Gore, na sjednici od 23.09.2021. godine, donijela Strategiju o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021-2025. Godine. Takođe, Vlada Crne Gore, na sjednici od 01.06.2023. godine, usvojila je Akcioni plan za implemetaciju Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2023 -2024. godina. **Programom rada Vlade Crne Gore za I kvartal 2024. godine, predviđeno je donošenje Izvještaja o realizaciji Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori za 2023. godinu.**

Glavni ciljevi ove strategije i AP su prenošenje u nacionalni zakonodavni okvir kompletne evropske regulative, povećanje smještajnih i administrativnih kapaciteta za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu i za lica kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori, uspostavljanje elektronske baze podataka i unaprjeđenje sistema identifikacije, registracije i priključenja podataka za osobe iz sistema međunarodne zaštite, konačno rješavanje pravnog statusa interno raseljenih lica (IRL), rješavanje pravnog statusa lica u riziku od apatridije i stvaranje uslova za efikasan pristup pravima za lica sa priznatim statusom lica bez državljanstva. Takođe, predviđeno je da se radi na unaprjeđenju politike readmisije putem zaključivanja novih sporazuma i protokola o readmisiji, na unaprjeđenju institucionalnog okvira za reintegraciju povratnika u crnogorsko društvo kroz izgradnju i jačanje lokalnih samouprava i uspostavljanju sistema elektronske razmjene podataka između nadležnih državnih organa i jačanje stručnih kapaciteta zaposlenih koji su uključeni u proces reintegracije povratnika.

Važno je napomenuti da je ovaj izvještaj pripremila Međuresorska radna grupa, u kojoj su, pored predstavnika državnih organa, učestvovali i predstavnici: Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR), Međunarodne organizacije za migracije (IOM), NVO Pravnog Centra, NF Građanske alijanse.

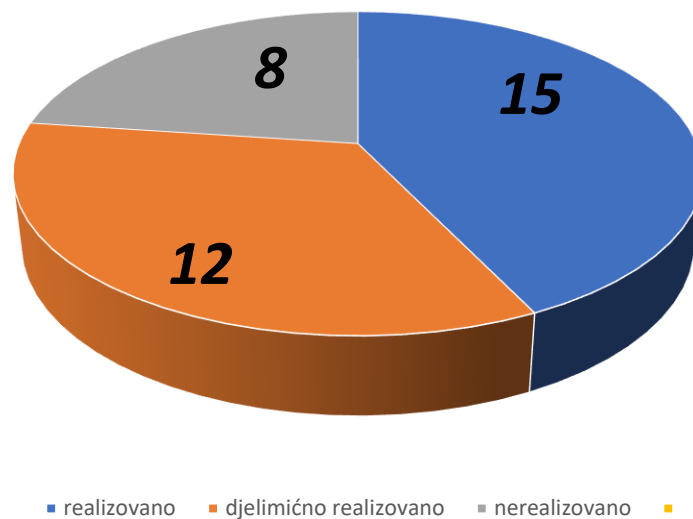
U dvogodišnjem Akcionom planu za implemetaciju Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori za period 2023-2024. godina predviđeno je ukupno 108 aktivnosti, i to 35 aktivnost čija realizacija je planirana za 2023. godinu, dok je realizacija 73 aktivnosti predviđena za 2023 i 2024. godinu.

UKUPNO 108 AKTIVNOSTI

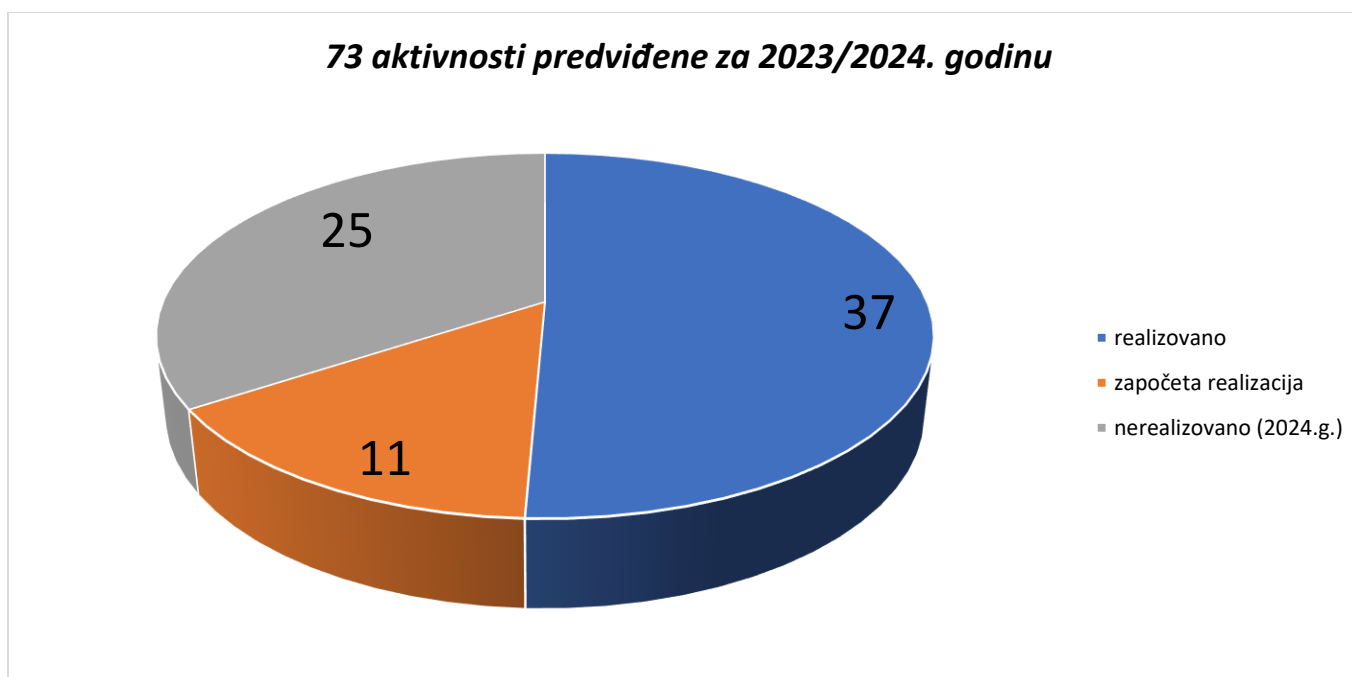

Od ukupnog broja predviđenih aktivnosti za 2023. godinu (35), realizovano je 15 aktivnosti, 12 je djelimično realizovano, dok je osam (8) osam aktivnosti ne realizovano.

35 aktivnosti tokom 2023. godine

Takođe, od ukupnog broja predviđenih aktivnosti za 2023. I 2024. godinu (73), realizovano je 37 aktivnosti, rad na realizaciji 11 aktivnosti je započet, dok je 25 aktivnosti nerealizovano (rok za realizaciju ovih aktivnosti je kraj 2024).

Znači, od ukupnog broja aktivnosti koje su predviđene u dvogodišnjem Akcionom planu za implemetaciju Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori za period 2023-2024. godina (108), u 2023. godini, realizovano je 52 aktivnosti, odnosno oko 50%.

Jedan od glavnih ciljeva ove strategije usmjeren je **na povećanje smještajnih i administrativnih kapaciteta za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu**. Od ukupno 10 mjera-aktivnosti, nijesu realizovane 2 mjere, a koje se odnose na povećanje i proširenje smještajnih kapaciteta kroz rekonstrukciju postojećeg Centra za prihvatanje u Spužu, kao i adaptaciju i rekonstrukciju bivše Karaule Božaj. Ove dvije (2) aktivnosti nijesu realizovale iz razloga što na raspisani tender za rekonstrukciju Centra za prihvatanje u Spužu nije bilo zainteresovanih ponuđača za izgradnju, dok je za rekonstrukciju bivše Karaule Božaj bilo potrebno da se izvrši revizija Glavnog projekta, nakon čijeg završetka su uslijedile promjene u zakonskim regulativama, na taj način jer je potrebno uskladiti EU kodove sa projektnom konstrukcijom, tako da je shodno tome potrebno ponovno izraditi nove projekte za oba Odsjeka. Na prihvatanje je u toku 2023. Godine u okviru Odsjeka Božaj i Odsjeka Spuž primljeno 3.093 lica koja traže međunarodnu zaštitu. Lica su se u prosjeku Zadržavala

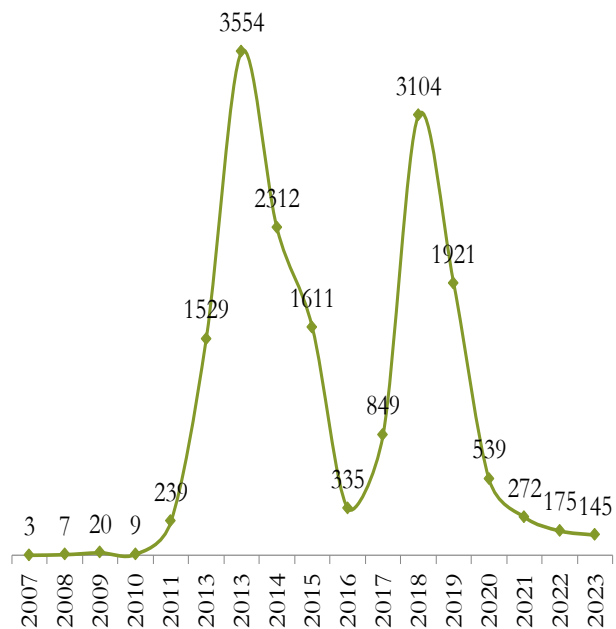
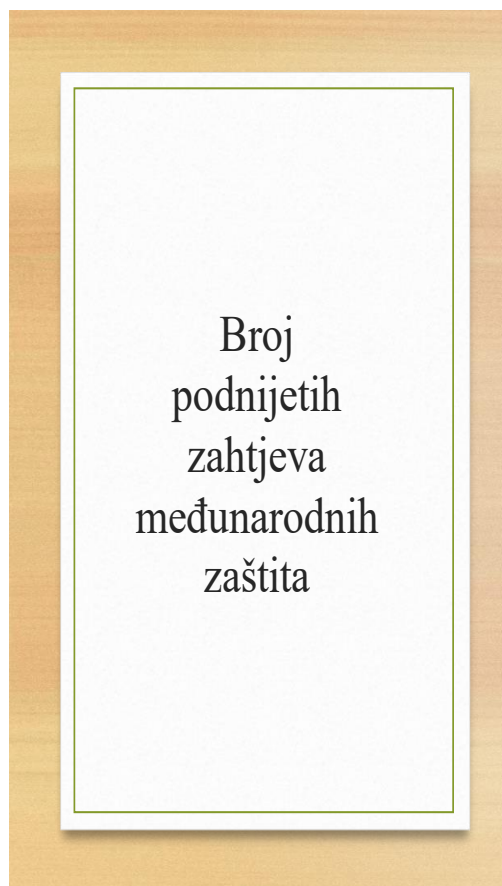
kratak vremenski period pa su kapaciteti ove Direkcije bili dovoljni za prihvata svih kategorija lica koja traže međunarodnu zaštitu, ali je tendencija države, kroz prepoznate potrebe, da se preduzmu aktivnosti na uvećanju smještajni kapaciteta. Finansijska sredstva su bila obezbijedena za projekat nadogradnje sprata Centra u Spuzi kroz IUG, koja nijesu utrošena za navedeni period realizacije mjere, sredstva za projekat rekonstrukcije objekta na Božaju nijesu bila opredijeljena za 2023. godinu, iz razloga što se čekao završetak revizije istog.

Cijeneći činjenicu da je EUAA (bivši EASO) pozicionirana kao punopravna Agencija EU za azil **sa ciljem poboljšanja funkcionisanja zajedničkog evropskog sistema azila**, sa proširenim mandatom započeli smo saradnju sa EUAA, decembra 2021. godine, potpisivanjem Mape puta za saradnju između Crne Gore i EUAA (2022-2023) kojom je predviđeno da se dodatno jača već postojeće partnerstvo. Ista dodatno precizira podršku EUAA u jačanju sistema azila i prihvata u skladu sa zajedničkim evropskim sistemom azila i standardima EU-a, te samim tim za opšti cilj ima unapređenje prostora zaštite za strance koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori u skladu sa CEAS-om (Zajednički evropski sistem azila) i praksama država članica EU. Na osnovu procjene potreba i planiranja i dizajna mape puta, EUAA i nadležni organi Crne Gore identifikovali su i osmislili sljedeće oblasti u kojima su se implementirale relevantne aktivnosti i doprinijeli: (1) efikasnim procedurama za azil i (2) efikasnom sistemu prijema.

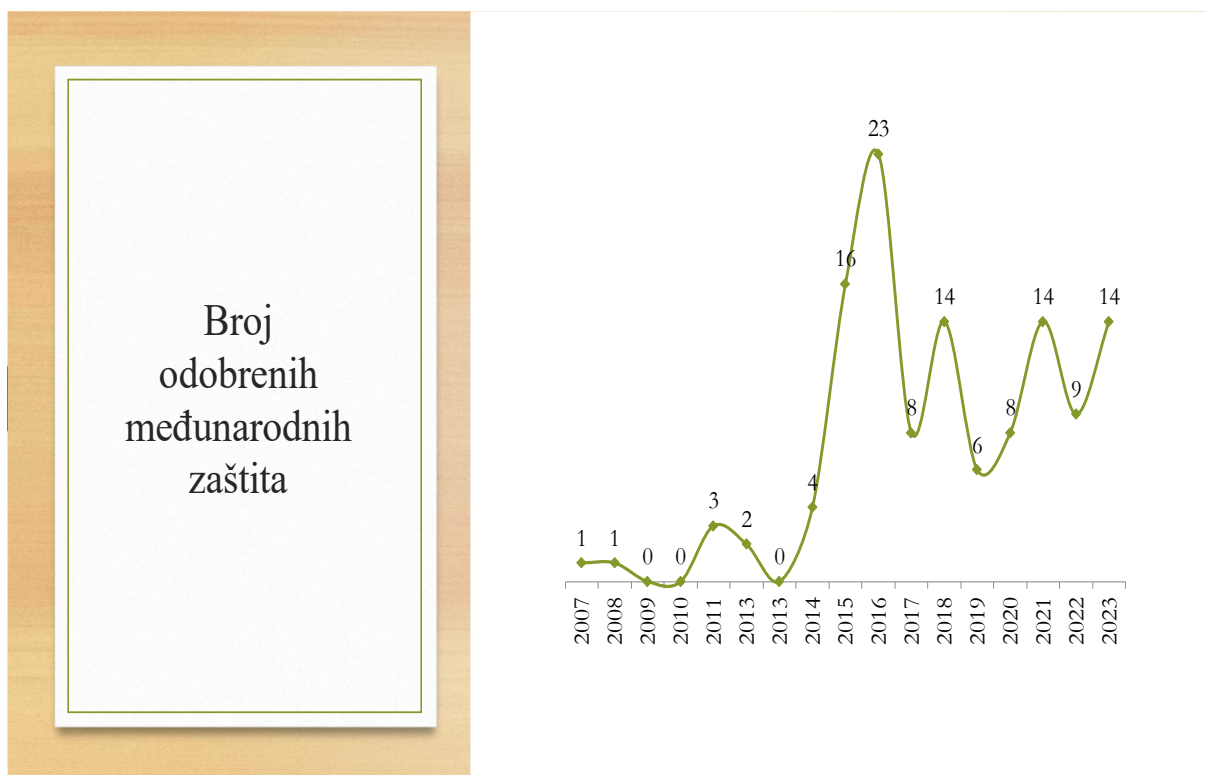
Period implementacije Mape puta je bio od 1. januara 2022. do 31. decembra 2023. godine. U skladu sa prethodnim, u saradnji sa predstavnicima EUAA, a shodno implemencacionoj dinamici aktivnosti iz Mape puta, Direkcija za azil je realizovala niz aktivnosti kroz ON-LINE treninge, online sesije za module EUAA, webinare o zemljama porijekla, treninge „Train the trainers-face to face“, „ON THE JOB COACHING“ posjete eksperata EUAA i izradu standardnih operativnih procedura vezane za postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu. Sve navedeno je istaknuto i u Šestom izvještaju Evropske komisije o praćenju bezviznog režima EU sa zemljama Zapadnog Balkana i Istočnog partnerstva i Izvještaju EK za CG za 2023. godinu. Imajući u vidu dosadašnju izuzetnu saradnju između Agencije Evropske unije za azil (EUAA) i Crne Gore, početkom godine, sa naše strane predloženo je podizanje saradnje na viši nivo, iniciranjem potpisivanja dugoročnog sporazuma o saradnji (Working arrangement) i otvaranjem mogućnosti učešća institucija Crne Gore u tematskim mrežama EUAA, posebno u kontekstu azilnih procedura. Intenzivna saradnja Crne Gore i EUAA je već dala značajne rezultate kroz implementaciju dvogodišnje Mape puta, potpisane sa ciljem podrške i jačanja crnogorskog sistema azila i njegovog daljeg usklađivanja sa Zajedničkim evropskim sistemom azila (CEAS), te je inicirano potpisivanje nove Mape puta o saradnji za period nakon 2023. godine. Direkcija za azil je nastavila, u skladu sa Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, da primjenjuje pravične i ekspeditivne procedure azila, kako bi se pravovremeno identifikovali oni kojima je potrebna međunarodna zaštita i oni za koje to nije slučaj, čime će se izbjeći duga razdoblja nesigurnosti za strance koji traže međunarodnu zaštitu, obeshrabrila zloupotreba sistema azila i olakšali ukupni zahtjevi u sistemu prijema. U skladu sa prethodnim uspostavljena je praksa da se odluke po zahtjevima za međunarodnu zaštitu donose u rokovima kraćim od 6 mjeseci osim u složenim slučajevima koji zahtjevaju utvrđivanje složenog činjeničnog stanja, odnosno razjašnjenja složenih pravnih pitanja. Imajući u vidu evropsko zakonodavstvo koje decidno nalaže procjenu kredibiliteta i upotrebu informacija o zemljama porijekla, MUPCG je u cilju poboljšanja procedura i ishoda postupka reorganizovalo Direkciju za azil

formiranjem dva odsjeka u okviru iste, i to: Odsjeka za procedure i Odsjeka za COI. Prethodno iskustvo i manjkavosti u kvalitetu odluka, uslovalo je potrebu za drugačijom podjelom posla koja za rezultat ima znatno veći kvalitet odluka koji je potvrđen od strane Upravnog suda Crne Gore, u većini slučajeva. Ovakvim struktuiranim pristupom stvorena je platforma za donošenje objektivnijih i pravičnijih odluka uz puno poštovanje pravnih standarda iz ove oblasti. Na ovom putu podržani smo od UNHCR i EUAA, posebno kroz specijalističke obuke i podršku u izradi proceduralnih i praktičnih instrumenata za službenike.

Broj podnijetih zahtjeva za međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori od osnivanja sistema međunarodne zaštite

Broj odobrenih međunarodnih zaštita u Crnoj Gori od osnivanja sistema međunarodne zaštite

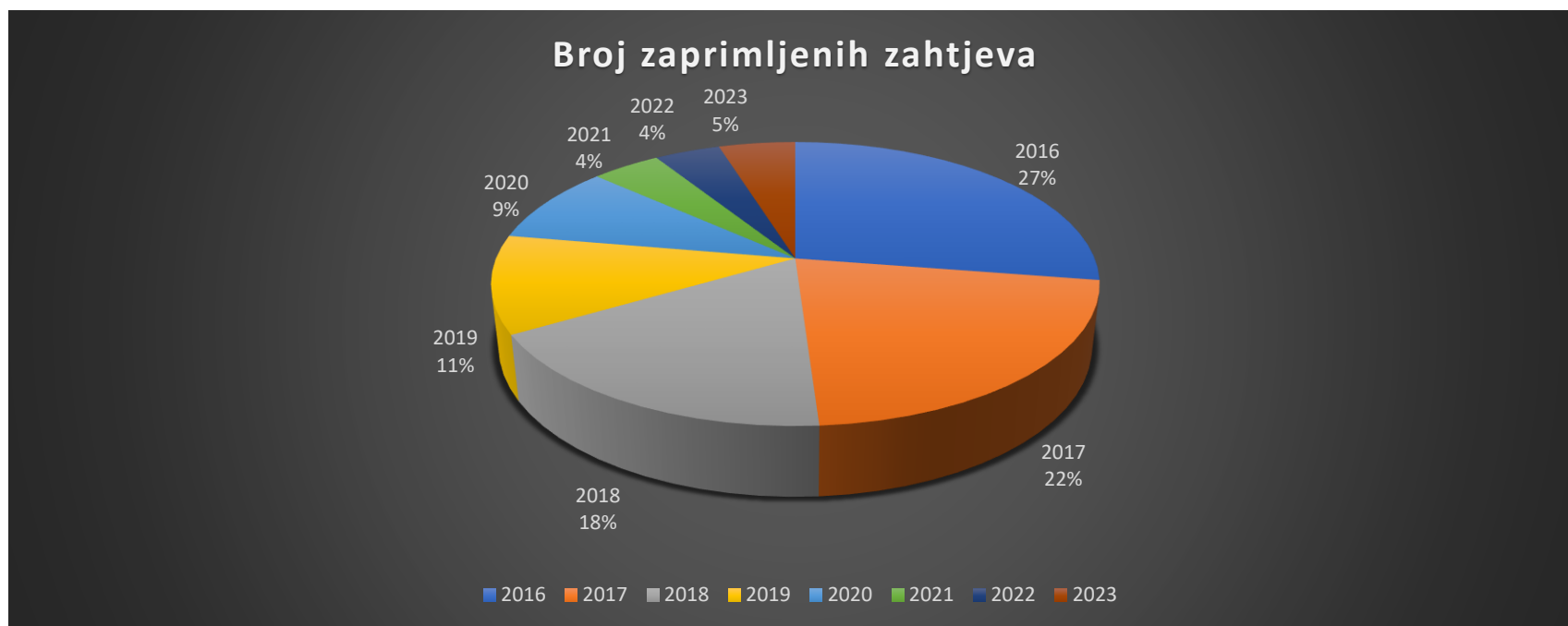

U prethodnom periodu u **Odsjeku za integraciji stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom** aktivnosti su bile usmjerene na: integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom, obezbjeđenje smještajnih kapaciteta za ova lica, kao i uslova za njihovo olakšano zapošljavanje. Donešenjem Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o izgledu i sadržaju obrasca i načinu izdavanja isprava za stranca koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu, azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom (“Službeni list CG”, Broj: 33/23), stvoreni su uslovi za izdavanje ličnih i putnih isprava strancima kojima je odobrena međunarodna zaštita. U kontinuitetu se vršilo praćenje efektivnog pristupa pravima lica kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori. Donešenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine (Sl. list CG” br.: 26/22 i 19/23), stvoreni su uslovi za odobrenje privremene zaštite i izdavanje isprava za stranca pod privremenom zaštitom i tokom 2023.godine. U kontinuitetu se vršilo praćenje efektivnog pristupa

pravima lica kojima je odobrena privremena zaštita u Crnoj Gori. Obezbijedeni su potrebni smještajni kapaciteti, neophodna pomoć i osnovna sredstva za život strancima pod privremenom zaštitom.

Nakon što je 23. septembra 2022. godine potpisan Administrativni aranžman za uspostavljanje saradnje između Evropske komisije i Ministarstva unutrašnjih poslova **u okviru Evropske mreže za migracije**, čime je Crna Gora stekla status zemlje posmatrača u toj stručnoj mreži, na nivou ministarstva je uspostavljena mreža za praćenje obaveza u okviru EMN-a, koju čine nacionalni koordinator i nacionalna kontakt tačka. Tokom protekle godine, nacionalna struktura za EMN je uzela aktivno učešće u brojnim radionicama, online konferencijama, redovnim mjesečnim sastancima nacionalnih kontakt tačaka, sastancima upravnog odbora, kao sastancima sa zemljom-mentorom (Hrvatskom). Uredno su dostavljeni kvartalni izvještaji, kao i godišnji izvještaj koji se predaje u tri faze (februar-april-jun). Naročito ističemo značaj međunarodne konferencije na temu „Migratorni izazovi na zapadnobalkanskoj ruti” koja je organizovana u junu ove godine u saradnji nacionalne kontakt tačke za EMN i crnogorskog predsjedavanja Procesom saradnje u Jugoistočnoj Evropi (SEECp), a koja je u pohvalnom tonu pomenuta i u prošlogodišnjem non-pejperu Evropske komisije. Na ovom događaju, koji je okupio preko pedeset stručnjaka iz gotovo cijele Evrope, kao i predstavnike brojnih EU i međunarodnih agencija (FRONTEX, Europol, EUAA, UNHCR, IOM, UNODC) adresirani su ključni izazovi u oblasti trgovine ljudima i krijumčarenja migranata, readmisije i povratka, kao i izazovi sa kojima su se evropske države susrele nakon masovnog priliva izbjeglica iz Ukrajine. Na konferenciji su razmotreni i predloženi naredni koraci djelovanja kako na nacionalnom, tako i na regionalnom i nivou EU.

Postupajući po sporazumu i protokolima o readmisiji od strane država EU značajno je smanjen broj zahtjeva za readmisiju, tako da je u 2019. godini zaprimljen zahtjev za readmisiju za 392 lica, u 2020. godini zaprimljen zahtjev za readmisiju za 315 lica, u 2021. godini zaprimljen zahtjev za readmisiju za 238 lica, u 2022. godini zaprimljen zahtjev za readmisiju za 231 lica, dok je u 2023. godini zaprimljen zahtjev za readmisiju za 279 lica, što znači da je ovaj broj opao u odnosu na 2019. godinu za oko 30%.

S obzirom da Akcioni plan 2023.-2024. stavlja naglasak na kontinuirano jačanje administrativnih kapaciteta kroz obuku, poboljšanje baze podataka o povratnicima, obavljanje redovnih posjeta lokalnim timovima za reintegraciju i promociju razmjene iskustava i najboljih praksi, kao jedno od značajnih dostignuća u realizaciji predviđenih aktivnosti može se izdvojiti kvalitetnije sprovođenje procesa reintegracije povratnika po readmisiji, te ostvarivanje kvalitetnije saradnje i komunikacije sa terenom, rad na konkretnim specifičnim predmetima, upoznavanje sa zadacima lokalnih timova, te uvođenje sistema kontinuiranog izvještavanja o procesu reintegracije povratnika, tj. o konkretnim uslugama koje su pružene ovim licima.

Crna Gora je samim zaključivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i Sporazuma sa Evropskom zajednicom o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su u nezakonitom boravku, a koji se primjenjuje od januara 2008. godine, preuzela obavezu ne samo u pravcu poštovanja odredbi sporazuma kada je u pitanju povratak crnogorskih državljana iz EU zemalja i drugih lica za koja postoji obaveza prihvatanja, već i obavezu u pravcu njihove održive reintegracije u crnogorsko društvo, čime bi se u jednom znatnom obimu spriječile kružne migracije, te obavezu da će svojim državljanima obezbijediti odgovarajuće lične isprave i u tu svrhu im pružiti neophodne administrativne olakšice. Odsjek za reintegraciju povratnika po readmisiji kao organizaciona jedinica u Ministarstvu unutrašnjih poslova, samostalno sprovodi proces reintegracije povratnika shodno potpisanim sporazumima o readmisiji. Povratak,

readmisija u zemlje porijekla ili treće zemlje, kao i proces njihove reintegracije u društvo koje ih prihvata jesu odlike internacionalne mobilnosti.

U prethodnom periodu u kontinuitetu se vršio prihvata povratnika po readmisiji na aerodromu, shodno dostavljenim najavama povratka, sa njima se obavljao intervju po strukturiranim pitanjima u cilju mapiranja individualnih potreba povratnika, i sačinjavao inicijalni plan reintegracije koji bi se dostavljao nadležnom timu tačnije koordinatorskom timu za pružanje podrške u reintegraciji na lokalnom nivou. Pojedine aktivnosti iz Akcionog plana, koje se odnose na administrativne kapacitete, formiranje novih timova, donošenje novog rješenja o MRG koja prati realizaciju ove Strategije, gdje bi pojedini članovi pratili samo reintegraciju, nijesu mogle biti sprovedene tokom prethodne godine zbog relativno čestih kadrovskih promjena, te kasnim usvajanjem Akcionog plana 2023-2024.

Međutim, proces reintegracije jeste dosta složen i nije samo problem pojedinaca koji se vraćaju u svoju sredinu i nadležnih institucija već je i pitanje čitave lokalne zajednice, koja kroz pomoć pojedincima u reintegraciji jača svoju lokalnu zajednicu, što ujedno doprinosi održivom razvoju zajednice, a i sprečavanju odlaska pojedinaca ili porodica iz zemlje.

Povratnici se suočavaju sa mnogim izazovima pri povratku. Kroz sprovedene intervjuove kod povratnika je uočen strah od neprihvatanja od strane lokalne zajednice, osjećaj odbačenosti, neuspjeha zbog povratka, nizak nivo obrazovanja, borba za zapošljavanje, smještaj, što dodatno otežava njihovu reintegraciju. Rješavanje ekonomskih uslova, realizacija specijalizovanih projekata za povratnike, priznavanje stranih diploma i unapređenje podrške za privremeni smještaj ključni su za njihovu uspješnu reintegraciju u crnogorsko društvo i privredu.

U narednom periodu, ujedno i kroz predviđene aktivnosti potrebno je više raditi na konkretnim potrebama povratnika u smislu zapošljavanja, kreiranja specijalizovanih programa za povratnike (obuke, samozapošljavanje), te na uspostavljanju elektronske baze podataka o povratnicima, koja može značajno pomoći u praćenju i efikasnijoj pomoći istima, i bolju koordinaciju i dijeljenje podataka među nadležnim institucijama. Povratnici mogu svakako imati pozitivan efekat na razvoj zajednice. Održiva reintegracija povratnika, zavisi od uslova za rad i kvalitet života, te je u tom pravcu ključno raditi i na tzv „push faktorima" odnosno otklanjanju uzroka koji vode do migracije.

Znači, od ukupnog broja aktivnosti koje su predviđene u dvogodišnjem Akcionom planu za implemetaciju Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori za period 2023-2024. godina (108), u 2023. godini, realizovano je 52 aktivnosti, odnosno oko 50%.

Međutim, važno je napomenuti da najznačajnije aktivnosti nijesu realizovane, a one se odnose na obezbjeđenje smještajnih kapaciteta strancima sa odobrenom međunarodnom zaštitom, uspostavljanje elektronskog sistema za identifikaciju i

registraciju migranata i lica iz sistema međunarodne i privremene zaštite stranaca, uspostavljanje sistema elektronske razmjene podataka između nadležnih državnih organa, unaprijeđenje standardnih operativnih procedura za sprovođenje povratka stranaca, kreiranje Baze za readmisiju povratnika i donošenje novog Plana za iznenadni prilih izbjeglica. Takođe, nijesu izmijenjeni ključni zakoni koji bi se uskladili za Zakonom o strancima i Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca u smislu ostvarivanja prava lica bez državljanstva obuhvaćenih ovim zakonima i to: Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju, Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o opštem obrazovanju, Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti i Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći i Zakon o posredovanju prilikom zapošljavanja i pravima za vrijeme nezaposlenosti, tako da implementacija Akcionog plana za period 2023-2024. godina, nije na zadovoljavajućem nivou.

Do sada za sprovođenje AP za realizaciju Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika, za period 2023-2024. godine je utrošeno ukupno 932.153 €, od čega 38.336 € iz Budžeta, 210.775 € Crveni krst Crne Gore, 499.742 € IOM i 183.299 UNHCR.

II. INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA

1. Potrebno je prenijeti u nacionalni zakonodavni okvir svu evropsku regulativu koja uređuje oblast mješovitih migracija i zagarantovati njegovu potpunu primjenu kroz adaptaciju administrativnog sistema

Programom rada Vlade Crne Gore za III Kvartal 2024. godine, predviđena je izrada **Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima**. S tim u vezi, utvrđen je Nacrt zakona i isti je dat na Javnu raspravu koja je počela 1. juna i trajala je 40 dana, zaključno sa 10. julom 2023. godine. Pripremljen je i objavljen izvještaj sa Jave rasprave. Donošenjem ovog zakona potrebno je unaprijediti postojeći normativni okvir, odnosno zakonodavni okvir dalje uskladiti sa pravnom tekovinom EU. Utvrđen je Predlog zakona i dostavljen je SZZ na mišljenje, koje je (29.09.2023. godine) MUP-u dostavilo obavještenje u smislu šta treba korigovati u zakonu. Sve intervencije u Predlogu zakona su izvršene, zakon je ponovo dostavljen svim vladinom resorima na mišljenje, kao i SZZ na davanje konačnog mišljenja. Nakon toga Zakon se šalje EK radi davanja mišljenja.

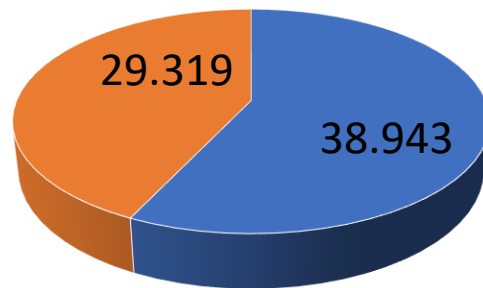
Osnovni cilj donošenje ovog zakona jeste unaprijeđenje i dalje usaglašavanje postojećeg normativnog okvira, zatim potrebno je Zakon o strancima uskladiti sa Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola ("Službeni list CG", br. 67/2020), kao i uklanjanje određenih nedostataka koji su se pojavili u praksi prilikom primjene važećeg zakona. Pored prednje navedenih razloga, izmjenama i dopunama Zakona se pristupilo i zbog potrebne dodatne razrade postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva, a na osnovu preporuka Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) i TAIEX misije Evropske komisije iz 2021. godine, koji su preporučili dodatnu razradu ovog postupka, kako bi se otklonili procesni nedostaci uočeni od početka implementacije ovog postupka 2018. godine, i jasno propisala prava i obaveze lica koja su pokrenula postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva, odnosno osoba kojima je priznat status lica bez državljanstva.

Isto tako, potrebno je unaprijediti postojeći normativni okvir kroz izmjene Zakona o strancima, odnosno zakonodavni okvir u potpunosti uskladi sa pravnom tekovinom EU. Prije svega potrebno je izmijeniti Zakon o strancima i izvršiti potpuno prenošenje Direktive 96/71/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga, Direktive (EE) 2018/957 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 28. juna 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i Direktive 2014/67 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. maja 2014. o sprovođenju Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga. Standardi EU iz oblasti migracija u najvećoj mjeri će biti transponovani u Zakon o strancima, dok će se dio direktiva koji je će ostati neugrađen, ugraditi u podzakonska akta, koja će se donijeti na osnovu ovog Zakona.

Crna Gora ima 12 sporazuma o readmisiji sa zemljama koje nijesu članice EU, uključujući sve partnere sa Zapadnog Balkana i Tursku, a završila je i pregovore s sa Rusijom. S obzirom da je EK u izvještaju za Crnu Goru, između ostalog, navela: „*Crna Gora mora nastaviti svoje napore na suzbijanju migracionog pritiska i povećati svoje nacionalne kapacitete. Potrebno je uspostaviti bilateralne mehanizme dobrovoljnog povratka putem potpisivanja sporazuma o readmisiji sa glavnim izvorima neregularnih migranata, kao što su Pakistan, Irak, Iran, Maroko i Alžir*“, to su zahtjevi za početak pregovora o readmisiji upućeni su Pakistanu, Iranu, Iraku, Maroku, Bangladešu i Alžiru.

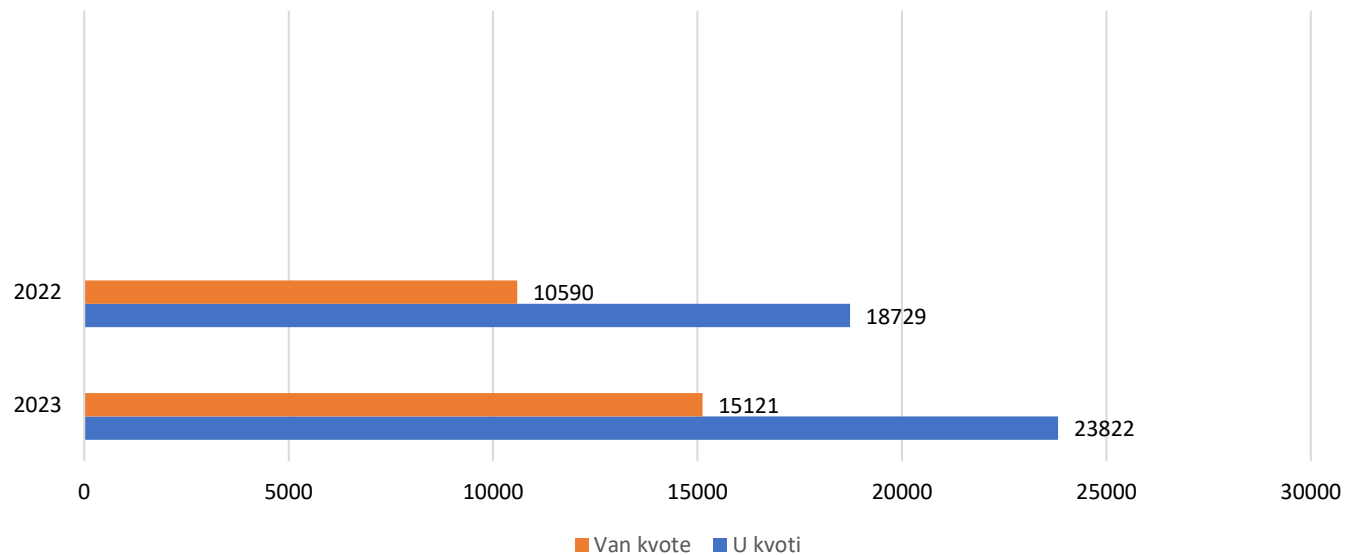
U 2023. godini izdate su 38.943 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca (23.822 u kvoti i 15.121 van kvote) što je za 9.642 ili 32,83% dozvola više u odnosu na 2022. godinu (29.319 dozvola, u kvoti 18.729 i van kvote 10.590). Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti (23.822), posmatrano prema vrstama dozvola, 90,41% je izdato za zapošljavanje stranaca (21.537), a 9,59% za sezonsko zapošljavanje stranaca (2.285). Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti, posmatrano po godinama, najveći broj dozvola se izdaje radi zapošljavanja, a pretežno učešće u ukupnom broju dozvola imaju četiri grupe zanimanja: građevinarstvo, usluge smještaja i ishrane, trgovina i ostale uslužne djelatnosti. Najveći broj dozvola se izdaje za strane radnike koji dolaze sa prostora bivše SFRJ (Srbija, BIH, Makedonije, Kosovo), zatim Albanije, Turske i Rusije.

PRIKAZ IZDATIH DOZVOLA 2022/2023.G.

■ 2023.g. ■ 2022.g. ■

2022/2023 - dozvole (kvota i van kvote)

Vlada Crne Gore je 27. decembra 2023. godine donijela Odluku o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2024. godinu. Navedena odluka donijeta je na predlog Ministarstva rada i socijalnog staranja, uz prethodno pribavljena mišljenja Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, organa državne uprave nadležnih za pojedine djelatnosti za koje se utvrđuje godišnja kvota i Socijalnog savjeta, u skladu sa Zakonom o strancima (“Službeni list CG”, br. 12/18, 3/19 i 86/22). Odluka je objavljena u “Službenom listu CG”, broj 121/23 od 29.12.2023. godine. Ovom odlukom utvrđena je godišnja kvota dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2024. godinu u ukupnom broju od 28.988 dozvola. Iz navedenog broja, izdvojeno je 5.000 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, koje Ministarstvo rada i socijalnog staranja, može dodatno rasporediti za pojedine namjene, u skladu sa potrebama tržišta rada na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Za zapošljavanje stranaca utvrđeno je 21.727 dozvola i za sezonsko zapošljavanje 2.261 dozvola. Dakle, iz ukupno utvrđenog broja raspoređeno je 23.988 dozvola. Najviše dozvola je opredijeljeno za sljedeće djelatnosti: građevinarstvo 6.074 dozvola, usluge smještaja i ishrane 4.952 dozvola, ostale uslužne djelatnosti 4.289 dozvola, trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala 1.876, informisanje i komunikacije 1.842, stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti 1.209 i administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti 668.

Radna grupa za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti obrazovana je od strane ministra rada i socijalnog staranja u julu 2022. godine. Zbog promjena u organizaciji državne uprave, kao i kadrovskih promjena u Ministarstvu rada i socijalnog staranja i Zavodu za zapošljavanje Crne Gore, u januaru 2024. godine, donijeto je Rješenje o izmjeni i dopuni Rješenja od jula 2022. godine, kojim je izmijenjen sastav Radne grupe, kao i utvrđen rok za izradu Predloga zakona. Više je razloga zbog kojih se pristupa izmjenama i dopunama navedenog zakona. Omogućavanje prijavljivanja u evidenciju nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore strancima kojima je odobrena privremena zaštita u Crnoj Gori, radi korišćenje usluga za tržište rada, ostvarivanja prava za vrijeme nezaposlenosti, kao i uključivanje u programe aktivne politike zapošljavanja, samo je jedan od razloga za izmjene i dopune Zakona. Izmjenama i dopunama se prvenstveno pristupa zbog potrebe prilagođavanja odredbi Zakona u cilju nesmetane implementacije Programa “Garancija za mlade”, kao i zbog definisanja odredbi koje će biti osnov za interoperabilnost baza podataka, čiji je cilj povezivanje Zavoda za zapošljavanje Crne Gore sa drugim institucijama radi razmjene podataka. Planirano je da se ova aktivnost realizuje u III kvartalu 2024. godine.

Imajući u vidu naprijed navedeno realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja I ostvaren je značajan napredak i ovaj cilj je djelimično realizovan.

- 2. Povećanje administrativnih kapaciteta i unapređenje uslova za prihvata i osiguranje jednakog pristupa pravima koja pripadaju strancima koji traže međunarodnu zaštitu i licima kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori, u skladu sa međunarodnim standardima**

Ministarstvo unutrašnjih poslova će i u narednom periodu raditi na ispunjavanju Operativnih cilja 2, na taj način kako bi se uvećali smještajni i administrativni kapaciteti, unaprijedili uslovi za prihvata i osigurao jednak pristup pravima za sva lica iz sistema međunarodne zaštite. Direkcija za prihvata je uz podršku međunarodnih organizacija preduzela aktivnosti na unapređenju uslova prihvata u okviru smještajnih kapaciteta sa kojima raspolaže država. S tim u vezi, UNHCR je finansirao zamjenu 4 mobilne kućice u dvorištu Centra za prihvata su mobilnim objektima kontejnerima, sa pratećim sadržajima, i dijelom adaptaciju objekta Centra za prihvata, smještajne jedinice, zajedničke prostorije, čajne kuhinje, toaleti. U okviru Odsjeka Božaj instaliran je kontejner čekaonica za prijem ranjivih kategorija i lica koja pristignu u toku večernjih časova dok čekaju proces izražavanja namjere Uslovi za prihvata i osiguranje jednakog pristupa pravima unaprijeđen je kontinuiranom saradnjom sa nevladinim i međunarodnim organizacijama. U cilju unapređenja sistema međunarodne zaštite u Crnoj Gori potpisan je Memorandum o saradnji između MUP-a i NVO- SOS. Nastavljen je projekat sa Međunarodnom organizacijom za migracije IOM u domenu prihvata stranaca u Odsjeku Božaj, koja je u toku 2022.g finansirala obezbjeđivanje odjeće, inventara, higijenskih paketa, interneta, vode i određenih popravki. Pored navedenog, IOM Mobilni tim je u koordinaciji sa MUP-om bio angažovan na uslugama pružanja transporta za migrante, prevoda na arapski jezik i psiho-socijalne podrške kao i savjetovanja i pružanja neophodnih informacija migrantima na temu dobrovoljnog povratka u zemlje porijekla.

ZZZCG je nosilac aktivnosti u Strateškom cilju 1 Operativnom cilju 1 – aktivnost 1.11. Učiniti dostupnim programe aktivne politike zapošljavanja (obrazovanje i osposobljavanje odraslih, podsticaji za zapošljavanje, direktno otvaranje radnih mjesta i podsticaji za zapošljavanje), u koje će se uključiti stranci kojima je odobrena međunarodna zaštita kao i stranci koji traže međunarodnu zaštitu, protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje. Na evidenciji ZZZCG, tokom 2023. godine, nije bilo registrovanih lica sa statusom stranca kojem je odobrena međunarodna zaštita kao i stranca koji traži međunarodnu zaštitu, protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Mjera se može smatrati realizovanom, jer je Zavod ispunio sve predušlove za ispunjenje obaveza.

U izvještajnom periodu Odsjek za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom sproveo je sljedeće aktivnosti:

- Donešena je Odluka o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine („Sl list CG”, Broj: 19/23).
- Donešen Plan prihvata lica iz Ukrajine sa pratećim SOP-ovima koji se primjenjuju u kontinuitetu.
- Donešen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izgledu i sadržaju obrasca i načinu izdavanja isprava za stranca koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu, azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom (“Službeni list CG”, Broj: 33/23).

Od stupanja na snagu Pravilnika do 31.12.2023. godine, pravo na putnu ispravu ostvarila su 53 stranca sa odobrenom međunarodnom zaštitom.

- Podrška u integraciji stranaca kojima je odobrena međunarodna zaštita pružana je u kontinuitetu, pa su u kontekstu ove aktivnosti pružene sljedeće podrške: novčanu pomoć ostvarila su tri samca; u obrazovni sistem uključeno je 10 djece (jedno dijete pohađa predškolsko obrazovanje, troje djece osnovnu školu i šestoro djece srednju školu); na evidenciji Zavoda za zapošljavanje nalazi se 10 lica, četiri lica su radno angažovana po ugovoru o radu, jedno lice po osnovu ugovora o djelu i četiri lica su preduzetnici; materijalno

obezbjeđenje porodice prima jedna sedmočlana porodica i dva pojedinca, pravo na dječiji dodatak ostvaruje 12 djece, zdravstvenu zaštitu ostvaruje 61 stranac sa odobrenom međunarodnom zaštitom.

- Organizovani su kursevi radi uključivanja stranaca kojima je odobrena međunarodna zaštita i to: šest stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom, završilo je osnovni kurs crnogorskog jezika a dva stranca su uspješno završila kurs crnogorske istorije i kulture.
- Sprovođen je Program naprednog kursa crnogorskog jezika za strance kojima je odobrena međunarodna zaštita. Jedna strankinja sa odobrenom međunarodnom zaštitom uspješno je završila napredni kurs crnogorskog jezika.
- U kontinuitetu se vršilo praćenje efektivnog pristupa pravima lica kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori.
- U kontinuitetu se vršilo praćenje efektivnog pristupa pravima lica kojima je odobrena privremena zaštita u Crnoj Gori kroz rad Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine.
- Pružanje prevodilačkih usluga kod integracije stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom-engleski, francuski, španski, ruski, arapski i farsi, kao i druge po ukazanoj potrebi realizuje se u kontinuitetu. U izvještajnom periodu pružena je podrška, od strane UNCCR-a, za arapski jezik.
- U cilju povećanja značaja i uloge Centara za socijalni rad u sistemu međunarodne i privremene zaštite stranaca i migracija sa posebnim osvrtom na najbolji interes djeteta i ranjive kategorije, Odsjek za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom organizovao je radni sastanak sa predstavnicima područnih jedinica/filijala za upravne poslove, državljanstvo i strance i predstavnika JU centara za socijalni rad u cilju poboljšanja međusobne komunikacije kada su u pitanju maloljetnici bez roditeljske pratnje u čije ime staratelji podnose zahtjev za odobrenje privremene zaštite vodeći se najboljim interesom djeteta.
- U domenu privremene zaštite određene su kontakt osobe relevantnih državnih organa koje prate ostvarivanje prava lica pod privremenom zaštitom, koje su ujedno i članovi Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite

U izvještajnom periodu Odsjek za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom se suočio i sa nekim izazovima koje će morati rješavati u narednom period, i to:

- U cilju obezbjeđenja smještajnih kapaciteta strancima sa odobrenom međunarodnom zaštitom, Ministarstvo unutrašnjih poslova iniciralo je pokretanje postupka javne nabavke za obezbjeđenje smještaja ovim licima, međutim, do realizacije nije došlo jer nije bilo zainteresovanih za podnošenje ponude, pa je isti proglašen neuspjelim.
- Nijesu usvojene Standardne operativne procedure koje će definisati procedure za spajanje porodice i nadležnosti relevantnih aktera iz razloga što nije izmjenjen Zakon o strancima.
- Nije organizovana studijska posjeta državama u regionu (Srbija, Hrvatska, BiH), radi razmjene iskustava i praksi, u svrhu što uspješnijeg sprovođenja postupka integracije stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom.

Imajući u vidu naprijed navedeno realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ne ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja nije ostvaren značajan napredak, posebno imajući u vidu da se na ovoj mjeri radi od 2019. godine.

3. Uspostavljanje elektronskog sistema identifikacije i registracije lica iz sistema međunarodne zaštite i obuka službenika koji će raditi na ovim sistemima

U okviru oba Odsjeka ove Direkcije za prihvat instalirani su softveri u cilju uzimanja biometrijskih podataka i uvezivanja sa ostalim Direkcijama iz sistema mređunarodne zaštite. Svi službenici Odsjeka Spuž su pohađali obuku. Sistem još uvijek nije pušten u rad, jer se instalirala adekvatna oprema u Odseku Božaj i predstoji obuka službenika u istom Odsjeku, nakon čega će sistem postati operativan.

U skladu sa aktivnostima definisanim u projektu „Individualna mjera za jačanje kapaciteta integrisanog upravljanja granicom u Crnoj Gori”, a koji impementira IOM, potpisan je ugovor sa kompanijom KPMG, sa namjerom da se uradi analiza postojećeg stanja i eventualne promjene u odnosu na stanje koje je opisano u Frontex Masterplanu (2021) ali i daju preporuke oko prioriternih aktivnosti koje je potrebno sprovesti u dijelu nabavke softvera hardvera, a sve u cilju uspostavljanja sistema za identifikaciju i registraciju migranata u skladu sa Eurodac standardom. Implementacija spomenutog ugovora podrazumijevala je održavanje serije sastanaka sa predstavnicima MUP-a, kao i održavanje radionice „Proces tranzicije ka Eurodac sistemu nakon pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Imajući u vidu naprijed navedeno realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ne ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja nije ostvaren značajan napredak, posebno imajući u vidu da se na ovoj mjeri radi od 2020. godine.

4. Rješavanje pravnog statusa interno raseljenih lica (IRL) kao i ostalih lica koja nijesu upisana u osnovne registre i registre državljana u Crnoj Gori i u državama okruženja

Svakako jedan od značajnih rezultata je postignut u rješavanju pravnog statusa interno raseljenih lica (IRL), kao i ostalih lica koja nijesu upisana u osnovne registre i registre državljana u Crnoj Gori i u državama okruženja. Naime, kroz saradnju sa nadležnim organima i DKP Kosova i Srbije nastavljeno pribavljanje neohodnih dokumenata i rad na upisu u registar gradjanskog stanja za sva lica koja jos nisu riješila pravni status u Crnoj Gori. Tokom 2023. godine broj lica koja jos nijesu dobila status stranca sa stalnim boravkom smanjen sa 94 na 51. U oktobru 2023. godine održan jedan sastanak sa MUPom Kosova radi iznalaženja rješanja za rješavanje statusa preostalih lica koja su u potrebi za upisom u registre Kosova. Kroz program besplatne pravne pomoci sa NVO Gradjanska alijansa, UNHCR nastavio da pruža podršku svim licima u potrebi za rjesavanjem pravnog statusa. Sva lica se redovno obilaze od strane Gradjanske alijanse. Poseban obilazak nije organizovan radi izbjegavanja preklapanja aktivnosti sa 3 izborna ciklusa koja su se desila u Crnoj Gori u 2023. godini.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja IV ostvaren značajan napredak.

5. Rješavanje pravnog statusa lica u riziku od apatridije i stvaranje uslova za efikasna pristup pravima za lica sa priznatim statusom lica bez državljanstva

Svakako jedan od značajnih rezultata je postignut kroz program besplatne pravne pomoći sa NF Gradjanska alijansa/UNHCR pružao pomoć svim licima u riziku od apatridije. Izrađene su standardne operativne procedure kroz koje bi zdravstvene ustanove, opštinski centri za socijalni rad ili osnovne škole informisale MUP o djeci koja su rođena u Crnoj Gori a nisu upisana u registar rođenih, radi pokretanja postupka za upis u registar rođenih. SOP su urađene na crnogorskom i albanskom jeziku i distribuirane na dalje korišćenje. Takođe, u Predlogu izmjena i dopuna Zakona o strancima predviđeno je dodatno jačanje postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva. Organizovana je i studijska posjeta za službenike MUPa i sudije koji vrše poslove upisa u matični registar rođenih kao i poslove koji se odnose na utvrđivanje statusa lica bez državljanstva u Francuskoj.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja IV ostvaren značajan napredak.

6. Unaprjeđenje politike readmisije putem zaključivanja novih sporazuma i protokola o readmisiji, kao i poboljšanje sistema povratka stranih državljana kojima nije odobren boravak u Crnoj Gori i sistemski rad na dobrovoljnom povratku

U komunikaciji sa predstavnicima nadležnih institucija članica EU dobijene relevantne informacije o modelima pravnih instrumenata koji se koriste u cilju povratka migranata u države porijekla, kao i o stepenu saradnje sa pojedinačnim državama. U odnosu na prikupljene informacije, potrebno je održati unutar-resorne konsultacije u cilju utvrđivanja modela pravnog sporazuma koji bi bio ponuđen zemljama porijekla prilikom ponovnog pokretanja inicijative. Moguće je fokusirati se na dogovor tipskog bilateralnog sporazuma o readmisiji (nacrt izrađen od strane MUP-a), potpisivanje Sporazuma o standardnim operativnim procedurama (document nižeg političkog značaja) ili, za zemlje koje imaju (Pakistan i Bngladeš) pristupanje IT sistemu - RCMS Readmission Case Management System, koji koriste i države EU, a koji omogućava onlajn razmjenu informacija o identitetu migranata i eventualno izdavanje dozvola za readmisiju. Prethodno potrebno provjeriti sa EU institucijama da li bi uspostavljanje saradnje Crne Gore i država porijekla migranata putem bilo kog od navedenih mehanizama, (a za čije uspostavljanje bi se koristili različiti pregovarački mehanizmi) zadovoljilo obaveze naše zemlje propisane Akcionim planom za pregovaraačko poglavlje 24. Otežavajuća okolnost za realizaciju navedene aktivnosti biće nedostatak političke volje od strane institucija zemalja porijekla za prihvatanje formalne odgovornosti za povrat nelegalnih migranata – izvjestan broj članica EU nema potpisane bilateralne sporazume o readmisiji, a na prostoru ZB ne postoji niti jedan takav dokument sa bilo kojom od pomenutih zemalja (osim Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Pakistana).

Dodatno, osnovana je i Regionalna grupa stručnjaka za readmisiju za Zapadni Balkan u sklopu IOM-ovih projekata s ciljem da potpomogne procese povratka širom regiona kao i predmetnu saradnju i koordinaciju na pomenutu temu, kao i saradnju sa zemljama porijekla te EU zemljama konkretno u procesima readmisije. Djelokrug rada obuhvata sljedeće uloge i odgovornosti:

- ✓ njegovanje saradnje sa odgovarajućim zainteresovanim stranama za readmisiju u regionu,
- ✓ utvrđivanje novih trendova i izazova u oblasti readmisije i pokretanje izrade harmonizovanih rješenja fokusiranih na prevenciju, olakšanje i upravljanje prinudnim povratkom,
- ✓ razmjena iskustava i znanja o najboljim praksama za poboljšanje procesa povratka i readmisije osjetljivih grupa i zaštita migranata,
- ✓ pružanje liderstva kroz sistematično i tehničko koordinisanje između nadležnih organa za upravljanje migracijama na ZB nadograđujući postojeće znanje, zajedničke prakse i iskustva,
- ✓ promovisanje povratka kao sastavnog dijela održivog upravljanja migracijama,
- ✓ pružanje savjeta, podrške i pomoći u razvoju, sprovođenju i održivosti politika i procedura u vezi sa povratkom širom regiona,
- ✓ utvrđivanje nedostataka i potreba u pogledu kapaciteta, a u vezi sa djelotvornim upravljanjem povratkom i readmisijom i doprinos prilagođenim inicijativama izgradnje kapaciteta za odgovarajuće institucije.

U cilju unapređenja bilateralne saradnje po pitanju readmisije sa susjednim zemljama, održana su tri bilateralna sastanka sa predstavnicima Bosne i Hercegovine, Albanije i Kosova tokom 2023.godine uz podršku IOM-a.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja IV ostvaren značajan napredak.

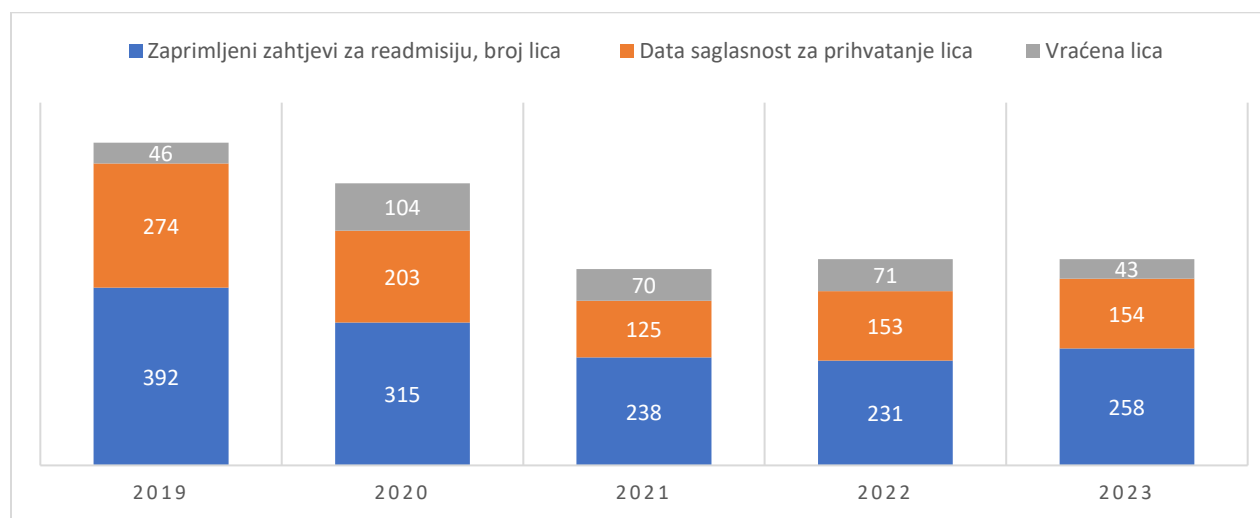
7. Unaprjeđenje institucionalnog okvira za reintegraciju povratnika u crnogorsko društvo kroz izgradnju i jačanje lokalnih samouprava, što će u krajnjem preduprijeti ponovljene pokušaje iregularne migracije u zemlje EU, uz uspostavljanje sistema kontinuiranog monitoringa povratnika

Tokom 2023. godine aktivnosti Odsjeka za reintegraciju povratnika po readmisiji u postizanju Operativnog cilja VII prvenstveno su bile usmjerene na unapređenju institucionalnog okvira za reintegraciju povratnika kroz jačanje lokalnih samouprava, te jačanju saradnje Ministarstva unutrašnjih poslova, prvenstveno ovog Odsjeka sa lokalnim timovima za pružanje pomoći u ostvarivanju prava prilikom povratka u Crnu Goru, a shodno potpisanim sporazumima o readmisiji. Naime, zbog mnogih kadrovskih promjena stvorila se potreba za imenovanjem i predlaganjem novih kontakt osoba u institucijama na lokalnom nivou koje pružaju pomoć licima prilikom povratka u Crnu Goru. Predstavnici Centara za socijalni rad su koordinatori navedenih timova, dok su članovi predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije, lokalne samouprave, ZZZCG, prosvjete, zdravlja, Crvenog krsta i Caritasa, na lokalnom nivou. Službenice Odsjeka održavaju stalnu komunikaciju sa koordinatorima lokalnih timova, koji dostavljaju kvartalne i godišnje izvještaje.

U cilju održavanja kontinuiteta u radu i komunikacije sa lokalnim timovima, te u cilju bolje pripreme timova, u situacijama kada se radi o specifičnom povratku (medicinski prihvati, ranjive kategorije lica itd. i zajedničkog rada na specifičnim slučajevima) organizovane su *posjete lokalnim timovima* od strane zaposlenih u Odsjeku za reintegraciju povratnika po readmisiji, te su realizovane posjete sljedećim lokalnim timovima: Berane, Petnjica, Tuzi, Budva, Cetinje, Kotor, Tivat, Danilovgrad, Zeta i Herceg Novi. Cilj radnih

sastanaka je upoznavanje sa radom i zadacima svih članova lokalnog tima, te razmjena pojedinačnih informacija iz oblasti: zapošljavanja, obrazovanja, socijalne zaštite, zdravstvene zaštite i sl. U narednom periodu planiraju se posjete i preostalim timovima.

U nastavku je prikaz broja zahtjeva za readmisiju lica i datih saglasnosti za prihvatanje lica u redovnom postupku, u odnosu na broj vraćenih lica, u posljednjih pet godina.

Grafički prikaz 1

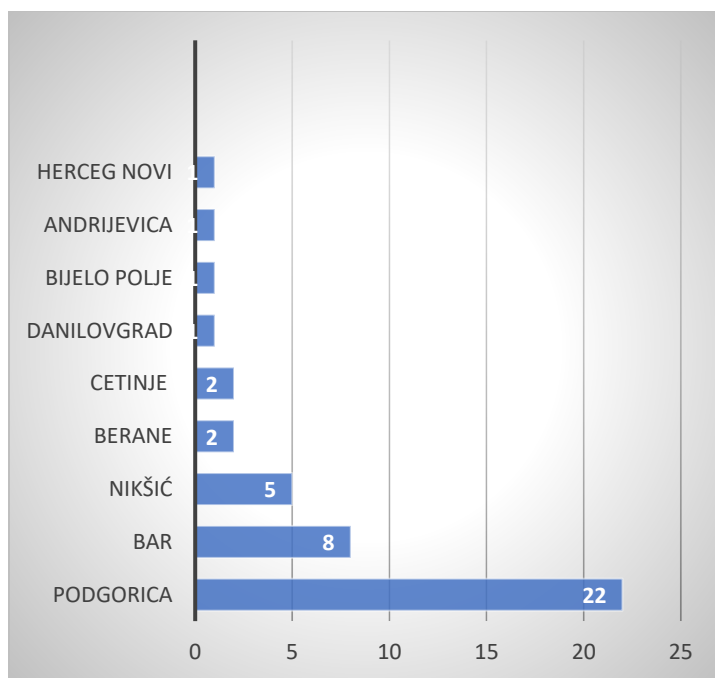
Naime, evidentan je opadajući trend kada je u pitanju broj zaprimljenih zahtjeva za readmisiju lica, te održavanja istog tokom posljednje tri godine kada su u pitanju broj pozitivnih odgovora na zahtjeve za prihvatanje lica. Tokom 2020. godine je realizovan povratak najvećeg broja lica. Takođe primjetno je da je odnos realizovanih povrataka u odnosu na broj zahtjeva i broj pozitivnih odgovora na iste, u posljednje dvije godine u porastu.

Prihvat lica se i dalje vrši na aerodromu Podgorica, gdje službenice Odsjeka sa povratnicima obavljaju intervjue na osnovu kojega popunjavaju *Upitnik* u cilju mapiranja pojedinačnih potreba povratnika, a na osnovu Upitnika pristupaju izradi *Plana reintegracije* za konkretno lice ili za porodicu. Tokom 2023. godine, izrađeni su, tačnije dopunjeni upitnici i individualni-porodični plan reintegracije. Takođe povratniku se uručuje *Informator* koji sadrži sve informacije koji bi mogle biti od pomoći povratnicima da se lakše snađu, sa kontaktima nadležnih institucija u procesu ostvarivanja prava i obaveza. Odrađen Plan reintegracije službenice Odsjeka za reintegraciju dostavljaju koordinatorima lokalnih timova za pružanje pomoći povratnicima, koji imaju zadatak da određene aktivnosti iz plana realizuju i pruže pomoć licima, te ispunjeni plan vrate Odsjeku, a radi sačinjavanja izvještaja, monitorngna i evaluacije cjelokupnog

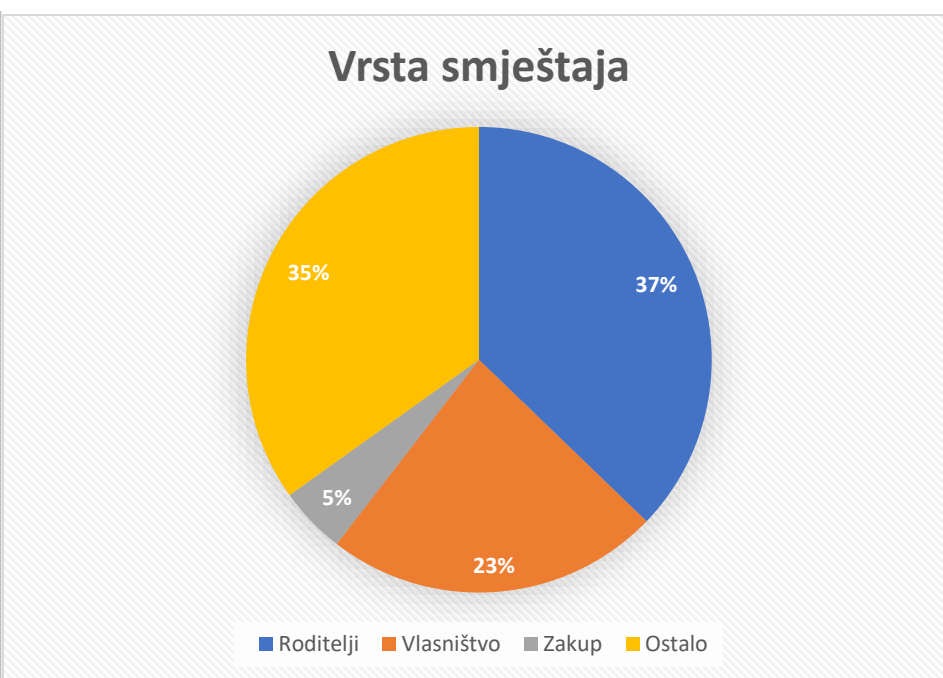
procesa. Tokom 2023. godine odrađeno je 40 individualnih planova reintegracije, i 3 porodična plana (za desetočlanu, četvoročlanu i dvočlanu porodicu). Proces reintegracije pratimo najmanje godinu dana od dana prihvata lica na teritoriju Crne Gore, u posebnim slučajevima i dvije godine, te je po tom osnovu trenutno 47 lica u procesu reintegracije (43 lica iz 2023. godine i 4 lica iz 2024. godine). Tokom 2023. godine je odrađen monitoring za 71 lice koji su bili u vraćeni tokom 2022. godine, i bili u procesu reintegracije.

Najveći broj povratnika je vraćeno iz SR Njemačke i to ukupno 37 lica, a potom iz sljedećih država: Švedska: 2 lica, Španija: 1 lice, Norveška: 1 lice, Grčka: 1lice, Francuska: 1 lice. Od ukupnog broja povratnika bilo je 6 žena, maloljetnih žena 8, maloljetnih muškaraca 3, (od toga jedna samohrana majka sa djetetom).

Lica se vraćaju u ona mjesta tj. opštine gdje su nakon odlaska iz Crne Gore imala prijavljeno prebivalište ili mjesta gdje su rođena, ili se nakon sprovedenog upitnika lice izjasni o namjeravanom mjestu boravka, nakon čega se upućuju u Područnu jednicu ili Filijalu MUP-a gdje prijavljuju prebivalište, ukoliko lice prethodno nije imalo prijavljeno prebivalište ili je isto nepoznato. Najveći broj povratnika se nastanio u Podgorici (ukupno 22 lica), potom u Baru (ukupno 8 lica), zatim Nikšiću (ukupno 5 lica), i ostalim opštnama Berane (2 lica), Cetinje (2 lica), Andrijevica (1 lice), Bijelo Polje (1 lice), Herceg Novi (1 lice) i Danilovgrad (1 lice). U nastavku je grafički prikaz opština u koje su vraćeni povratnici po readmisiji, tokom 2023. godine, kao i vrsta smještaja ovih lica. U grafičkom prikazu broj 3. pod kategorijom ostali ubrajamo smještaj kod prijatelja, rođaka, ili smještaj u neadekvatnim uslovima primjera radi barake (kod roditelja- 16 lica, sopstveni smještaj-10 lica, zakup- 2 lica, ostalo-15 lica).

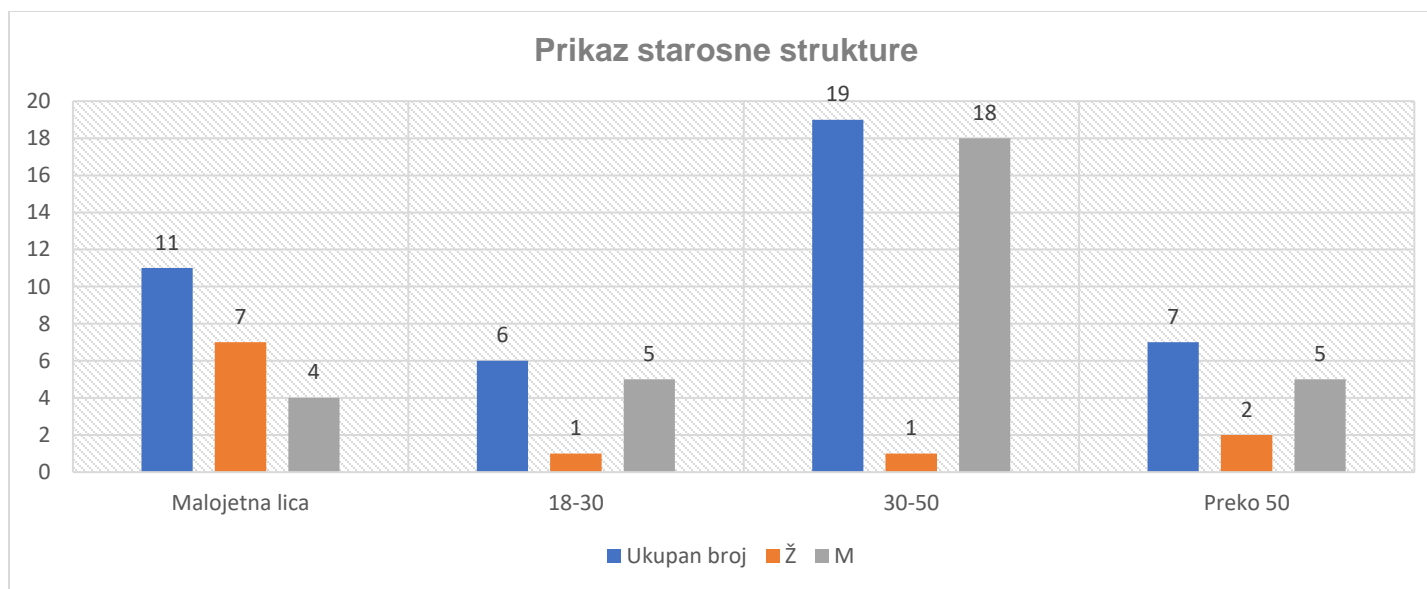
Grafički prikaz 2

Grafički prikaz 3

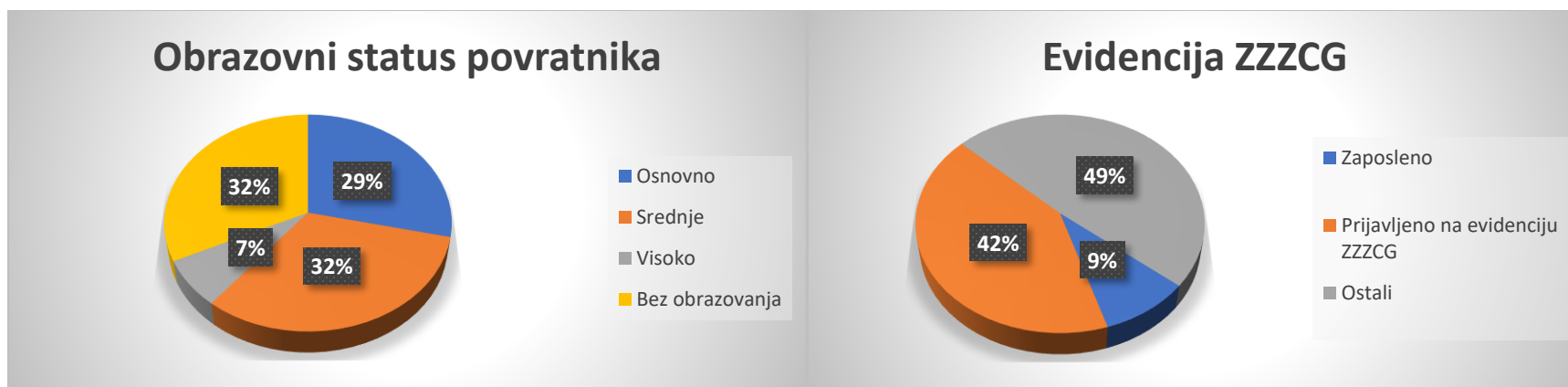
Profil povratnika:

Od ukupnog broja povratnika 28 povratnika se izjasnilo kao pripadnici RE populacije, što čini oko 65% ukupnog broja povratnika. Među povratnicima dominantna su lica od 30 do 50 godina starosti i maloljetna lica. U nastavku je grafički prikaz starosne strukture povratnika, po kategorijama: maloljetna lica- 11, lica od 18-30 godina starosti- 6, od 30-50 godina starosti-19, te lica preko 50 godina starosti- 7. Takođe dat je prikaz po polovima (muški pol- M 32 i ženski pol- Ž 11).

Grafički prikaz 4

Na osnovu grafičkog prikaza 4, vidimo da je najveći broj povratnika starosti između 30-50 godina, dok je najmanji broj njih 18-30 godina starosti. Veća je zastupljenost muškog pola među povratnicima (ukupno 35), nego ženskog (ukupno 8). Nema maloljetnika bez pratnje među povratnicima, isti su u pratnji jednog ili oba roditelja. U izvještajnom periodu nije prihvaćeno niti jedno lice koje je državljanin druge države ili lice bez državljanstva, a za koje shodno Sporazumu o readmisiji postoji obaveza prihvatanja, izuzev maloljetne djece koja su rođena u inostranstvu, a čiji su jedan ili oba roditelja crnogorski državljani. Dva povratnika su u međuvremenu promijenila lično ime. Imali smo i tri porodice, od čega jedna samohrana majka. Tokom 2023. godine, nije bilo zahtjeva za medicinskim prihvatom povratnika. Većina povratnika ostaje kod rodbine, dok jedan dio njih živi u iznajmljenom smještaju. Obrazovni nivo povratnika je vrlo nizak, ukoliko se uzme u obzir da je 29% povratnika sa osnovnim obrazovanjem, uključujući i djecu koja pohađaju osnovnu školu, dok je 32% povratnika bez osnovnog obrazovanja ili nezavršene osnovne škole i isti procenat srednje obrazovanih, a samo 7% povratnika sa visokim obrazovanjem. (Grafički prikaz 5).

Grafički prikaz 5

Grafički prikaz 6

Prema podacima sa Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, tokom 2023. godine 26 povratnika po readmisiji su bila prijavljena na evidenciji, od toga su četiri lica zasnovala radni odnos. Naime, Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Službeni list Crne Gore“, broj 24/19) ne prepoznaje povratnike kao posebnu ciljnu grupu na koju se isti primjenjuje, već je pružanje usluga Zavoda jedinstveno za sva nezaposlena lica, u skladu sa Zakonom. S obzirom da su povratnici po readmisiji u skoro svim slučajevima crnogorski državljani, oni koji ispunjavaju uslove propisane članom 5 navedenog Zakona, mogu se prijaviti na evidenciju kod ovog organa, koristiti usluge za tržište rada, biti uključeni u programe aktivne politike zapošljavanja i ostvarivati prava za vrijeme nezaposlenosti, u skladu sa navedenim Zakonom. Uočava se otežano zapošljavanje ovih lica iz razloga niske i neadekvatne kvalifikacione strukture. (Grafički prikaz 6). Odsjek je uspostavio praksu kvartalnoog izvještavanja ZZZ CG o licima koja su vraćena.

ZZZCG je nosioc aktivnosti u Strateškom cilju 2, Operativnom cilju 3 – aktivnost 3.6. Učiniti dostupnim programe aktivne politike zapošljavanja (obrazovanje i osposobljavanje odraslih, podsticaji za zapošljavanje, direktno otvaranje radnih mjesta i podsticaji za zapošljavanje), u koje će se uključiti povratnici po readmisiji. Tokom 2023. godine na evidenciji Zavoda je bilo 26 lica (12 žena) koja su vraćena u skladu sa sporazumima o readmisiji. Od 26 lica njih 16 su korisnici materijalnog obezbjeđenja porodice (MOP) kod centara za socijalni rad. Nije postojalo interesovanje ovih lica za uključenih u mjere APZ-a. Četiri lica su tokom 2023. godine našla zaposlenje. Mjera se može smatrati realizovanom, jer je Zavod ispunio sve predušlove za ispunjenje obaveza.

Kada se radi o uslugama koje pružaju **lokalne samouprave**, neke od njih kroz svoja budžetska sredstva izvajaju određeni dio za jednokratne novčane pomoći, druge, shodno Zakonu o socijanom stanovanju i Zakonu o lokalnoj samoupravi, izdvajaju određena sredstva za rješavanje stambenih pitanja za socijalno ugrožena lica. i to:

Bijelo Polje: posjeduju privremeni smještaj za lica koja su žrtve nasilja u porodici i lica u stanju socijalne potrebe i novčana sredstva za jednokratnu pomoć.

Plužine: Trenutno ne posjeduju posebne smještajne kapacitet, svih 16 stambenih jedinica su dodijeljene na korišćenje socijalno ugroženima. Pojedinačni slučajevi rješavanja stambenog pitanja se rješavaju kroz izdvajanje dodatnih finansijskih sredstava i iznajmljivanje od fizičkih lica, te kroz nabavku građevinskog materijala za izgradnju stambenih objekata. Budžetom je planiran iznos za jednokratne novčane pomoći.

Mojkovac: Posjeduju 6 stambenih jedinica za socijalno ugrožena lica – prodajom 15 stambenih jedinica koje su neraspodijeljene

Podgorica, Bar, Tivat posjeduju stambene jedinice za rješavanje socijalnog stanovanja za lica u stanju socijalne potrebe.

Petnjica: raspolaže sa 12 stambenih jedinica, koje su u vlasništvu Ministarstva finansija, koriste se za smještaj socijalno ugroženih stanovnika.

Kotor: U skladu sa „Odlukom o pravima iz socijalne i dječije zaštite“, određena su sredstva Budžetom opštine za jednokratne novčane pomoći i naknada troškova prevoza učenika, za geronto program, dnevni boravak za odrasla i stara lica i za odrasla i stara lica sa invaliditetom, stanovanje uz podršku namijenjeno mladima bez roditeljskog staranja kojima prestaje pravo na smještaj u ustanovi socijalne zaštite. Takođe, program socijalnog stanovanja za lica u stanju socijalne potrebe se finansira istim Budžetom.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore, kako jedan od partnera u realizaciji Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, je spreman da aktivno učestvuje u nenoj realizaciji i ostvarivanju svih strateških ciljeva i aktivnosti zacrtanih u Strategiji i akcionim planovima. Usluge koje ZZZCG može pružiti povratnicima, a odnose se na usluge koje Zavod pruža nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja, definisani su Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (“Sl. list CG”, br. 24/19).

Zavod može pružiti sledeće usluge, odnosno vršiti poslove u vezi sa zapošljavanjem: 1) priprema za zapošljavanje (informisanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja; savjetovanje radi povećanja zapošljivosti i zapošljavanja; profesionalnu orijentaciju; profilisanje nezaposlenih lica, utvrđivanje individualnog plana zapošljavanja; radno-socijalnu integraciju); 2) posredovanje pri zapošljavanju (pružanje stručne pomoći u povezivanju nezaposlenog lica, odnosno ostalih tražilaca zaposlenja i poslodavca, radi zasnivanja radnog odnosa); 3) sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja (obrazovanje i osposobljavanje odraslih; podsticaji za zapošljavanje; direktno otvaranje radnih mjesta; podsticaji za preduzetništvo); i 4) druge aktivnosti usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti.

Prava po osnovu nezaposlenosti koja, u skladu sa zakonom, mogu koristiti su parvo na: 1) novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti; 2) novčanu pomoć i naknadu troškova prevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja i uključivanja u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti; 3) jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova, ako zasnuje radni odnos na neodređeno vrijeme van mjesta prebivališta.

Da bi ZZZCG aktivno učestvovao u realizaciji Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori neophodna je međuinstitucionalna razmjena podataka o licima, prvenstveno sa MUP-om. Tokom 2023. godine MUP je Zavodu dostavljao podatke o licima koja su vraćena u skladu sa sporazumima o readmisiji putem dopisa. Potrebno je uspostaviti elektronsku bazu podataka i stalnu komunikaciju, da Zavod elektronskim putem dobija podatke o ovom licima. Tokom 2023. godine na evidenciji Zavoda je bilo 26 lica (12 žena) koja su vraćena u skladu sa sporazumima o readmisiji (registrovani u evidenciju Zavoda u zadnjih nekoliko godina).

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja VII ostvaren značajan napredak.

8. Uspostavljanje sistema elektronske razmjene podataka između nadležnih državnih organa i jačanje stručnih kapaciteta zaposlenih koji su uključeni u proces reintegracije povratnika.

Odsjek za reintegraciju povratnika po readmisiji svakako ostvaruje značajnu saradnju sa IOM-om, koji je kroz svoje projekte realizovao aktivnosti sa ciljem unapređenja podrške u oblasti reintegracije i prevazilaženja ključnih izazova koji se nameću u radu sa povratnicima. U tom smislu, tokom 2023. godine organizovane su dvije radionice za predstavnike lokalnih timova na teme: *”Poštovanje, zaštita i promocija osnovnih ljudskih prava i radne ravnopravnosti”* koja je predstavljala prvu, od ukupno tri koje su planirane mjerom predviđenom projektom Instrument za izgradnju kapaciteta u domenu readmisije na Zapadnom Balkanu (WBCAP) za 2023.godinu. Ovaj ciklus radionica u toku 2023. godine su prošli su članovi lokalnih timova iz Centra, Juga i Sjevera Crna Gore, njih ukupno 20. Doke je drugoj radionici na temu *”Integrirani pristup reintegraciji povratnika u Crnoj Gori”* učešće uzelo 19 članova lokalnih timova.

Kada je u pitanju realizacija aktivnosti koja se odnosi na uspostavljanje sistema elektronske razmjene podataka između nadležnih državnih organa, u julu 2023. godine, u Skoplju, u Sjevernoj Makedoniji, u IOM-a, organizovan je zajednički podregionalni događaj sa ciljem jačanja saradnje u oblasti readmisije, koji je takođe bio i prilika da se predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova Crna Gore upoznaju sa funkcionisanjem elektronskog Sistema za upravljanje predmetima readmisije, tzv. *RCMS –Readmission Case Management System*. RCMS jeste elektronski sistem upravljanja slučajevima readmisije, sa fokusom na unapređenje saradnje i procedure readmisije između zemalja Zapadnog Balkana i država članica Evropske Unije, a shodno potpisanim sporazumima i protokolima o readmisiji. Ovaj digitalni alat je razvijen u cilju jačanja upravljanja povratkom na način koji se odnosi na zaštitu, te koji doprinosi transparentnosti procedura povratka i readmisije i odgovornosti uključenih aktera. Kroz isti sistem, moguće je nadovezati te pratiti proces reintegracije povratnika. **Uspostavljanje jedne ovakve baze moglo bi značiti pozitivan korak ka unapređenju procesa reintegracije povratnika,** čime bi i pružanje usluga moglo postati efikasnije i kvalitetnije.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja VIII ostvaren značajan napredak.

III. TABELA O REALIZACIJI AKTIVNOSTI IZ AKCIONOG PLANA ZA 2023. GODINU

Strateški cilj: 1		Stvaranje potpuno funkcionalnog sistema upravljanja mješovitim migracijama i obezbjeđivanje punog pristupa pravima								
Operativni cilj: 1		Potrebno je prenijeti u nacionalni zakonodavni okvir svu evropsku regulativu koja uređuje oblast mješovitih migracija i zagarantovati njegovu potpunu primjenu kroz adaptaciju administrativnog sistema								
Indikator učinka		početna vrijednost (2021)			ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023)			ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025)		
Zakonodavstvo u oblasti migracija u potpunosti usklađeno sa pravnom tekovinom EU		5 Direktiva EU je u potpunosti preneseno u pravni okvir CG			10 Direktiva EU je u potpunosti preneseno u pravni okvir CG			14 Direktiva EU je u potpunosti preneseno u pravni okvir CG		
Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
1.1. Izmijeniti Zakon o strancima i izvršiti potpuno prenošenje Direktive 96/71/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i Direktive (EE) 2018/957 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 28. juna 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika	Aktom 01 Broj: 078/21-22667 od 08.11.2021. godine, ministar unutrašnjih poslova je obrazovao Međuresorsku radnu grupu za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima. Pored predstavnika MUP-a u ovoj MRG grupi su	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo rada i socijalnog staranja Privredna komora Unija poslodavaca IOM	I kvartal 2023	III kvartal 2023	Djelimično realizovano	III Kvartal 2024	3.000 €	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava od strane MUP-a IOM: 4,178.00 EUR (Napomena: ova sredstva se odnose i na aktivnosti 1.1. do 1.5.)	MUP IOM	Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (III Kvartal 2024)

<p>u okviru pružanja usluga, kao i Direktive 2014/67 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. maja 2014. o sprovođenju Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj saradnji putem Informativnog sistema unutrašnjeg tržišta („Uredba IMI“).</p>	<p>i predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva vanjskih poslova, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Uprave prihoda i carina, Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore, Crvenog krsta Crne Gore, Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) - Predstavništvo u Crnoj Gori, Međunarodne organizacije za migracije (IOM) i NVO Juventas.</p> <p>Utvrđen Nacrt zakona, isti je bio na Javnu raspravu od 1. juna do 10.</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>julu 2023. godine i nakon toga utvrđen je Predlog zakona, koji je dostavljen Sekretarijatu za zakonodavstvo i ostalim vladinim resorima, radi davanja mišljenja.</p> <p>U međuvremenu, u tekst Predloga ovog akta ugrađene su dostavljene sugestije i isti je ponovo dostavljen svim vladinom resorima na mišljenja.</p> <p>U organizaciji IOM-a, u maju 2023. g. održana je radionica za predstavnike Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva rada i socijalnog</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	staranja, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i Unije poslodavaca Crne Gore, s ciljem finalizacija Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, te usklađivanja sa relevantnim direktivama EU.									
1.2. Izmijeniti Zakon o strancima i izvršiti potpuno prenošenje sljedećih Direktiva: - Direktiva Savjeta 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. o pravu na spajanje porodice – 32003L0086. - Direktiva Savjeta 2009/52/EZ od 25. juna 2009. o	Aktom 01 Broj: 078/21-22667 od 08.11.2021. godine, ministar unutrašnjih poslova je obrazovao Međuresorsku radnu grupu za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima. Pored predstavnika MUP-a u ovoj MRG grupi su i predstavnici	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo rada i socijalnog staranja Privredna komora Unija poslodavaca IOM	I kvartal 2023	III kvartal 2023	Djelimično realizovano	III Kvartal 2024	3.000 €	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	MUP	Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (III Kvartal 2024)

<p>minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih država sa neregularnim boravkom - 32009L0052.</p> <p>- Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2014/36/EU od 26. februara 2014. o uslovima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika – 32014L0036</p>	<p>Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva vanjskih poslova, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Uprave prihoda i carina, Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore, Crvenog krsta Crne Gore, Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) - Predstavništvo u Crnoj Gori, Međunarodne organizacije za migracije (IOM) i NVO Juventasa.</p> <p>Utvrđen Nacrt zakona, isti je bio na Javnu raspravu od 1. juna do 10. julu 2023.</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>godine i nakon toga utvrđen je Predlog zakona, koji je dostavljen Sekretarijatu za zakonodavstvo i ostalim vladinim resorima, radi davanja mišljenja.</p> <p>U međuvremenu, u tekst Predloga ovog akta ugrađene su dostavljene sugestije i isti je ponovo dostavljen svim vladinom resorima na mišljenja.</p>									
1.3. Izmijeniti Zakon o strancima i omogućiti poje dnostaviti proceduru za izdavanje/pro duženje dozvola za privremeni boravak i rad	<p>Aktom 01 Broj: 078/21-22667 od 08.11.2021. godine, ministar unutrašnjih poslova je obrazovao Međuresorsku radnu grupu za izradu Zakona o izmjenama i dopunama</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>Ministarstvo rada i socijalnog staranja Privredna komora Unija poslodavaca IOM</p>	I kvartal 2023	III kvartal 2023	Djelimično realizovano	III Kvartal 2024	3.000 €	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	MUP	Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (III Kvartal 2024)

	<p>Zakona o strancima.</p> <p>Pored predstavnika MUP-a u ovoj MRG grupi su i predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva vanjskih poslova, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Uprave prihoda i carina, Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore, Crvenog krsta Crne Gore, Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) - Predstavništvo u Crnoj Gori, Međunarodne organizacije za migracije</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	(IOM) i NVO Juventasa. Utvrđen Nacrt zakona, isti je bio na Javnu raspravu od 1. juna do 10. julu 2023. godine i nakon toga utvrđen je Predlog zakona, koji je dostavljen Sekretarijatu za zakonodavstvo i ostalim vladinim resorima, radi davanja mišljenja.									
1.4. Izmijeniti Zakon o strancima kako bi se, među izuzecima od pribavljanja dozvola za privremeni boravak i rad, predvidjeli i stranci koji traže međunarodnu zaštitu, koji protekom roka od devet mjeseci od dana	Aktom 01 Broj: 078/21-22667 od 08.11.2021. godine, ministar unutarnjih poslova je obrazovao Međuresorsku radnu grupu za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima. Pored predstavnika	Ministarstvo unutarnjih poslova Ministarstvo rada i socijalnog staranja Privredna komora Unija poslodavaca UNHCR	I kvartal 2023	III kvartal 2023	Djelimično realizovano	III Kvartal 2024	3.000 €	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	MUP	Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (III Kvartal 2024)

<p>podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, stiču pravo na rad.</p>	<p>MUP-a u ovoj MRG grupi su i predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva vanjskih poslova, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Uprave prihoda i carina, Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore, Crvenog krsta Crne Gore, Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) - Predstavništvo u Crnoj Gori, Međunarodne organizacije za migracije (IOM) i NVO Juventas.</p> <p>Utvrđen Nacrt zakona, isti je bio na Javnu</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>raspravu od 1. juna do 10. julu 2023. godine i nakon toga utvrđen je Predlog zakona, koji je dostavljen Sekretarijatu za zakonodavstvo i ostalim vladinim resorima, radi davanja mišljenja.</p> <p>Nacrt Zakona sadrži odredbu po kojoj su stranci koji traže međunarodnu zaštitu dodati grupi lica koja su izuzeta iz obaveza pribavljanja posebne dozvole za pristup trzistu rada</p>									
1.5. Izmijeniti Zakon o strancima u dijelu koji se odnosi na odobrenje i uslove ulaska članova	<p>Aktom 01 Broj: 078/21-22667 od 08.11.2021. godine, ministar unutarnjih poslova je</p>	<p>Ministarstvo unutarnjih poslova</p> <p>Uprava policije</p>	I kvartal 2023	III kvartal 2023	Djelimično realizovano	III Kvartal 2024	3.000 €	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	MUP	Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (III Kvartal 2024)

<p>porodice, radi spajanja sa strancem kome je odobrena međunarodna ili privemena zaštita u Crnoj Gori</p>	<p>obrazovao Međuresorsku radnu grupu za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima.</p> <p>Pored predstavnika MUP-a u ovoj MRG grupi su i predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva vanjskih poslova, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Uprave prihoda i carina, Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore, Crvenog krsta Crne Gore, Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) -</p>	<p>Ministarstvo vanjskih poslova UNHCR</p>								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>Predstavništvo u Crnoj Gori, Međunarodne organizacije za migracije (IOM) i NVO Juventasa.</p> <p>Utvrđen Nacrt zakona, isti je bio na Javnu raspravu od 1. juna do 10. julu 2023. godine i nakon toga utvrđen je Predlog zakona, koji je dostavljen Sekretarijatu za zakonodavstvo i ostalim vladinim resorima, radi davanja mišljenje.</p> <p>Nacrt Zakon sadrži odredbu po kojoj je za ova lica predviđena viza C za ulazak u Crnu Goru radi spajanja porodice</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

<p>1.6. Donijeti odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca u Crnoj Gori</p>	<p>Vlada Crne Gore je 27. decembra 2023. godine donijela Odluku o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2024. godinu. Odluka je objavljena u "Službenom listu CG", broj 121/23 od 29.12.2023. godine.</p>	<p>Ministarstvo rada i socijalnog staranja Ministarstvo unutrašnjih poslova Privredna komora Unija poslodavaca</p>	<p>IV kvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>Realizovano</p>		<p>Nijesu potrebna sredstva</p>		<p>Budžet</p>	
<p>1.7. Donijeti Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, kako bi se strancima kojima je odobrena privremena zaštita u Crnoj Gori, omogućilo prijavljivanje u evidenciju nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, korišćenje</p>	<p>Radna grupa za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti obrazovana je od strane ministra rada i socijalnog staranja u julu 2022. godine.</p>	<p>Ministarstvo rada i socijalnog staranja Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>IV kvarta2 023</p>	<p>Nerealizovano</p>	<p>III kvartal 2024. godine</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva Budžet</p>			<p>Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (III kvartal 2024. godine)</p>

<p>usluga za tržište rada, ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti, kao i uključivanje u programe aktivne politike zapošljavanja.</p>	<p>Zbog promjena u organizaciji državne uprave, kao i kadrovskih promjena u Ministarstvu rada i socijalnog staranja i Zavodu za zapošljavanje Crne Gore, u januaru 2024. godine, donijeto je Rješenje o izmjeni i dopuni Rješenja od jula 2022. godine, kojim je izmijenjen sastav Radne grupe, kao i utvrđen rok za izradu Predloga zakona. Više je razloga zbog kojih se pristupa izmjenama i dopunama navedenog zakona. Omogućavanje prijavljivanja u evidenciju</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore strancima kojima je odobrena privremena zaštita u Crnoj Gori, radi korišćenje usluga za tržište rada, ostvarivanja prava za vrijeme nezaposlenosti ,kao i uključivanje u programe aktivne politike zapošljavanja, samo je jedan od razloga za izmjene i dopune Zakona. Izmjenama i dopunama se prvenstveno pristupa zbog potrebe prilagođavanja odredbi Zakona u cilju nesmetane implementacij e Programa</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>“Garancija za mlade”, kao i zbog definisanja odredbi koje će biti osnov za interoperabilnost baza podataka, čiji je cilj povezivanje Zavoda za zapošljavanje Crne Gore sa drugim institucijama radi razmjene podataka.</p> <p><u>Planirano je da se ova aktivnost realizuje u III kvartalu 2024. godine.</u></p>								
1.8. Izmijeniti Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti kako bi se olakšao pristup pravima iz oblasti socijalne zaštite za lica kojima je odobrena	<p>Ministarstvo rada i socijalnog staranja odustalo od izmijene Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti kako bi se olakšao pristup pravima iz</p>	<p>Ministarstvo rada i socijalnog staranja</p> <p>Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR</p>	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nerealizovano	2024. godina	Nijesu potrebna sredstva		Budžet

<p>međunarodna zaštita u Crnoj Gori (ne tražiti im dokumenta iz zemlje porijekla)</p>	<p>oblasti socijalne zaštite za lica kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori I kako bi lica bez državljanstva bila prepoznata kao korisnici prava iz oblasti socijalne i dječije zaštite.</p> <p>Planirano je donošenje novog Zakona o Socijalnoj i dječijoj zaštiti za IV kvartal 2024 godine. Aktivnosti na donošenju novog zakona će otpočeti nakon usvajanja programa rada Vlade za 2024. godinu</p>				<p>Nerealizovano</p>					
<p>1.9. Iznaći mogućnost da se reguliše priznavanje inostranih diploma činjenici da</p>	<p>Nacionalnim zakonodavstvom (Zakon i Pravilnik) propisana je obaveza dostavljanja</p>	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija UHNCR</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>IV kvarta 2024</p>	<p>Nerealizovano</p>		<p>Nijesu potrebna sredstva</p>		<p>Budžet</p>	

<p>lica kojima je odobrena međunarodna ili privremena zaštita u Crnoj Gori ne mogu da pribave sva dokumenta neophodna za priznavanje inostranih diploma</p>	<p>dokumenata neophodnih radi sporovođenja postupka priznavanja, pa je između ostalog propisana dostavljanje inostrane obrazovne isprave i transkripcija. Razmotriti mogućnost da li se zaključenjem međunarodnog sporazuma koji bi regulisao predmetno pitanje u kom slučaju bi imao primat u odnosu na nacionalno zakonodavstvo. Upitno je da li je ovim licima neophodno priznavanje inostrane obrazovne isprave koje je u nadležnosti Ministarstva</p>									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>prosvjete i koje se sprovodi isključivo u svrhu zapošljavanja u CG.</p> <p>Planirana je izrada Predloga Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanj u kvalifikacija o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanj u kvalifikacija za IV kvartal 2024 godine. Aktivnosti na donošenju novog zakona će otpočeti nakon usvajanja Programa rada Vlade za 2024. Godinu.</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

<p>1.10. Usvojiti Standardne operativne procedure koje će definisati procedure za spajanje porodice i nadležnosti relevantnih aktera</p>	<p>Aktom 01 Broj: 078/21-22667 od 08.11.2021. godine, ministar unutrašnjih poslova je obrazovao Međuresorsku radnu grupu za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima.</p> <p>Pored predstavnika MUP-a u ovoj MRG grupi su i predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva vanjskih poslova, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Uprave prihoda i carina, Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore,</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>Ministarstvo vanjskih poslova UNHCR CK CG</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>III kvartal 2023</p>	<p>Djelimično realizovano</p>		<p>Nijesu potrebna sredstva</p>		<p>Budžet</p>	
--	--	--	-----------------------	-------------------------	--------------------------------------	--	---------------------------------	--	---------------	--

	<p>Crvenog krsta Crne Gore, Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) - Predstavništvo u Crnoj Gori, Međunarodne organizacije za migracije (IOM) i NVO Juventasa.</p> <p>Utvrđen Nacrt zakona, isti je bio na Javnu raspravu od 1. juna do 10. julu 2023. godine i nakon toga utvrđen je Predlog zakona, koji je dostavljen Sekretarijatu za zakonodavstvo i ostalim vladinim resorima, radi davanja mišljenja.</p> <p>U međuvremenu, u tekst Predloga ovog</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	akta ugrađene procedure koje će definisati procedure za spajanje porodice i nadležnosti relevantnih aktera									
1.11. Učiniti dostupnim programe aktivne politike zapošljavanja (obrazovanje i osposobljavanje odraslih, podsticaji za zapošljavanje, direktno otvaranje radnih mjesta i podsticaji za zapošljavanje), u koje će se uključiti stranci kojima je odobrena međunarodna zaštita kao i stranci koji traže međunarodnu zaštitu, protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	Na evidenciji ZZZCG, tokom 2023. godine, nije bilo registrovanih lica sa statusom stranca kojem je odobrena međunarodna zaštita kao i stranca koji traži međunarodnu zaštitu, protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu Svi programi aktivne politike zapošljavanja koje realizuje Zavod su bili	Zavod za zapošljavanje Mikro-kreditne insitucije NGO	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		20.000 €		UNHCR ZZZ CG	Nastaviti sa programima aktivne politike zapošljavanja u 2024, na osnovu preporuka sa radionice iz 2023.

kod Zavoda za zapošljavanje	dostupni strancima kojima je odobrena međunarodna zaštita kao i strancima koji traže međunarodnu zaštitu, protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje									
1.12. Uspostaviti mehanizam za priznavanje kvalifikacija kako bi se lica sa međunarodnom ili privremenom zaštitom koja ne posjeduju potvrdu o svojoj kvalifikaciji mogla prijaviti na Zavod za zapošljavanje u skladu sa svojim stvarnim kvalifikacijama	Lica pod privremenom zaštitom, shodno Odluci o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine ("Sl. list CG", br. 026/22) i Odluci o izmjeni i dopunama odluke o odobravanju privremene	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija ZZZCG Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR Centar za stručno obrazovanje	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nerealizovano		Nijesu potrebna sredstva		Budzet	

	<p>zaštite licima iz Ukrajine ("Sl. list CG", br. 019/23) omogućeno je, između ostalih prava, i pravo na rad. Pravo na rad podrazumijeva da ova lica mogu da se zapošljavanju na tržištu rada Crne Gore ravnopravno kako i ostala lica (crnogorki građani), ali ne omogućava pravo na evidenciju Kod ZZZCG. ZZZCG je u koordinaciji sa nadležnim Ministarstvom rada i socijalnog staranja pokrenuo inicijativu izmjene Zakona o posrdovanju pri zapošljavanju u i pravima za vrijeme nezaposenosti ("Sl. list CG",</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>br. 24/19) kako bi se omogućila prijava i ostvarivanje prava po osnovu navedenog Zakona licima pod privremenom zaštitom. Izmjene Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti su planirane za III kvartal 2024. godine, kada će ova lica moći da se evidentiraju u evidenciju nezaposlenih lica Zavoda za zapošljavanje. Priznavanje kvalifikacija nije u nadležnosti ZZZCG, već Ministarstva prosvjete. Nakon usvajanja izmjena</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>Zakona o posredovanju pri zapošljavanju lica pod privremenom zaštitom će mogli da se evidentiraju i ostvaruju prava kod ZZZCG, a evidencija će se vršiti sa kvalifikacijom za koju imaju priznatu inostranu obrazovnu ispravu od strane Ministarstva prosvjete (i upisanu u radnu knjižicu kod opštinskih sekretarijata za rad). Ukoliko nemaju priznatu inostranu obrazovnu ispravu diolomu/ kvalifikaciju, mogu se priaviti kao nekvalifikovani radnici.</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

<p>1.13. Realizovati aktivnosti koje su predviđene Mapom puta za saradnju između EUAA i Crne Gore za oblast međunarodne zaštite</p>	<p>•Sektor COI zajedno sa Sektorom za međunarodnu saradnju EUAA organizovao je COI brifing o Burundiju (webinar), koji je održan online u januaru 2023. godine, od strane stručnjaka za COI iz Belgije. •Modul za procjenu dokaza - Online sesija: 1. mart – 7. april 2023. godine •Sektor EUAA za COI, organizovao je u martu 2023. godine webinar „Vodiči o zemljama porijekla: Afganistan i Sirija“, publikacije o smjernicama za zemlje porijekla stranaca koji</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova EUAA UNHCR</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2023</p>	<p>Realizovano</p>		<p>IPA II</p>		<p>IPA II</p>	
---	---	---	-----------------------	------------------------	---------------------------	--	---------------	--	---------------	--

	<p>traže međunarodnu zaštitu.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Regionalni trening „Train the trainers-face to face“, održan u Albaniji, april 2023. godine, na temu „Procjena dokaza“. •Webinar „Vodiči o zemljama porijekla: Rusija, Iran, Somalja i Egipat “ON THE JOB COACHING” u skladu sa Mapom puta između CG-EUAA •Viša ekspertkinja za ranjive kategorije i procjenu starosne dobi EUAA, održala je trening na temu “Procjena starosne dobi” u martu 2023. godine 									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>•Viši ekspert za procedure azila EUAA, održao je trening na temu “Standardne operative procedure za postupak azila” i uputstva o kompleksnim slučajevima, takođe u martu 2023. godine. U oktobru ove godine, službenici Direkcije za azil bili su učesnici regionalnog događaja u Sarajevu na temu „Kvalitet donošenja odluka u postupcima po zahtjevima za međunarodnu zaštitu u BiH, Sjevernoj Makedoniji i Crnoj Gori, koji je bio sjajna prilika za razvijanje alata za poboljšanje</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	kvaliteta odluka i vođenja postupaka kroz razmjenu praksi i iskustava, sa akcentom na predstavljanje specifičnih slučajeva iz prakse, nacionalnih standardnih operativnih procedura i aktivno učešće u odabranim tematskim prioritetima i izradu pravnih priručnika.								
1.14. Donijeti Odluku o produženju privremene zaštite licima iz Ukrajine	Donijeta Odluka o odobranju privremene zaštite licima iz Ukrajine (Sl.list CG" broj 19/23)	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	I kvartal 2023	I kvartal 2023	Realizovano		Nijesu potrebna sredstva		Budžet
1.15. Donijeti Plan prihvata za lica iz Ukrajine sa pratećim SOPovim	Donijet Plan prihvata lica iz Ukrajine sa pratećim SOP koji se primjenjuju u kontinuitetu	Ministarstvo unutrašnjih poslova Kordinaciono tijelo za vršenje nadzora za sprovođenje Odluke o	I kvartal 2023	III kvartal 2023	Realizovano		Nijesu potrebna sredstva		Budžet

		odobranju privremene zaštite licima iz Ukrajine							
1.16. Izmijeniti Zakon o crnogorskom državljanstvu i podzanskog akta kako bi se usaglasio sa Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca.	Programom rada Vlade za IV Kvartal 2024. Godinu predviđena je izmjena Zakona o crnogorskom državljanstvu	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nerealizovano		Nijesu potrebna sredstva		Budžet
1.17. Izmijeniti Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju kako bi se uključile sve kategorije lice iz zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti	Navedene mjere nijesu realizovane. Takođe, ukazujemo da je Zakon o zdravstvenoj zaštiti povučen iz skupštinske procedure, i isti je dostavljen Ministarstvu zdravlja na ponovnu doradu.	Ministarstvo zdravlja UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nerealizovano	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva		Budžet

<p>1.18. Izmijeniti podzakonske akte kojima se reguliše izdavanje putnih isprava za lica iz sistema međunarodne i privremene zaštite kao i za lica koja shodno Zakonu o strancima imaju pravo na putnu isprava</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo je Pravilnik o zizmjenama i dopunama Pravilnika o izgledu i sadržaju obrasca i načinu izdavanja isprava za stranca koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu, azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom ("Službeni list CG", Broj:33/23). Od dana stupanja na snagu Pravilnika do 31.12.2023.go dine, pravo na putnu ispravu ostvarila su 53 stranca sa odobrenom međunarodnom zaštitom.</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>III kvartal 2023</p>	<p>Realizovano</p>		<p>Nijesu potrebna sredstva</p>		<p>Budžet</p>	
--	---	---	-----------------------	-------------------------	---------------------------	--	---------------------------------	--	---------------	--

<p>1.19. Dorada standardnih operativnih procedura za postupanje sa licima u Odsjeku za prihvata na Božaju, sa posebnim osvrtom na ranjive kategorije lica</p>	<p>U avgustu 2023. u organizaciji IOM-a organizovana je dvodnevna radionica za članove Radne grupe za doradu SOP za postupanja sa licima u Odsjeku za prihvata na Božaju, sa posebnim osvrtom na ranjive kategorije.</p> <p>SOP nadograđen tako da uključuje teme: humanitarna načela i principi rada (načela), sistem zaštite i bezbjednosti u Odsjeku Božaj, međusobna saradnja i komunikacija aktera; dok su teme izražavanja namjere za podnošenje</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>UP IOM UNHCR CKCG</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>II kvartal 2023</p>	<p>Realizovano</p>	<p>III kvartal 2024.</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>	<p>IOM: 6.200€</p>	<p>Budžet IOM</p>	<p>Komentar SOP nadograđen tako da uključuje teme: humanitarna načela i principi rada (načela), sistem zaštite i bezbjednosti u Odsjeku Božaj, međusobna saradnja i komunikacija aktera; dok su teme izražavanja namjere za podnošenje zahtjeva za MZ i prihvata dodatno dopunjene i detaljnije opisani koraci u postupanju i uloge različitih aktera. Preporuka: usvojiti dokument u što kraćem roku, te dopuniti indikatorima za</p>
---	--	--	-----------------------	------------------------	---------------------------	--------------------------	---------------------------------	--------------------	-------------------	--

	<p>zahtjeva za MZ i prihvata dodatno dopunjene i detaljnije opisane korake u postupanju i uloge različitih aktera.</p> <p>Preporuka: usvojiti dokument u što kraćem roku, te dopuniti indikatorima za prepoznavanje trgovine ljudima.</p> <p>Dana 12. marta na II sastanku Rg, donijete su Standardne operativne procedure. Dokument je rezultat zajedničkog rada I saradnje I ključan za unapređenje pružanja podrške I zaštite stranaca koji traže međ.zastitu.</p>									prepoznavanje trgovine ljudima.
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	---------------------------------

<p>1.20. Razviti rodno osjetljive mjere prijema i usluge podrške za lica iz sistema međunarodne i privremene zaštite stranaca, rodno osjetljive smjernice za postupke međunarodne I privremene zaštite, koje obuhvataju utvrđivanje statusa azilanata, kao i rodno osjetljive smjernice koje se tiču autonomne dozvole boravka bez obzira na vrijeme trajanja braka, gubljenja prebivališta kao rezultata prinude na brak u inostranstvu, ili obustavu postupka protjerivanja pokrenutog u vezi s boravišnim statusom koji zavisi od supružnika odnosno partnera</p>	<p>Uz podršku EUAA izrađene su standardne operativne procedure o postupku po zahtjevu za međunarodanu zaštitu, sa aneksom „Rodno osjetljive smjernice za postupke međunarodne zaštite“.</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova UP UNHCR</p>	<p>I kvartal 2024</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>Realizovano</p>		<p>Sredstva obezbijedena po potrebi</p>		<p>Budžet UNHCR-a</p>	
<p>Operativni cilj: 2</p>		<p>Povećanje administrativnih kapaciteta i unapređenje uslova za prihvatanje i osiguranje jednakog pristupa pravima koja pripadaju strancima koji traže međunarodnu zaštitu i licima kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori, u skladu sa međunarodnim standardima</p>								
<p>Indikator učinka a)</p>	<p>početna vrijednost (2021)</p>	<p>ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023)</p>	<p>ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025)</p>							

<p>Povećan broj smještajnih kapaciteta koji su u vlasništvu države za smještaj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, a koji će obezbijediti isti standard prihvata u svim smještajnim objektima.</p>	<p>trenutni smještajni kapaciteti su - 164 ležaja</p>	<p>kapaciteti povećani za 60 ležajeva</p>	<p>smještajni kapaciteti povećani za još 120 ležajeva (u vanrednim okolnostima za 200), tako da su ukupni smještajni kapacitetu 320 ležajeva ležajeva (u vanrednim okolnostima oko 400 ležajeva)</p>
<p>Indikator učinka b) Povećan broj i obučeni službenici koji će raditi u novim kapacitetima na poslovima prihvata stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, odnosno kroz ove obuke je unaprijeđen sistem u dijelu osiguranje jednakog pristupa pravima koja pripadaju strancima koji traže međunarodnu zaštitu i licima kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori</p>	<p>početna vrijednost (2021) Trenutni broj službenika u Centru za prihvata je 33, dok je Pravilnikom o sistematizaciji MUP-a predviđeno 43 i poslove obavljaju službenici po ugovoru</p>	<p>ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) broj službenika povećan za 15</p>	<p>ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) administrativni kapaciteti povećani za još 30 službenika, tako da su ukupni administrativni kapacitetu 88 službenika</p>
<p>Indikator učinka c) Obezbijeđen potreban broj stambenih jedinica za strance sa odobrenom međunarodnom zaštitom</p>	<p>početna vrijednost (2021) nema obezbijeđenih stambenih jedinica</p>	<p>ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) broj stambenih jedinica povećan na 30</p>	<p>ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) broj stambenih jedinica povećan za 40</p>
<p>Indikator učinka d) Sve administrativne procedure sprovedene i odluke donijete u roku predviđenom zakonom</p>	<p>početna vrijednost (2021) U 2020. godini, u odredjenim slučajevima nadležni državni organi ne donose odluke u zakonom previdjenim rokovima (npr. od 697 odluka Direkcije za azil donijetih do kraja novembra 2020. godine, 114 odluka (16%) je donijeto nakon zakonskog roga od 6 mjeseci. To je značajno pogoršanje u odnosu na 2019. godinu kada je 6% odluka donijeto nakon zakonskog roka, odnosno 2018. godinu, kada nije bilo odluka donijetih nakon zakonskog roka)</p>	<p>ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) Broj odluka donijetih nakon zakonskog roka od 6 mjeseci smanjen na 6%</p>	<p>ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Sve odluke donijete u zakonom predvidjenom roku</p>

Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
<p>2.1. Povećanje i proširenje smještajnih kapaciteta koji će biti u vlasništvu države, a koji će osigurati iste standarde prihvata u smislu da se izvrši rekonstrukcija postojećeg objekta Centra za prihvata u Spužu koji prima strance koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori.</p> <p>Izrada projekta na kupljenoj parceli od 5443m² za Centar za prihvata u Spužu, ograđivanje placa, drenaža, uređenje platoa i revizija projekta.</p>	<p>Od strane nadležne službe MUP, raspisan tender za izvođenje radova, nadogradnja sprata, proširenje gabaritnosti restorana. U pogledu raspisanog tendera nije bilo zainteresovanih ponuđača. Međutim, potrebno je raspisati tender za ponovnu izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju navedenog objekta iz razloga što je u međuvremenu doslo do promjene</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>UNHCR</p>	<p>II kvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>Nerealizovano</p>	<p>IV kartal 2024</p>	<p>500.000 €</p>	<p>IOM: 10.550.00 EUR</p> <p>MUP nije imao utroška sredstava</p>	<p>Kroz IUG obezbijeden iznos sredstava od 480.000 €</p> <p>Sredstva obezbijedena kroz kapitalni Budzet. 20.000€</p>	<p>Potrebno je ispoštovati novi planirani rok za realizaciju ove aktivnosti. IV KVARTAL 2024</p>

	zakonske regulative iz ove oblasti kojom je uvedena obaveza da svaki projekat mora imati EU kodove koji moraju biti usklađeni sa projektnom konstrukcijom IOM: kupovinom 44 kreveta i 23 dušeka, te 50 setova sačinjenih od posteljine, jastuka i ćebadi, Centar za prihvata u Spužu obnovio je inventar neophodan za pružanje usluge smještaja.								
2.2 Povećanje i proširenje smještajnih kapaciteta koji će biti u vlasništvu države, u smislu da se izvrši adaptacija i rekonstruisana "bivša Karaula Božaj".	Izvršena je revizija glavnog projekta krajem 2023. godine I izdati su UTU. Međutim potrebno je raspisati tender za ponovnu	Ministarstvo unutrašnjih poslova IOM	IV kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nerealizovano	IV kvartal 2024	1 milion I 200.000 €		Budžet 472.000€ IPPA 2018-400.000€

	izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju navedenog objekta iz razloga što je u međuvremenu doslo do promjene zakonske regulative iz ove oblasti kojom je uvedena obaveza da svaki projekat mora imati EU kodove koji moraju biti usklađeni sa projektnom konstrukcijom								
2.3. U skladu sa novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova, povećaće se broj zaposlenih koji će raditi u novim kapacitetima na poslovima prihvata stranaca koji traže	Zaposlena dva službenika na poslovima prihvata u Odsjeku Božaj.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	III kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano		Nijesu potrebna sredstva		Budžet

međunarodnu zaštitu										
2.4. Periodično štampanje informativnog materijala za strance koji traže međunarodnu zaštitu	Tokom 2023. godine ažurirani su i štampani višejezični informativni materijali za strance koji traže međunarodnu zaštitu (9 jezika) i distribuirani nadležnim organizacionim jedinicama iz sistema međunarodne zaštite. Odstampano 3000 multijezičkih brošura i 3000 multijezičkih mapa za strance koji traže međunarodnu zaštitu. Na svim granicnim prelazima postavljeni	Ministarsvo unutrašnjih poslova UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva obezbijeđena po potrebi		UNHCR-a	

	multijezički posteri sa informacijom o mogućnosti za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori								
2.5. Pružanje psihosocijalne i materijalne podrške strancima koji traže međunarodnu i privremenu zaštitu u Crnoj Gori I strancima kojima je odobrena međunarodna i privremena zaštita	Licima pod privremenom zaštitom iz Ukrajine, MUP obezbjeđuje potreban smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život (Hotel "Sato", Sutomore i Hotel "Il Sole", Berane.). Crveni krst CG: Pružena psihosocijalna i materijalna podrška za strance koji traže ili kojima je odobrena međunarodna zaštita ili privremena zaštita u Crnoj	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR IOM Crveni krst CG	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Crveni krst CG: 191.000.00 € Što se tiče MUP-a, nijesu potrebna posebna Budžetska Sredstva IOM: 120.000.00 € (100.000 € za 2023) UNHCR : 232,410 EUR	Crveni krst CG: 210.775,00 € IOM: 120.000.00 €	Crveni krst CG Uključiti sredstva ostalih aktera, prije svega MUP-a	

	<p>Gori u periodu za 2023. godinu - za 4612 lica kroz 3249 asistencija (PSP, podrška psihologa, medicinske asistencije) i podijeljeno je 1400 paketa hrane i 900 paketa higijene. Broj lica pod privremenom zaštitom koja su obuhvaćena direktnom podrškom Crvenog krsta u drugoj polovini 2023.godine je 2056. Pružena podrška u vidu novčane pomoći u iznosu od 376 836 eura, broj osoba koje su obuhvaćene ovom vrstom pomoći je 2444. Održano je 54 grupnih radionica i individualnih sesija za</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>mentalno zdravlje, psiho-socijalnu i psihološku podršku za odrasle i djecu u kolektivnom centru I prostorijama Crvenog krsta. Pružena podrška u vidu novčane pomoći u iznosu od 20.250,00 eura, broj osoba koje su obuhvaćene ovom vrstom pomoći je 686.</p> <p>IOM-Mobilni tim je u koordinaciji sa MUP-om bio angažovan u pružanju sljedećih usluga: transport za migrante, prevod na arapski/farsi jezik, psiho-socijalna podrška (278 korisnika), kao i savjetovanje i</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>pružanja neophodnih informacija migrantima na temu dobrovoljnog povratka u zemlje porijekla. IOM je podržao Direkciju za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu sa više donacija sa aspekta ostvarivanja prava na prihvatanje (odjeća, obuća, posteljina, higijenski paketi), te redovno izvršena nabavka vode za piće. Obnovljen je spoljni mobilijar, kuhinjski pribor, kupljen kancelarijski materijal, obezbijeđen internet u kampu;</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>sprovedena je deratizacija terena i svih prostorija, te popravke na postojećim objektima i kontejnerima, renovirani su sanitarni kontejneri, popravljen je i servisiran agregat za struju, te pumpa za vodosnabdijevanje.</p> <p>Kroz projekat sa Crvenim krstom Crne Gore, UNHCR redovno pružao psihosocijalnu i materijalnu podršku svim strancima koji su zatražili međunarodnu i privremenu zaštitu u Crnoj Gori</p>									
2.6. Pružanje pravne pomoći strancima koji traže međunarodnu i privremenu zaštitu u Crnoj Gori i kojima je	Odsjek za integraciju stranaca daje azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom u	UNHCR NF Građanska alijansa NVO Pravni Centar	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	UNHCR: 265.433 EUR	Sredstva obezbijedena po potrebi		UNHCR NVO Pravni Centar NVO Građanska alijansa	

<p>odobrena međunarodna i privremena zaštita</p>	<p>skladu sa članom 75 stav 3, Zakona o međunarodnoj I privremenoj zaštiti stranaca, dok se strancima pod privremenom zaštitom daju informacije o pravima I obavezama u skladu sa članom 101 istog zakona.</p> <p>Kroz projekat sa NVO Gradjanska alijansa, UNHCR redovno pružao pravnu pomoć svima licima koja su izrazila namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu kao I svim licima koja su podnijela zahtjev za međunarodnu zaštitu. Pomoć pružala u</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	dijelu rješavanja statusnih pitanja, pred prvostepenim I drugostepenim organom, kao I u dijelu pristupa socio-ekonomskim pravima koja ovim licima pripadaju po vazecim zakonima								
2.7. Obezbijeđen potreban broj stambenih jedinica kroz postupak javne nabavke za strance kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori	Ministarstvo unutrašnjih poslova je objavilo je javni poziv na sajtu Ministarstva 19.06.2023.g za uzimanje u zakup stambenih jedinica, i to: -šest garsonjera, površine do 25 metara kvadratnih -jedan dvosoban stan, površine do 55 metara kvadratnih u urbanom području	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	132.000 eura (50.000€ za 2023)		Budžet	

	<p>Glavnog Grada. -jedan dvosoban stan, površine do 55 metara kvadratnih u urbanom području opštine Tivat. jedna garsonjera, površine do 25 metara kvadratnih u urbanom području opštine Budva. Na adresu Ministarstva po javnom pozivu u zakonskom roku,odnosno do 04.07.2023.g., nije pristigla ni jedna ponuda tako da je Javni poziv proglašen neuspjelim. Tokom 2023.godine UNHCR je pružao finansijsku podršku u cilju plaćanja zakupnina za</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	smještaj lica sa odobrenom međunarodnom zaštitom								
2.8. Podrška u integraciji stranaca kojima je odobrena međunarodna zaštita, novčanu pomoć, stručno usavršavanje, rad, učenje crnogorskog jezika, istorije i kulture, socijalna zaštita, zdravstvena zaštita, obrazovanje, besplatna pravna pomoć, humanitarna pomoć, psihosocijalna podrška i prevodilačke usluge za strance kojima je odobrena međunarodna zaštita.	Broj lica kojima je pružena podrška po segmentima: 1.novčanu pomoć ostvarila su tri samca. 2.U obrazovni sistem uključeno je 10 djece: - jedno dijete pohađa predškolsko obrazovanje; - troje djece osnovnu školu i - šestoro djece srednju školu. 3. Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje nalazi se 10 lica. 4. Četiri lica su radno angažovana po ugovoru o radu; jedno	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo rada i socijalnog staranja Ministarstvo zdravlja Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija ZZZ CG Centri za socijalni rad UNHCR Crveni krst CG NVO sektor	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	UNHCR: 70,168€ Crveni krst CG: 65.000 € (35.000€ za 2023)			Budžet Crveni krst CG

	<p>lice po osnovu ugovora o djelu i četiri lica su preduzetnici.</p> <p>5. Materijalno obezbjeđenje porodice prima jedna sedmočlana porodica I dva pojedinca.</p> <p>6. Pravo na dječji dodatak ostvaruje 12 djece.</p> <p>Zdravstvenu zaštitu ostvaruje 61 stranac sa odobrenom međunarodnom zaštitom.</p> <p>Crveni krst CG:</p> <p>Broj lica kojima je pružena podrška po segmentima:</p> <p>Stranci sa odobrenom međunarodnom zaštitom - 46, lica iz Ukrajine (privremena zaštita) - 1451,</p> <p>Broj pruženih usluga - 974,</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	Podijeljeno 800 paketa humanitarne pomoći, školski pribor za 400 djece, lijekovi za korisnike.								
2.9. Organizovanje kurseva radi uključivanja stranaca kojima je odobrena međunarodna u crnogorsko društvo, i to: - osnovni kurs crnogorskog jezika, - crnogorske istorije i kulture	Šest stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom, završilo je osnovni kurs crnogorskog jezika. Dva stranca sa odobrenom međunarodnom zaštitom završilo je kurs crnogorske istorije i kulture	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	8.000 € (4.000€ za 2023)		Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	
2.10. Organizovanje kurseva radi uključivanja stranaca kojima je odobrena privremena zaštita u crnogorsko društvo, i to: - osnovni kurs crnogorskog jezika, - crnogorske istorije i kulture	Tokom 2023. godine, za osnovni kurs crnogorskog jezika, crnogorske istorije i kulture, prijavljeno je 10 kandidata za azilante I strance pod subsidijarnom zaštitom. Nivo A1	UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	8.000 € (4.000€ za 2023)	Sredstva: 2.640 eura.	UNHCR	

	Kursevi su organizovani u licenciranoj ustanovi: Gimnazija "Slobodan Škerović" - Podgorica									
2.11. Sprovođenje Programa naprednog kursa crnogorskog jezika za strance kojima je odobrena međunarodna, kao i način i uslove za njegovo sprovođenje	Jedna strankinja sa odobrenom međunarodnom zaštitom je završila napredni kurs crnogorskog jezika.	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija I UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	2.000 € (1.000€ za 2023)			Budžet Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija I	
2.12. Sprovođenje Programa kursa naprednog jezika za strance kojima je odobrena privremena zaštita, kao i način i uslove za njegovo sprovođenje	Tokom 2023. godine, za napredni kurs crnogorskog jezika kojima je odobrena privremena zaštita, prijavljena su 3 polaznika, Nivo A2 Kurs je organizovan u licenciranoj ustanovi: Gimnazija "Slobodan Škerović" - Podgorica	UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	2.000 € (1.000€ za 2023)	Sredstva utrošena: 792 eura		Budžet Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija I	

<p>2.13. Podrška licima iz sistema međunarodne i privremene zaštite stranaca radi prevazilaženja jezičkih, kulturoloških, psiholoških i drugih barijera u učenju</p>	<p>Crveni krst CG: održano je 6 izleta za odrasle i djecu sa ciljem da se poboljša integracija u društvo i upoznaju sa crnogorskom istorijom i kulturom. Organizovano 10 sportskih događaja za djecu. Podijeljena je finansijska asistencija koja će djeci olakšati integraciju i učenje, obuhvata 505 djece. Takođe je pružena podrška za 90 stranca sa odobrenom međunarodnom zaštitom, 250 lica pod privremenom zaštitom iz Ukrajine, a ukupan broj pruženih usluga je 2930.</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija</p> <p>Crveni krst CG</p> <p>UNHCR i NVO organizacija civilnog društva</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>Realizovano</p>		<p>Sredstva obezbijedena po potrebi</p>		<p>UNHCR</p>	
--	---	---	-----------------------	------------------------	---------------------------	--	---	--	--------------	--

<p>2.14. Praćenje efektivnog pristupa pravima lica kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori</p>	<p>Kroz praćenje realizacije plana integracije Planiran je i poseban obilazak ovih lica od strane predstavnika MUP-a, UNHCR-a i NF"Građanska alijansa". tokom februara 2024.godine.</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR NF Građanska alijansa</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>Realizovano</p>	<p>UNHCR: 38,168 EUR</p>	<p>Redovna budžetska sredstva Sredstva obezbijedena po potrebi</p>		<p>Budžet UNHCR</p>	
<p>2.15. Praćenje efektivnog pristupa pravima lica kojima je odobrena privremena zaštita u Crnoj Gori</p>	<p>Realizuje se u kontinuitetu kroz rad Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine. IOM: IOM je opremio 4 ukrajinska Kulturna centra u Podgorici, Baru, Budvi i Hercegu Novom (tehnička</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo zdravlja Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija Ministarstvo rada i socijalnog staranja Ministarstvo vanjskih poslova UNHCR Crveni krst Crne Gore IOM</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>Realizovano</p>		<p>Redovna budžetska sredstva Sredstva obezbijedena po potrebi</p>	<p>IOM: 72.000.00 EUR UNHCR: 46.168 EUR</p>	<p>Budžet UNHCR Crveni krst IOM</p>	

	<p>oprema, materijali za radnu terapiju, igračke i edukativne igre, namještaj, te hrana, higijenske potrepštine za bebe i vitamini za djecu). Organizovana je i obuka: "Unapređenje blagostanja - Pomoć drugima i briga o sebi" u cilju izgradnje kapaciteta volontera/ki ovih centara. Kroz Matricu za praćenje raseljavanja (IOM DTM) obučeno je 5 anketara/ki i anketirana 173 ukrajinska državljana i 9 predstavnika institucija u cilju pripreme "Studije o privremenoj zaštiti ukrajinskih izbjeglica u</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>Crnoj Gori". Dodatno, sprovedena je kvalitativna studija kako bi se sveobuhvatno procijenila ranjivost, potrebe i odredili prioriteti pomoći za ukrajinske državljane pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori. 5.000 letaka je odštampano na ukrajinskom jeziku u cilju podizanja svijesti o trgovini ljudima. Pružena finansijska podrška za iznajmljivanje prostora i honorare tri administratora u tri ukrajinska centra u Crnoj Gori sa ciljem obezbjeđenja pomoći i podrške najugroženiji</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	m kategorijama.									
2.16. Pružanje prevodilačkih usluga kod integracije stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom-engleski, francuski, španski, ruski, arapski i farsi, kao i druge po ukazanoj potrebi.	Realizuje se u kontinuitetu, po ukazanoj potrebi. Pružena je podrška, od strane UNCCR-a, za arapski jezik. Crveni krst CG: Pruženo 4328 usluga prevođenja za 2023. godinu	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR Crveni krst CG	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva obezbijedena po potrebi	UNHCR: 4.788 EUR	UNHCR Budžet 2023	
2.17. Zamjena četiri smještajne jedinice instalirane na sportskom terenu Centra u Spuž sa novim smještajnim jedinicama	Zamijenjene četiri smještajne jedinice instalirane na sportskom terenu Centra u Spuž	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	I kvartal 2023	II kvartal 2023	Realizovano		Sredstva obezbijedena po potrebi	UNHCR: 23.910 EUR	UNHCR Budžet 2023	
2.18. Stvaranje uslova za prihvata lica pod privremenom zaštitom u skladu sa Planom za prihvata	Plan za prihvata lica pod privremenom zaštitom još nije usvojen. U periodu od 11.03.2022. godine do 07.10.2022.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Crveni krst Crne Gore IOM UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nerealizovano		Sredstva obezbijedena po potrebi		UNHCR	Potrebno zatražiti od EUAA vracanje plana prihvata lica pod privremenom zaštitom, sa komentarima EUAA

	<p>godine 27 lica je zatražilo smještaj i ista su bila smještena u Centru za prihvatanje u Spužu – Direkcija za prihvatanje lica koja traže međunarodnu zaštitu, U Direkciji za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu (Odsjek Spuž), bilo je smješteno 27 lica. U 2023 godini nije bilo zahtjeva prema Direkciji za prihvatanje za smještajem lica iz Ukrajine kojima je odobrena privremena zaštita. Direkcija za prihvatanje je u 2023 godini podigla standard</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>smjestaja na način što je izvršena adaptacija Objekta smještaj kapaciteta 80 mjesta,, kao I zamjenu 4 kucice sa kontejnerima I mobilijarom u dvoristu Centra za prihvata u Spižu, kapaciteta 24 mjesta za smještaj. Centar za prihvata, raspolaže I sa smještajnim kapacitetom od 60 mjesta kontejnerskog tipa koji se nalazi u opštini Tuzi-Božaj. Shodno slobodnim raspoloživim smještajnim kapacitetima Direkcija za prihvata-Centar za prihvata, je na raspolaganju da smjesti po</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	potrebi i u hitnim situacijama Ilica iz Ukrajine kojima je odobrena privremena zaštita.									
2.19. Organizovanje Radionice sa ciljem da se unaprijede uslovi za pristup pravima licima iz sistema međunarodne i privremene zaštite	Svi službenici Direkciji za prihvatanje u kontinuitetu pohadjaju obuke iz oblasti prihvata i međunarodne zaštite	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR Crveni krst CG	II kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva obezbijedena po potrebi		UNHCR	
2.20. Poboľšati uslove u zoni cekanja u Odsjeku za prihvatanje lica na Bozaju (postavljanje nastrešnica, grijanje, i dr)	Instaliran objekat-dupli kontejner sa mokrim čvorom koji služi kao čekaonica strancima koji žele da izaze namjeru za međunarodnu zastitu. IOM: Poboľšani kapaciteti u zoni cekanja postavljanjem ulične rasvjete radi bolje osvjetljenosti	Ministarstvo unutrašnjih poslova UP IOM UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Djelimično Realizovano		Sredstva obezbijedena po potrebi	IOM: 40.175.00€	UNHCR IOM	Aktivnost kod UNHCRa. Potrebno je realizovati u prvoj polovini 2024

	<p>terena, financirani su građevinski radovi kao priprema terena za postavljanje čekaonice koja se sastoji od tri kontejnera (dva stambena i jedan sanitarni) za korisnike koji dolaze po isteku radnog vremena predviđenog za registraciju.</p> <p>Gradjevinski plan cekaonice izradjen od strane UNHCRa I odobren od strane MUPa. U toku je odabir izvodjaca</p>									
2.21. Sprovoditi obuke službenika Direkcije za azil u skladu sa standardnim programom obuke, uključujući i obuku na temu ljudskih prava i	☐ Sektor COI zajedno sa Sektorom za međunarodnu saradnju EUAA organizovao je COI brifing o Burundiju (webinar), koji	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva obezbijedena po potrebi	IOM: 26.104.00 EUR UNHCR: 930 EUR	UNHCR IOM	

<p>rodne ravnopravnosti</p>	<p>je održan online, 26. januara 2023. godine, izlagač Jeroen Rijnders, stručnjak za COI iz Cedoce, Belgija. ☐ Modul za procjenu dokaza - Online sesija: 1. mart – 7. april 2022. ☐ Sektor EUAA za COI, organizovao je webinar „Vodiči o zemljama porijekla: Afganistan i Sirija“. Online događaj 30. mart 2023. godine, publikacije o smjernicama za zemlje porijekla stranaca koji traže međunarodnu zaštitu. ☐ Nilde ROBOTTI, visi ekspert za</p>									
---------------------------------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>ranjive kategorije i procjenu starosne dobi EUAA, održala je trening na temu “Procjena starosne dobi” – 02. i 03.mart 2023. godine.</p> <p>☐ Sebastien REVOY, visi ekspert za procedure azila EUAA, održao je trening na temu “Standardne operativne procedure za postupak azila” i uputstva o kompleksnim slučajevima – 02. i 03. mart 2023. godine.</p> <p>☐ U organizaciji EUAA održan je regionalni trening „TNT-FTF“, Albanija, april 2023. godine na temu</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>„Procjena dokaza“.</p> <p>☐ U organizaciji IOM-a organizovan trening za službenike Direkcije za azil na temu poštovanja, zaštite i promocije osnovnih ljudskih prava i rodne ravnopravnosti, maj 2023. godine.</p> <p>☐ U organizaciji ICMPD - Studijska posjeta Litvanija (azil i migracije), septembar 2023. godine</p> <p>☐ EUAA Smjernice za zemlju: Avganistan (webinar)</p> <p>☐ EUAA Smjernice za zemlju: Sirija (webinar)</p> <p>☐ EUAA Izvještavanje:</p>								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>Rusija (webinar) ☐ EUAA Izveštavanje: Iran (webinar) ☐ EUAA Izveštavanje: Somalija (webinar) ☐ EUAA Smjernice za zemlju: Egipat (webinar) ☐ Studijska posjeta – Njemačka (posjeta BAMF- Njemačka federalna služba za migracije), oktobar 2023. godine ☐ U organizaciji EUAA organizovan je trening za službenike Direkcija za azil iz regiona na temu „KVALITET POSTUPKA PO ZAHTJEVU ZA MEĐUNARO DNU</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>ZAŠTITU“, Sarajevo, oktobar 2023. godine. ☐ U organizaciji UNHCR održan je trening za službenike Direkcije za azil i sudije Upravnog suda Crne Gore (sigurna treća zemlje, maloljetnici, rezultati ispitnog postupka, kredibilitet, spajanje stvari u jedan postupak-načelo ekonomičnost) ,novembar 2023. godine.</p> <p>U organizaciji IOM-a, kroz 3 treninga (Podgorica, Bar, Berane), unaprijeđeni su kapaciteti u oblasti ljudskih prava i rodne ravnopravnost</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>i za 54 službenika (31 žena, 23 muškarca) koji su angažovani u direktnom kontaktu sa migrantima. Pored službenika Direkcije za azil, obuci su prisustvovali službenici Centara za socijalni rad, Prihvatnih centara, Direkcije za reintegraciju povratnika i Granične policije, Obukama je prethodio sastanak na rukovodećem nivou o podizanju svijesti o potrebi za snažnim mehanizmom za obezbjeđivanj e fundamentalni h ljudskih prava u kontekstu</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>mješovitih migracija i upravljanja granicom, na kom je i determinisan program obuka u skladu sa procijenjenim potrebama. U 2023. organizovana jedna obuka za sluzbenike Direkcije za azil I Upravnog suda Crne Gore, o temama koje su se pojavile kao aktuelne u toku donosenja odluka po zahtkevu za azil (primjena koncepta sigurne trece zemlje, primjena clana 111 Zakona o upravnom postupku, itd). Pored toga, kroz redovne kontakte sa Direkcijom I pracenje</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	intervjua stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, redovne konsultacije obavljane između UNHCRa i Direkcije.									
2.22. Sprovoditi obuke sudija Upravnog suda Crne Gore, u dijelu standarda iz oblasti međunarodne i privremene zaštite	U organizaciji UNHCR održan je trening za službenike Direkcije za azil i sudije Upravnog suda Crne Gore (sigurna treća zemlje, maloljetnici, rezultati ispitnog postupka, kredibilitet, spajanje stvari u jedan postupak-načelo ekonomičnosti), novembar 2023. godine.	Upravni sud Crne UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva obezbijedena po potrebi	UNHCR: 930 EUR	UNHCR	

<p>2.23. Odredjivanje kontakt osoba iz relevantnih držanih organa i institucija u cilju bolje koordinacije prilikom ostvarivanja prava lica sa odobrenom međunarдном I privremenom zaštitom</p>	<p>U domenu privremene zaštite određene su kontakt osobe relevantnih državnih organa koje prate ostvarivanje prava lica pod privremenom zaštitom, koje su ujedno i članovi Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremne zaštite licima iz Ukrajine. U toku je realizacija određivanja kontakt osoba, iz relevantnih državnih organa I institucija.</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova MRSS MP ZZZ CG MZ FOND ZA ZDRAVSTV ENO OSIGURANJE CG PORESKA UPRAVA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE MVP Crveni Krst CG UNHCR</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>Djelimično realizovano</p>		<p>Sredstva obezbijedena po potrebi</p>		<p>UNHCR</p>	
<p>2.24. Razviti standardne i operativne procedure i kapacitete za utvrđivanje i potvrđivanje</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova je, 19. aprila 2023. godine formiralo, Radnu grupu</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova MZ Uprava policije</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>Djelimično realizovano</p>		<p>Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva</p>		<p>Budžet</p>	

<p>starosne dobi maloljetnih migranata bez pratnje i lica iz sistema međunarodne i privremene zaštite stranaca</p>	<p>za izradu procedura za utvrđivanje i potvrđivanje starosne dobi maloljetnih migranata bez pratnje. U organizaciji EUAA, održano je više sastanaka RG za izradu ovih procedura u cilju izrade nacrtu teksta.</p> <p>U toku je završna faza izrade SOP-a, uz podršku EAUU. U pripremi je prevod i stampanje dokumenta.</p>	<p>EUAA IOM UNHCR Crveni krst CG</p>								
<p>2.25. Sprovoditi kontinuirane obuke pripadnika Uprave policije odgovornih za registrovanje namjera za traženje međunarodne zaštite u svim domenima azila koji su od značaja za rad Uprave policije a posebno</p>	<p>U kontinuitetu se sprovode obuke službenike koji se bave registrovanje m namjere za međunarodnu zaštitu stranaca, predviđene godišnjim Planom i programom</p>	<p>Uprava policije MUP UNHCR IOM</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>Realizovano</p>		<p>Sredstva obezbijedena po potrebi</p>	<p>8,800 EUR (HUG obuka); 26.104 EUR (Obuke o ljudskim pravima i rodnoj ravnopravnos) 1.260 EUR (UNHCR obuka)</p>	<p>UNHCR IOM</p>	<p>Nastaviti I u 2024. godini sa kontinuiranim obukama shodno Planu i programu obuka za 2024</p>

<p>u domenu ranog identifikovanja UASC koji žele da izraze namjeru kao punoljetna lica, rodne ravnopravnosti i ljudskih prava</p>	<p>obuka koje se sprovede na Policijskoj akademiji, zatim u saradnji sa međunarodnim organizacijama i od strane sertifikovanih trenera službenika Uprave policije.</p> <p>Između ostalih izdvajamo: „Azil i migracije“, „Upravljanje ilegalnim migracijama“, „Migracije na Zapadnom Balkanu“</p> <p>Radi se o sljedećim obukama u 2023. godini: - Sticanje i razvoj multikulturalne kompetencije u radu sa migrantima (2 službenika)</p>									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>- Trgovine ljudima i krijumčarenje migrantima (2 službenika)</p> <p>- Primjena smjernica za obavljanje razgovora sa osobama za koje postoji sumnja da su žrtve trgovine ljudima (4 službenika)</p> <p>- Zajednička akcija na Zapadnom Balkanu protiv trgovine ljudima i krijumčarenje migrantima – simulacija stvarnih slučajeva (3 službenika)</p> <p>- Smjernice za obavljanje razgovora sa osobama za koje postoji osnovana sumnja da su žrtve trgovine ljudima (3 službenika)</p> <p>- Izazovi u primjeni Zakona o</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>međunarodno j i privremenoj zaštiti stranaca u Crnoj Gori (2 službenika) - Humanitarno upravljanje granicom (15 službenika) - Napredna obuka – Jačanje kapaciteta pripadnika policije za sprečavanje i suzbijanja krijumčarenja ljudi/migranata u Crnoj Gori i dokazivanje ovog krivičnog djela (12 službenika) - Radionica za pripadnike Sektora granične policije Crne Gore koji obavljaju registraciju namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu (17 službenika)</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>-Obuke pohađalo ukupno 60 službenika.</p> <p>U decembru 2023. 15 službenika GP je pohađalo obuku na temu humanitarnog upravljanja granicom (HUG) u organizaciji IOM-a. Naime, 4 službenika GP i 1 službenica Policijske akademije su prethodno prošli obuku za trenere iz navedene oblasti, a tri od pomenutih pet obučanih osoba su bile predavači na predmetnoj obuci.</p> <p>U organizaciji IOM-a, kroz 3 treninga (Podgorica, Bar, Berane), unaprijeđeni su kapaciteti u</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>oblasti ljudskih prava i rodne ravnopravnost i za 54 službenika (31 žena, 23 muškarca) koji su angažovani u direktnom kontaktu sa migrantima. Pored službenika Direkcije za azil, obuci su prisustvovali službenici Centara za socijalni rad, Prihvatnih centara, Direkcije za reintegraciju povratnika i Granične policije, Obukama je prethodio sastanak na rukovodećem nivou o podizanju svijesti o potrebi za snažnim mehanizmom za obezbjeđivanj e</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	fundamentalnih ljudskih prava u kontekstu mješovitih migracija i upravljanja granicom, na kom je i determinisan program obuka u skladu sa procijenjenim potrebama								
2.26. Povećati značaj i ulogu Centara za socijalni rad u sistemu međunarodne i privremene zaštite stranaca i migracija sa posebnim osvrtom na najbolji interes djeteta i ranjive kategorije (tehnička podrška, radni sastanci, obuke itd.)	1.Odsjek za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom organizovao radni sastanak sa predstavnicima područnih jedinica/filijala za upravne poslove, državljanstvo i strance i predstavnika JU centara za socijalni rad u cilju poboljšanja međusobne komunikacije kada su u pitanju	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo rada i socijalnog staranja Centri za socijalni rad IOM UNHCR UNICEF Crveni krst Crne Gore	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi	IOM: 14.000,00 EUR UNHCR: 2.300 EUR	IOM UNHCR Crveni krst Crne Gore UNICEF	

	<p>maloljetnici bez roditeljske pratnje u čije ime staratelji podnose zahtjev za odobrenje privremene zaštite vodeći se najboljim interesom djeteta.</p> <p>2.Pravo na: -dječiji dodatak ostvaruje 12 djece iz sistema međunarodne zaštite, - materijalno objezbjedenje porodice ostvaruje jedna sedmočlana porodica i dva samca.</p> <p>Održani sastanci, član RG za izradu SOP-a,je aktivno učestvovao sa ostalim članovima RG u izradi Sop-a.</p>								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>IOM: Realizovana obuka “Pimjena pristupa zasnovanog na najboljem interesu u procesu savjetovanja i podrške prilikom vraćanja djece i porodica” (mart 2023) za 18 socijalnih radnika u organizaciji IOM-a. Dodatno, 14 učesnika iz centara za socijalni rad prisustvovalo je obukama: “Identifikacija žrtava trgovine ljudima: Primjena Nacionalnog Plana za formalnu identifikaciju” i “Prevenција seksualne eksploatacije i zlostavljanja” sa ciljem jačanja njihovih</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	kapaciteta u pružanju podrške ranjivim kategorijama u procesu migracija.									
2.27. Podizanje svijesti službenika Direkcije za prihvat stranaca koji traže međunarodu zaštitu a posebno u dijelu koji se odnosi na procjenu najboljeg interesa djeteta, tretmana porodice, psihosocijalnog pristupa, i podrške, pristupa pravima.	Službenici Direkcije za prihvat pohađaju obuke u kontinuitetu i to na temu: „Socijalna i dječija zaštita – Djeca u procesu azila“ Program obuke za zaštitu od nasilja u porodici i nasilja nad djecom“ Djeca u pokretu na zapadnom Balkanu : primjena pristupa zasnovanog na najboljem interesu djeteta u procesu savjetovanja i podrške prilikom vraćanja“.	MUP UNHCR	II kvartal 2023	II kvartal 2024	Realizovano	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi	IOM: 7.000 EUR	UNHCR		

	Realizovana obuka “Pimjena pristupa zasnovanog na najboljem interesu u procesu savjetovanja i podrške prilikom vraćanja djece i porodica” (mart 2023) za 21. socijalnog radnika iz centara za socijalni rad i Centra za prihvata u Spuzi koji rade sa djecom i porodicama.									
2.28. Organizovati studijsku posjetu država u regionu (Srbija, Hrvatska, BIH) radi razmjene iskustava i praksi, a u svrhu što uspješnijeg sprovođenja postupka integracije stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom	Nije realizovana studijska posjeta	Ministarstvo unutrašnjih poslova	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nerealizovano		Naknadno će biti utvrđeno		UNHCR	Kontaktirati UNHCR u cilju obezbjeđivanja finansijskih sredstava i organizacionih mjera
Operativni cilj 3:		Uspostavljanje elektronskog sistema identifikacije i registracije lica iz sistema međunarodne zaštite i obuka službenika koji će raditi na ovim sistemima								

Indikator učinka a) Realizacija projekata elektronskog uvezivanja, kako organizacionih jedinica unutar MUP-a, tako i ostalih državnih organa koji se bave pitanjima migracija		početna vrijednost (2021) Većina sistema i softvera organizacionih jedinica MUP-a, UP, Poreske uprave i Uprave za inspeksijske poslove koje se bave pitanjima migracija još uvijek nije povezana			ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) sistemi i softveri organizacionih jedinica MUP-a i UP koje se bave pitanjima migracija su povezani		ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Svi sistemi i softvera relevantnih institucija koje se bave pitanjima migracija uvezani			
Indikator učinka b) Unaprijeđeni kapaciteti i kompetencije zaposlenih u oblasti međunarodne zaštite stranaca		Početna vrijednost (2021) Kontinuirana promjena strukture stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, u dijelu jezika, pola, uzrasta i zemalja porijekla, uključujući lica sa posebnim proceduralnim garancijama, otežava komunikaciju sa tim licima i usporava proces donošenja odluka po njihovim zahtjevima i potrebama			Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) Kapaciteti službenika zaposlenih u oblasti međunarodne zaštite stranaca ojačani u segmentima prijema, procedure i integracije kako bi se, u 80% slučajeva, odgovorilo na sve zahtjeve i potrebe u zakonom predviđenim rokovima		Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Kapaciteti službenika zaposlenih u oblasti međunarodne zaštite stranaca ojačani u segmentima prijema, procedure i integracije kako bi se, u svim slučajevima, odgovorilo na sve zahtjeve i potrebe u zakonom predviđenim rokovima			
Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planiran i datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
3.1. Uspostavljanje elektronskog sistema za identifikaciju i registraciju migranata i lica iz sistema međunarodne i privremene zaštite	U skladu sa aktivnostima definisanim u projektu „Individualna mjera za jačanje kapaciteta integrisanog upravljanja granicom u Crnoj Gori”, a koji impementira IOM, potpisan je ugovor sa	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije Ministarstvo	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nerealizovano		Sredstva će biti opredijeljena u skladu sa budžetom planiranim za ovu aktivnost	IOM: 32.100 EUR	Budžet Donataska podrška	

<p>stranaca, koji će biti kontabilan sa EURODACOM</p> <p>Napomena: planirano je da se Projekat ažuriranja CRS softvera uključi u mjeru</p> <p>Ova aktivnost je planirana za period 2023.-2027. tako da neće biti realizovana u cjelosti do kraja 2024.godine</p>	<p>kompanijom KPMG, sa namjerom da se uradi analiza postojećeg stanja i eventualne promjene u odnosu na stanje koje je opisano u Frontex Masterplanu (2021) ali i daju preporuke oko prioriternih aktivnosti koje je potrebno sprovesti u dijelu nabavke softvera hardvera, a sve u cilju uspostavljanja sistema za identifikaciju i registraciju migranata u skladu sa Eurodac standardom.</p> <p>Implementacija spomenutog ugovora podrazumijevala je održavanje serije sastanaka sa predstavnicima MUP-a, kao i održavanje radionice „Proces tranzicije ka Eurodac sistemu nakon pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji“.</p>	<p>vanjskih poslova IOM UNHCR</p>								
<p>3.2. Unapređenje sistema prikupljanja, evidencije i razmjene migracionih statistika u skladu sa EK Direktivom 862/2007</p>	<p>Nije realizovano</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>Uprava policije Monstat IOM</p>	<p>III kvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>Nerealizovano</p>		<p>Sredstva će biti opredijeljena u skladu sa definisanim potrebama</p>		<p>IOM (IPA III fondov)</p>	<p>IOM/Aktivnost će biti realizovana u 2024.g</p>

3.3. Izrada i preporuka za unapređenje postojećeg registra crnogorske dijaspore	U okviru projekta koji sprovodi IOM, uz podršku regrutovanog eksperta u IT oblasti izrađen je dokument "Analiza registara dijaspore u Crnoj Gori sa preporukama za razvoj, marketing i upravljanje istima".	Ministarstvo vanjskih poslova IOM	II kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano		15.000 €		IOM: 5.200 EUR	
3.4. Izrada zajedničkog operativnog strateškog plana u slučaju angažovanja pripadnika Vojske Crne Gore na poslovima nadzora državne granice	Vojska Crne Gore u 2023. godini nije angažovala snage i sredstva na poslovima nadzora državne granice.	Ministarstvo odbrane Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije	III kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nerealizovano		Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva		Budžet	

3.5. Izmjena Plana djelovanja u slučaju masovnog priliva izbjeglica i migranata	Plan djelovanja u slučaju masovnog priliva izbjeglica i migranata donijet je 2015. godine i od tada nije vršena njegova izmjena.	Uprava policije Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo odbrane Ministarstvo rada i socijalnog staranja Ministarstvo kapitalnih investicija IOM UNHCR Crveni Krst CG	II kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nerealizovano		Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva		Budžet	Potrebno izmjeniti i dopuniti plan djelovanja u 2024.
3.6. Izvršiti selekciju službenika koji će vršiti poslove skrininga i obavljanja intervjua sa migrantima i izvršiti njihovu obuku (uključujući i obuku za oblast posebnih proceduralnih garancija)	Izvršena je selekcija službenika i napravljen Plan i program obuke koji je realizovan u periodu od 15 do 21.07.2021.godine. Tom prilikom je izvršena obuka za 16 službenika granične policije (Prihvatilište za strance 2, RGP Sjever 5, RCGP Centar 5 i RCGP Jug 4 službenika) u organizaciji FRONTEX-a Realizovana jedna obuka u 2023. (tema	Uprava policije Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	II kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano		Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva		Budžet	Obuku u dijelu posebnih proceduralnih garancija realizovati u 2024

	obuhvaćena u sklopu aktivnosti 2.25.)									
3.7. Izrada situacione slike na polju neregularnih migracija na mjesečnom nivou i razmjena iste sa kriminalističkom policijom i ostalim službama na regionalnom i lokalnom nivou	Uprava policije/SKP Redovno se prati stanje migracija i prikupljaju podaci na osnovu kojih se sačinjava i ažurira situaciona slika na mjesečnom nivou i razmjenjuje sa sa kriminalističkom policijom i ostalim službama na regionalnom i lokalnom nivou. U toku je izrada projektnog zadatka za izradu aplikacije „Dnevnik događja“ koji će omogućiti elektronski izvještaj i izradu analitičkog proizvoda vezano za podatke o strancima.	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano		Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva		Budžet	U narednom period nastaviti sa ažuriranjem situacione slike o stanju neregularnih migracija
3.8. Obezbijediti zajednički efikasniji inspekcijski nadzor u oblastima boravka i zapošljavanja stranaca kako bi se povećala identifikacija stranaca koji u Crnoj Gori neregularno borave i rade.	Tokom 2023. godine Uprava policije je realizovala ukupno 484 akcija kontrole kretanja, boravka i rada stranaca, od čega 156 u saradnji sa Upravom za inspekcijske poslove. Tom prilikom je kontrolisano 35 181 stranaca, dok je prekršajno procesuirano 3039 stranaca, a donijeto 484 rješenja o povratku i 1249 rješenja o otkazu boravka stranaca.	Uprava policije Uprava prihoda Uprava za inspekcije poslove	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva		Budžet	Nastaviti efikasniji zajednički inspekcijski nadzor u ovoj oblasti

	<p>Realizovani su planovi u vezi zajedničkih kontrola sa inspekcijom Mup-a za strance, vezano za kontrolu boravka i zapošljavanja stranaca u Crnoj Gori.</p> <p>Zajedničke kontrole bile su organizovane i realizovane uspješno u svim gradovima Crne Gore, a združene kontrole obavljane su u kordinaciji sa starešinama organa u okviru ljetnje i zimske turističke sezone.</p>								
3.9. Uspostavljanje elektronske evidencije podataka o utvrđenim nepravilnostima prilikom zapošljavanja stranaca (po državljanstvu i po odobrenom statusu stranca)	Uprava za inspeksijske poslove nema još uvijek navedenu elektronsku evidenciju ali će ista biti unijeta u naš jedinstveni informacijski sistem(JIIS) te će se ova aktivnost realizovati u I kvartalu tekuće godine.	Uprava za inspeksijske poslove	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nerealizovano		Nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva		Budžet
3.10. Kroz Centralni registar obveznika i osiguranika, koji vodi Uprava prihoda i carina, omogućiti prepoznavanje	Na inicijativu UNHCR-a organizovan je sastanak 05.04.2023. godine sa predstavnicima Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP), Zavoda za zapošljavanje (ZZZ),	Uprava prihoda i carina	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva		Budžet

<p>zaposlenih stranaca koji rade kod poslodavaca u Crnoj Gori, ne samo po njihovom državljanstvu, već i po odobrenom statusu</p>	<p>Ministarstva rada i socijalnog staranja (MRSS), Inspekcije rada, Privredne komore i Uprave prihoda i carina (sada Poreska uprava), gdje je definisana Procedura za dostavljanje podataka o licima iz Ukrajine koja u Crnoj Gori imaju status stranca sa privremenom zaštitom, a koja ostvaruju pravo na rad. Naime, Ministarstvo unutrašnjih poslova dostavlja Poreskoj upravi (IT sektoru) podatke – jedinstvene matične brojeve (JMB) ovih lica, koje nakon uparivanja sa podacima o zaposlenima iz Centralnog registra obveznika i osiguranika (CROO), dostavlja spisak ukrajince koji imaju status stranca sa privremenom zaštitom koji su prijavljeni kao zaposlena lica u CROO, Zavodu za zapošljavanje radi vršenja analiza, nakon čega se isti dostavljaju Ministarstvu rada i socijalnog staranja, koje povratno informiše Ministarstvo unutrašnjih poslova,</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>kao krajnjeg korisnika podataka o ostvarivanju prava na rad ovih lica. Podaci se obrađuju i prosljeđuju shodno dobijenom zahtjevu (dopisu) Ministarstva unutrašnjih poslova, po ustaljenoj Proceduri.</p>									
Operativni cilj 4:		Rješavanje pravnog statusa interno raseljenih lica (IRL) kao i ostalih lica koja nijesu upisana u osnovne registre i registre državljana u Crnoj Gori i u državama okruženja								
<p>Indikator učinka a) Smanjen je broj lica (IRL) koja još uvijek nijesu riješila status u Crnoj Gori, a koja su u postupku rješavanja</p>	<p>početna vrijednost (2021) zaključno sa 31.12.2020. godine 160 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine za IRL je u toku</p>	<p>ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) zaključno sa 31.12.2023. godine 100 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine za IRL je u toku</p>	<p>ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) na dan 31.12.2025. godine riješeni svi zahtjevi za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine za IRL</p>							
<p>Indikator učinka b) Povećan broj lica koja su vraćena na Kosovo</p>	<p>početna vrijednost (2021) U 2020. godini nije realizovan nijedan povratak IRL na Kosovo</p>	<p>ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) zaključno sa 31.12.2023. godine vraćeno na Kosovo 27 IRL lica</p>	<p>ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) zaključno sa 31.12.2025. godine vraćeno na Kosovo 30 IRL lica</p>							
<p>Indikator učinka c) Unaprijeđen pristup pravima I/RL uz povećan broj I/RL koja su riješila stambeno pitanje</p>	<p>Regionalnim stambenim programom je predviđeno ukupno zbrinjavanje oko 6000 lica Kroz osam projekata smješteno je ukupno 3.125 lica</p>	<p>zaključno sa 31.12.2021. godine Kroz dva projekata smješteno još 1.300 Regionalni Stambeni program se završava u toku 2021. godine</p>								

Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
4.1. Nastaviti sa primjenom pojednostavljenih procedura za pribavljanje identifikacionih dokumenata za raseljena i interno raseljena lica čiji su zahtjevi za status stranca i dalje u radu	Kroz saradnju sa nadležnim organima i DKP Kosova I Srbije nastavljeno pribavljanje neohodnih dokumenata I rad na upisu u register građanskog stanja za sva lica koja jos nisu riješila pravni status u Crnoj Gori. Tokom 2023. Broj lica koja jos nisu dobila status strance sa stalnim boravkom smanjen za 94 na 51	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR NF Građanska alijansa	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano		Nijesu potrebna sredstva		Nijesu potrebna sredstva	
4.2. Nastaviti saradnju sa nadležnim organima država porijekla u rješavanju statusa IRL i ostalih lica koja imaju potrebu za ovom vrstom podrške	Kroz saradnju sa nadležnim organima i DKP Kosova I Srbije nastavljeno pribavljanje neohodnih dokumenata I rad na upisu u register građanskog stanja za sva lica koja jos nisu riješila pravni status u Crnoj Gori. Tokom 2023. Broj lica koja jos nisu dobila status strance sa stalnim boravkom smanjen za 94 na 51.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo vanjskih poslova UNHCR NF Građanska alijansa	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano		Sredstva obezbijedena po potrebi		UNHCR: 19,111 EUR	

	U oktobru 2023. Odrzan jedan sastanak sa MUPom Kosova radi nalazenja rjesanja za rjesavanje statusa preostalih lica koja su u potrebi za upisom na Kosovu									
4.3. Pružanje pravne pomoći IRL u rješavanju pralog statusa	Kroz program besplatne pravne pomoci sa NVO Gradjanska alijansa, UNHCR nastavio da pruza podrsku svim licima u potrebi za rjesavanjem pravnog statusa	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR NF Građanska alijansa	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano		Sredstva obezbijedena po potrebi, od slučaja do slučaja		UNHCR: 32,396 EUR	
4.4. Običi sva IRL ciji su zahtjevi za status stranca sa privremenim ili stalnim boravkom i dalje u radu, odnosno koji su stekli status stranca sa privremenim boravkom do 3 godine. Običi RL i IRL koji su stekli status stranca sa stalnim boravkom na reprezentativnom uzorku	Sva lica se redovno obilaze od strane Gradjanske alijanse. Poseban obilazak nije organizovan radi izbjegavanja preklapanja aktivnosti sa 3 izborna ciklusa koja su se desila u Crnoj Gori u 2023. i Popisa stanovnistva	Ministarstvo unutrašnjih poslova MRSS UNHCR NF Građanska alijansa	I kvartal 2024	II kvartal 2024	Djelimično Realizovano		Sredstva obezbijedena po potrebi od slučaja do slučaja		UNHCR	Nastaviti sa primjenom ove mjere do kraja 2024. godine
4.5. Rješavanje stambenih potreba za interno raseljena i raseljena lica kroz Regionalni	Zavrsetkom naselja na prostoru nekadasnjih Vrela ribnickih u potpunosti implementiran RHP program u Crnoj Gori	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	I kvartal 2023	I kvartal 2024	Realizovano		Budžet MRSS		Međunarodni donator i Budžet	

stambeni program (RSP) i usvajanje izvještaja o održivosti rješenja		Direkcija javnih radova Glavni grad Podgorica UNHCR								
Operativni cilj 5:		Rješavanje pravnog statusa lica u riziku od apatridije i stvaranje uslova za efikasna pristup pravima za lica sa priznatim statusom lica bez državljanstva								
Indikator učinka a) Smanjen broj lica koja još uvijek nijesu upisana u registar rođenih ili registar državljana u Crnoj Gori ili zemlji porijekla	početna vrijednost (2021) Upis u matični registar rođenih u državi porijekla i dalje predstavlja problem za određeni broj lica	ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) Na dan 31.12.2023. Ojačana saradnja sa zemljama porijekla lica u riziku od apatridije radi upisa lica u osnovne registre tih zemalja; Sva identifikovana lica u riziku od apatridije upisana u registar rođenih i registar državljana Crne Gore ili zemlje porijekla	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Na dan 31.12.2025. Ojačana saradnja sa zemljama porijekla lica u riziku od apatridije radi upisa lica u osnovne registre tih zemalja; Sva identifikovana lica u riziku od apatridije upisana u registar rođenih i registar državljana Crne Gore ili zemlje porijekla							
Indikator učinka b) Ojačan postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva i kapaciteti nadležnih državnih organa za sprovođenje postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva	početna vrijednost (2021) Postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva još nedovoljno razvijen	ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) zaključno sa 31.12.2023. Identifikovani svi izazovi u sprovođenju postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva i predložene mjere za njihovo prevazilaženje Sva lica koja vode postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva pohađala relevantan trening; Svi postupci za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva sprovedeni u zakonom predviđenom roku.	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) zaključno sa 31.12.2025. U potpunosti funkcionalan postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva Visok nivo prolaznosti prvostepenih odluka u postupku za status lica bez državljanstva pred drugostepenim i trećestepenim organom							

Indikator učinka c) Usaglašen zakonodavni okvir i administrativne procedure za efikasan pristup pravima za lica sa priznatim statusom lica bez državljanstva		početna vrijednost (2021) zaključno sa 31.12.2020. godine Zakoni koji regulišu pristup pravima za lica bez državljanstva neusaglašeni sa Zakonom o strancima i međunarodnim standardima iz oblasti pristupa pravima za ova lica			ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) zaključno sa 31.12.2023. Nacionalno zakonodavstvo iz oblasti pristupa pravima u potpunosti usaglašeno sa Zakonom o strancima u vezi sa pravima lica bez državljanstva, kao i sa međunarodnim standardima iz oblasti pristupa pravima za lica bez državljanstva			ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) zaključno sa 31.12.2025. Nacionalno zakonodavstvo i administrativne procedure iz oblasti pristupa pravima u potpunosti usaglašeno sa Zakonom o strancima u vezi sa pravima lica bez državljanstva, kao i sa međunarodnim standardima iz oblasti pristupa pravima za lica bez državljanstva		
Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
5.1. Pružanje pravne pomoći licima u riziku od apatridije i licima koja su u postupku rješavanja zahtjeva za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva	Kroz program besplatne pravne pomoći sa NVO Gradjanska alijansa UNHCR pružao pomoc svim licima u riziku od apatridije	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR NF Gradjanska alijansa	I kvarta l 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva obezbijeđena po potrebi od slučaja do slučaja		UNHCR: 32,396 EUR	
5.2. Sprovođenje obuka službenika područnih jedinica i filijala za upravne poslove, državljanstvo i strance i službenika centara za socijalni rad nadležnih za pružanje pomoći djeci koja nijesu upisana u matični registar rođenih	Mjera se realizuje kroz redovne kontakte sa nadležnim državnim i opštinskim organima	Ministarstvo unutrašnjih poslova MRSS UNHCR NF Gradjanska alijansa	I kvarta l 2024	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva obezbijeđena po potrebi		UNHCR:11,466 EUR	

<p>5.3. Izrada standardnih operativnih procedura kroz koji bi zdravstvene ustanove, opštinski centri za socijalni rad ili osnovne škole informisale MUP o djeci koja su rođena u Crnoj Gori a nisu upisana u registar rođenih, radi pokretanja postupka za upis u registar rođenih</p>	<p>SOP uradjenje na crnogorskom I albanskom jeziku I distribuirane na dalje koriscenje</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo zdravlja Ministarstvo rada i socijalnog staranja Ministarstvo prosvjete, nauke I inovacija UNHCR NF Građanska alijansa</p>	<p>I kvarta l 2023</p>	<p>II kvartal 2023</p>	<p>Realizovano</p>		<p>Sredstva obezbijeđen a po potrebi</p>		<p>UNHCR: 7.644 EUR</p>	
<p>5.4. Trening za primjenu Standardnih operativnih procedura za predstavnike zdravstvenih ustanova, opštinski centri za socijalni rad ili osnovne škole informisale MUP o djeci koja su rođena u Crnoj Gori a nisu upisana u registar rođenih, radi pokretanja postupka za upis u registar rođenih</p>	<p>Trening za primjenu Standardnih operativnih procedura za predstavnike državnih organa biće realizovan tokom 2024. Godine.</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo zdravlja Ministarstvo rada i socijalnog staranja Ministarstvo prosvjete, nauke I inovacija UNHCR NF Građanska alijansa</p>	<p>III kvarta l 2023</p>	<p>IV kvartal 2023</p>	<p>Nerealizovano</p>	<p>IV Kvartal 2024. godine</p>	<p>Sredstva obezbijeđen a po potrebi</p>		<p>UNHCR</p>	

5.5. Izrada Standardnih operativnih procedura za službenike MUPa za primjenu člana 7 Zakona o crnogorskom državljanstvu	SOP za primjenu člana 7 je pripremljen i dostavljen svim PJ i FIL.	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR NF Građanska alijansa	I kvarta 1 2023	III kvartal 2023	Realizovano	I kvartal 2024 (nacrt Standardnih operativnih procedura pripremljen, potrebna konačna finalizacija dokumenta)	Sredstva obezbijeđen a po potrebi		UNHCR	Realizacija mjere se očekuje u prvoj polovini 2024.
5.6. Izmjeniti i dopuniti Zakon o strancima kako bi se dodatno ojačao postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva	Nacrt Zakona sa više detalja razradjuje postupak utvrđivanja statusa lica bez državljanstva u odnosu na do sada vazecu postupak.	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	I kvarta 1 2023	III kvartal 2023	Djelimično realizovano		Nijesu potrebna dodatna sredstva		MUP UNHCR	
5.7. Podizati svijest i informisanost o upisu u matične registre rođenih, posebno novorođene djece, putem distribucije letaka, organizacijom okruglih stolova ili putem medija	Mjera se realizuje kroz redovni terenski rad sa licima od stane Gradjanske alijanse i UNHCRa	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR UNICEF NF Građanska alijansa	I kvarta 1 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva obezbijeđen a po potrebi		UNHCR	Nastaviti sa realizacijom mjere u 2024
5.8. Organizovanje obuka za službenike koji vrše poslove koji se odnose na utvrđivanje statusa lica bez državljanstva, pored ostalih i na temu prevencije apatridije u Crnoj Gori, postupak upisa u registar rođenih i dr.	Mjeru nije moguće realizovati prije usvajanja i izmjena i dopuna zakona o strancima	Ministarstvo unutrašnjih poslova Upravni sud Crne Gore UNHCR NF Građanska alijansa	IV kvarta 1 2023	II kvartal 2024	Nerealizovano		Sredstva obezbijeđen a po potrebi		UNHCR	Mjeru će biti moguće realizovati nakon usvajanja izmjena I dopuna zakona o strancima

<p>5.9. Organizovanje studijske posjete za službenike MUPa i sudije koji vrše poslove upisa u matični registar rođenih kao i poslove koji se odnose na utvrđivanje statusa lica bez državljanstva u jednoj od država koja ima dobre prakse upisa u registar rođenih i zavidno iskustvo i uspjeh u primjeni procedure utvrđivanja statusa lica bez državljanstva, kao npr. Francuska, Holandija.</p>	<p>Studijska posjeta Francuskoj organizovana u aprilu 2023</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR</p>	<p>I kvarta 1 2023</p>	<p>II kvartal 2023</p>	<p>Realizovano</p>		<p>Nakanadno će se definisati iznos sredstava</p>		<p>UNHCR</p>	
<p>5.10. Izrada operativnog uputstva za službenike MUPa o primjeni postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva</p>	<p>Mjeru nije moguće realizovati prije usvajanja i izmjena i dopuna zakona o strancima</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR</p>	<p>IV kvarta 1 2023</p>	<p>II kvartal 2024</p>	<p>Nerealizovano</p>		<p>Nakanadno će se definisati iznos sredstava</p>		<p>UNHCR</p>	<p>Mjeru ce biti moguće realizovati nakon usvajanja izmjena I dopuna zakona o strancima</p>
<p>5.11. Izmijeniti Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju i Zakon o zdravstvenoj zaštiti kako bi se lica bez državljanstva mogla biti prepoznati kao osiguranici</p>	<p>Navedene mjere nijesu realizovane. Takođe, ukazujemo da je Zakon o zdravstvenoj zaštiti povučen iz skupštinske procedure, i isti je dostavljen Ministarstvu zdravlja na ponovnu doradu.</p>	<p>Ministarstvo zdravlja UNHCR</p>	<p>I kvarta 1 2023</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>Nerealizovano</p>	<p>IV kvartal 2025</p>	<p>Nakanadno će se definisati iznos sredstava</p>		<p>Budžet</p>	

<p>5.12. Izmijeniti Opšti zakon o obrazovanju kako bi lica bez državljanstva bila prepoznata kao korisnici zakona</p>	<p>Još uvijek nisu definisane promjene koje trebaju biti inkorporirane u Prijedlog ovog zakona.</p> <p>Napominjemo na odredbu člana 9 stav 2 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, kojim se propisuje da strani državljani koji imaju privremeni boravak ili stalno nastanjenje u Crnoj Gori, jednaki su u ostvarivanju prava na obrazovanje sa crnogorskim državljanima, u skladu sa posebnim zakonom.</p> <p>S obzirom da je Programom rada Vlade Crne Gore za III Kvartal 2024. godine, predviđena</p>	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija UNHCR</p>	<p>I kvarta I 2023</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>Nerealizovano</p>		<p>Nakanadno će se definisati iznos sredstava</p>		<p>Budžet</p>	
---	---	--	------------------------	------------------------	-----------------------------	--	---	--	---------------	--

	<p>izrada Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, to je za IV kvartal 2024. g. planirana i izmjena Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, te da će se tom prilikom izvršiti potrebna usklađivanja propisa, kako bi lica bez državljanstva bila prepoznata kao korisnici zakona.</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

<p>5.13. Izmijeniti Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti kako bi lica bez državljanstva bila prepoznata kao korisnici zakona</p>	<p>Ministarstvo rada i socijalnog staranja odustalo od izmjene Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti kako bi se olakšao pristup pravima iz oblasti socijalne zaštite za lica kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori I kako bi lica bez državljanstva bila prepoznata kao korisnici prava iz oblasti socijalne i dječije zaštite.</p> <p>Planirano je donošenje novog Zakona o Socijalnoj i dječijoj zaštiti za IV kvartal 2024 godine. Aktivnosti na donošenju novog zakona će otpočeti nakon usvajanja programa rada</p>	<p>Ministarstvo rada i socijalnog staranja UNHCR</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>Nerealizovano</p>		<p>Nakanadno će se definisati iznos sredstava</p>		<p>Budžet</p>	
---	---	--	-----------------------	------------------------	-----------------------------	--	---	--	---------------	--

	Vlade za 2024. godinu									
5.14. Izmijeniti Zakon o centralnom registru stanovništva kako bi lica bez državljanstva bila prepoznata kao korisnici zakona	Mjera nije realizovana	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	I kvarta 1 2023	IV kvartal 2024	Nerealizovano		Nakanadno će se definisati iznos sredstava		Budžet	
5.15. Izmijeniti Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći kako bi se postupak za upis u registar rođenih i postupak utvrđivanja statusa lica bez državljanstva uvrstili u sistem besplatne pravne pomoći organizovan od strane države	IV kvartal 2024 (Iako je zakon trenutno u fazi izmjena, još uvijek nije usvojen)	Ministarstvo pravde UNHCR	I kvarta 1 2023	IV kvartal 2023	Nerealizovano	2024. godina	Nakanadno će se definisati iznos sredstava		Budžet	
STRATEŠKI CILJ II: Unapređenje sistema readmisije i povratka crnogorskih i stranih državljana uz efikasan proces asistencije, u skladu sa zaključenim sporazumima i protokolima o readmisiji i u saradnji sa drugim državama i međunarodnim organizacijama										
Operativni cilj 1:		Unaprjeđenje politike readmisije putem zaključivanja novih sporazuma i protokola o readmisiji, kao i poboljšanje sistema povratka stranih državljana kojima nije odobren boravak u Crnoj Gori i sistemski rad na dobrovoljnom povratku								
Indikator učinka a) Isti nivo ili smanjen broj crnogorskih državljana koji su vraćeni u Crnu Goru	početna vrijednost (2021) Postupajući po sporazumima o readmisiji, od strane država EU u 2019. godini, primljeno je ukupno 216 zahtjeva za readmisiju koji su se odnosili na prihvataje ukupno 392 lica, od čega je pozitivno riješeno 134 zahtjeva, odnosno data je saglasnost za prihvatanje ukupno 274 lica, negativno je riješeno 82 zahtjeva, odnosno nije data saglasnost za prihvatanje ukupno 118 lica.				ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) smanjen broj lica koja su predmet readmisije za 5% u odnosu na 2019. godinu				ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) smanjen broj lica koja su predmet readmisije za 10% u odnosu na 2019. godinu	
Indikator učinka b)	početna vrijednost (2021) Proces uspostavljanja komunikacije još nije zvanično započet ni sa				ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023)				ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025)	

Uspostavljeni funkcionalni kanali za komunikaciju, pregovore i saradnju po pitanju readmisije sa trećim zemljama		jednom trećom zemljom s ciljem sklapanja Sporazuma o readmisiji			Otvoreni pregovori sa jednom zemljom (zemlja porijekla migranata)			Završen proces pregovora i uspostavljena saradnja sa jednom trećom državom po pitanju readmisije		
Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
1.1. Zaključivanje implementacionih protokola o readmisiji sa ostalim državama članicama EU sa kojima Crna Gora nema potpisane protokole	U izvještajnom periodu nije zaključen, niti je usaglašen niti jedana implementacioni protokol sa državama članicama EU, sa kojima nemamo zaključene IP.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo vanjskih poslova Uprava policije	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nerealizovano		2.000 € (Ovo su planirana sredstva za zaključenje jednog protokola) (1.000€ za 2023)		Budžet	
1.2. Organizovati regionalne i bilateralne sastanke između relevantnih država članica EU, kao i bilateralne sastanke sa zemljama Zapadnog Balkana u vezi sa readmisijom državljana Zapadnog Balkana i trećih zemalja	U organizaciji IOM-a, održana su tri bilateralna sastanka na temu praćenja sporazuma o readmisiji: između Crne Gore i Albanije (Tirana, februar 2023.) i između Crne Gore i Kosova (Priština, maj	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova IOM	II kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Naknadno će biti utvrđeno	IOM: 6.533 EUR	IOM	Inter-resorno determinisati pravce budućeg djelovanja prema zemljama porijekla, u cilju postizanja sporazuma o readmisiji.

	<p>2023.), između Crne Gore i BiH (Podgorica, oktobar 2023). U sklopu IOM-ovih projekata u Beogradu je, u oktobru 2023. godine, oformljena Regionalna grupa eksperata u oblasti readmisije (Regional Readmission Specialist Group), čiji su članovi i predstavnici MVP-a i MUP-a Crne Gore. Drugi sastanak grupe održan je u Tirani u decembru 2023. godine.</p> <p>Inauguracioni sastanak Regionalne radne grupe stručnjaka za readmisiju, Tirana, 13.-14. decembar o.g., iskorišten za dobijanje informacija o modelima</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	sporazuma država EU sa trećim zemljama, njihovim iskustima u primjeni sporazuma.									
1.3. Organizacija bilateralnih i multilateralnih sastanaka sa trećim zemljama s ciljem uspostavljanja pregovaračkih kanala i saradnje o readmisiji	Navedene aktivnosti će se organizovati tokom 2024 g.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nerealizovano	2024. godine	Naknadno će biti utvrđeno		IOM	
1.4. Organizacija jedne radne studijske posjete trećim državama za praktičare iz domena readmisije	Navedene aktivnosti će se organizovati tokom 2024 g.	Ministarstvo unutrašnjih poslova IOM	I kvartal 2024	IV kvartal 2024	Nerealizovano	2024. godine	Naknadno će biti utvrđeno		IOM	
1.5. Zaključivanje Sporazuma o readmisiji sa trećim državama i/ili iznalaženje alternativnih pravnih rješenja u cilju uspostavljanja instrumenata za readmisiju državljana trećih država	U izvještajnom periodu nije zaključen niti jedan Sporazuma o readmisiji sa trećim državama. Upućena je inicijativa nadležnim organima Pakistana, Irana, Maroka, Alžira i Bangladeša u cilju	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova IOM	III kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nerealizovano	2024. godina	2.000 € (Ovo su planirana sredstva za zaključenje jednog sporazuma) (1.000€ za 2023)		Budžet IOM	U posljednjem izvještaju Evropske komisije za Crnu Goru, između ostalog, navedeno je sljedeće: „Crna Gora ima 12 sporazuma o readmisiji sa državama koje nijesu članice EU. Međutim, nema sporazum o readmisiji sa bilo kojom od glavnih država porijekla migranata koji dolaze Crne Gore, što bi bilo potrebno za

	zaključivanja Sporazuma o readmisiji sa trećim državama . Aktivnost zahtijeva dugoročne pregovore prije samog sklapanja sporazuma.									procesuiranje nedobrovoljnih povrataka. U cilju efikasnije borbe protiv ilegalnih migracija, a imajući u vidu da najveći broj tražilaca međunarodne zaštite, prema njihovim izjavama, dolazi iz Pakistana, Irana, Maroka, Alžira i Bangladeša, Crna Gora ima interes da sa ovim državama zaključi sporazume o readmisiji, i time stvori pravne uslove za sprovođenje brzih i efikasnih postupaka identifikacije i bezbjednog vraćanja lica koja ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uslove ulaska, prisustva ili boravka na teritoriji Crne Gore.
1.6. Organizovati zajedničke regionalne obuke za službenike za migracije i readmisiju iz zemalja Zapadnog Balkana o zaštitno-osjetljivom upravljanju migracijama, politikama povratka i readmisije orijentisanim na prava, efikasnom	IOM je, uz angažovanje EU eksperata, organizovao šest obuka na temu otkrivanja lažnih dokumenata. Obukama je prisustvovalo	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova IOM	III kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Naknadno će biti utvrđeno	IOM: 57.000 EUR	IOM	

<p>upravljanju slučajevima i otkrivanju prevara sa dokumentima.</p>	<p>18 službenika (9 muškaraca i 9 žena) MVP-a i 97 službenika (73 muškarca, 24 žene) Granične policije.</p> <p>Radionica o najboljim praksama I iskustvima ZB I EU o saradnji sa trećim zemljama biće održana u Budvi 24. i 25. januara 2024. godine</p>									
<p>1.7. Iniciranje i održavanje sastanaka Zajedničkih odbora za praćenje implementacije Sporazuma sa readmisiji sa EU, BIH, Hrvatskom, Srbijom, Albanijom i Kosovom</p>	<p>U organizaciji IOM-a, održana su tri bilateralna sastanka na temu praćenja sporazuma o readmisiji: između Crne Gore i Albanije (Tirana, februar 2023.), između Crne Gore i Kosova (Priština, maj 2023.), između Crne Gore i BiH (Podgorica, oktobar 2023.).Dodatno, u Beogradu je, u oktobru 2023.</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>Realizovano</p>		<p>2.000 € (Ovo su planirana sredstva za održavanje jednog sastanaka Zajedničkog odbora) (1.000€ za 2023)</p>	<p>6,553.00 EUR</p>	<p>Budžet IOM</p>	

	godine, oformljena Regionalna grupa eksperata u oblasti readmisije (Regional Readmission Specialist Group), čiji su članovi i predstavnici MVP-a i MUP-a Crne Gore. Drugi sastanak grupe održan je u Tirani u decembru 2023. godine.								
1.8. Unapređenje sistema povratka stranih državljana kroz savjetovanje i informisanje kao i sistemski rad na dobrovoljnom povratku	Službenici granične policije u svakodnevnom radu u skladu sa Zakonom o strancima I Pravilniku o dobrovoljnom odlasku stranca tokom sprovođenja upravnog postupka I obavljanja intervjua sa strancima informišu iste o pravu na dobrovoljni povratak dajući	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	20.400 € (10.000€ za 2023)	IOM: 8.300.00 EUR	IOM	Nastaviti sa unapređenjem Sistema povratka stranih državljana

	<p>primat u odnosu na prisilni povratak stranaca IOM: Putem Programa Asistirani dobrovoljni povratak i reintegracija (ADPR), kroz savjetovanje i informisanje stranih državljana o dobrovoljnom povratku, informaciju o dobrovoljnom povratku primilo je 4584 korisnika, a ukupno održano 173 sesije ADPR savjetovanja.</p>								
<p>1.9. Pružiti podršku pri dobrovoljnom povratku migranata u zemlje porijekla, te po potrebi i reintegraciju na rodno osjetljiv način</p>	<p>Od strane Uprave policije u 2023. godini dobrovoljno je vraćeno 25 migranta u matične zemlje, dok je od strane IOM u sklopu AVR R projekta vraćeno 12 migranata. IOM: Putem Programa</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije IOM</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>Realizovano</p>	<p>Sredstva će biti opredijeljena u skladu sa potrebama</p>	<p>IOM: 26.200 .00EUR</p>	<p>IOM</p>	<p>Nastaviti sa pružanjem podrške pri dobrovoljnom povratku migranata u zemlje porijekle sa posebnim osvrtom na saradnju sa IOM</p>

	Asistirani dobrovoljni povratak i reintegracija (ADPR), IOM je asistirao u povratku 12 migranta u njihove zemlje porijekla: 2 u Rusiju (2 muškarca), 1 u Maroko (1 žena) i 9 u Azerbejdžan (3 žene i 6 muškaraca).									
1.10. Iniciranje saradnje sa konzularno diplomatskim predstavništvima zemalja porijekla kroz organizovanje bilateralnih sastanaka	Određene aktivnosti (sastanci sa Ambasadama Maroka, Alžira i Pakistana) su inicirani u 2022.g, a intenziviranje komunikacije je planirano za 2024.g.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično Realizovano		Sredstva će biti opredijeljena po potrebi		IOM	
1.11. Unapređenje kapaciteta za smještaj migranata kojima se ograničava sloboda kretanja	U 2023. godini izvršena je u značajnoj mjeri adaptacija Prihvatilišta za strance u Spužu u unutrašnjem I spoljašnjem dijelu objekta. Prihvatilište za strance je	MUP Uprava Policije IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Naknadno će biti utvrđeno		IOM Budžet	Nastaviti sa unapređenjem kapaciteta za smještaj migranata kojima se ograničava sloboda kretanja u Prihvatilište za strance

	kapaciteta za smještaj 46 lica I uzadovoljava potrebe smještaja migranata kojima se ograničava sloboda kretanja								
1.12. Jačanje kapaciteta za procesuiranje mreža krijumčarenja migranata	U okviru Sektora granične policije, Odsjeka za operativni rad I analizu rizika sistematizovana je grupa za suzbijanje krijumčarenja ljudi I prekograničnog kriminala. U 2023.godini su zbog osnovane sumnje da su počinili KD Nedoovoljeni prelazak državne granice i krijumčarenje ljudi iz člana 405 KZCG, podnijete krivične prijave protiv 16 lica (2 državljanin Srbije, 1 državljanin	MUP Uprava Policije Policijska akademija IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano	Nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva	IOM: 8.700. 00 EUR	Budžet	Nastaviti sa jačanjem kapaciteta za procesuiranje mreža krijumčarenja migranata

	<p>Kosova, 2 državljanina Turske, 8 državljana C.Gore, 1 državljanin BIH i 2 državljana Kolumbije). Ukupno su prokrijumčarili 44 migranta. IOM: Realizovana obuka na temu: “Jačanje kapaciteta pripadnika policije za sprečavanje i suzbijanje krijumčarenja migranata u Crnoj Gori”. 15 pripadnika policije su prošli obuku na pomenutu temu</p>									
Operativni cilj 2:		Unaprjeđenje institucionalnog okvira za reintegraciju povratnika u crnogorsko društvo kroz izgradnju i jačanje lokalnih samouprava, što će u krajnjem preduprijeti ponovljene pokušaje iregularne migracije u zemlje EU, uz uspostavljanje sistem kontinuiranog monitoringa povratnika								
Indikator učinka		početna vrijednost (2021)			ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023)			ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025)		
Povećan ukupan broj usluga pruženih od strane lokalnih timova za readmisiju		u 2019. godini, 16 različitih usluga je pruženo od strane lokalnih timova za readmisiju			Povećan broj lica kojima je pružena usluga od strane lokalnih timova za readmisiju 10% u odnosu na 2019. godinu			Povećan broj lica kojima je pružena usluga od strane lokalnih timova za readmisiju 20% u odnosu na 2019. godinu		
Aktivnost koja utiče na	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na	Institucije odgovorne za	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizacij	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja

realizaciju mjere	kraju izvještajnog perioda	sprovođenje aktivnosti				u (uz odgovarajuće obrazloženje)				
2.1. Blagovremeno obezbjeđenje relevantnih informacija o povratniku po readmisiji prije njegovog povratka u CG, u cilju pružanja neophodnog nivoa usluga	<p>Odsjek za reintegraciju povratnika po readmisiji je posredstvom Direkcije za strance, migracije I readmisiju zaprimilo ukupno <u>61</u> najavu povratka. Od ukupnog broja zaprimljenih najava <u>43 lica</u> je vraćeno i prihvaćeno na Aerodromu Podgorica, od čega je jedno lice prihvaćeno od strane Uprave policije i predato na dalju nadležnosti. Dok je za ukupno <u>18</u> u međuvremenu otkazan povratak.</p> <p>Od II kvartala 2024 MVP će uspostaviti praksu da, nakon potvrde prihvata lica, DKP-ima traži informacije koje se odnose na bližu rodbinu u CG, da li je u kontaktu sa njima, da li ima obezbijeđen smještaj.</p>	<p>Ministarstvo vanjskih poslova</p> <p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p>	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2024	Nijesu potrebna posebna Budžetska sredstva	Nijesu utrošena sredstva	Budžet	U cilju bolje prpeme procesa reintegracije povratnika prije njegovog dolaska u Crnu Goru, značajne bi informacije koje se odnose na bližu rodbinu u Crnoj Gori, da li je u kontaktu sa članovima porodice u CG, te da li ima obezbijeđen smještaj, koje se dostavljaju od strane Direkcije za strance.
2.2. Opremiti kancelariju na Aerodromu, koja je ustupljena od strane Komunalne policije, službenicima Odsjeka za	Dopisom broj 02-1049 od 29.10.2021. godine, Direktor za upravne poslove, državljanstvo I strance obaviješten je od strane Aerodroma Crne Gore da će operater Aerodroma Podgorice omogućiti osoblju Direktorata povremeno	Ministartstvo unutrašnjih poslova	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nerealizovano	IV kvartal 2024.		Sredstva će biti opredijeljena po potrebi- od donatora	Nijesu utrošena sredstva.	Donatori

reintegraciju povratnika	korišćenje prostorije u centralnom holu terminalne zgrade, za potrebe obavljanja intervjua sa povratnicima po readmisiji, nakon završenih aktivnosti na graničnom prelazu.									
2.3. Obezbjediti prevoz za povratnike po readmisiji od graničnog prelaza do mjesta boravka u CG, u slučaju kada je to neophodno (javni prevoz)	Tokom 2023. godine, nije bilo zahtjeva za obezbjeđivanjem javnog prevoza za povratnike po readmisiji od aerodroma do mjesta boravka.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nerealizovano	IV kvartal 2024.	3.000 € (1.500€ za 2023)	Nijesu utrošena sredstva.	Budžet MUP	Pokrenuti postupak javne nabavke za obezbjeđivanje javnog prevoza za povratnike po readmisiji.
2.4. Obezbjediti prevozno sredstvo za povratnike (kombi B kategorije), koji bi koristili službenici Odsjeka za reintegraciju povratnika u slučaju kad je to neophodno kao i za terenske posjete povratnicima i njihovim porodicama	Tokom 2023. godine, dva povratnika nijesu imala obezbjeđen prevoz od Aerodroma Podgorica do Autobuske stanice u Podgorici, te su lica prevezena službenim vozilom koje duži Direkcija za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom i reintegraciju povratnika po readmisiji.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nerealizovano	IV kvartal 2024.	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi	Nijesu utrošena sredstva.	Donatori	Potreba za obezbjeđivanjem prevoznog sredstva (kombi) je uslovljena onim specifičnim situacijama kada se radi o grupnom povratku, gdje je u prethodnim periodima postojala potreba za prevozom većeg broja lica do mjesta stanovanja, jer isti nijesu posjedovali finansijska

										sredstva za prevoz.
2.5. Obezbijediti smještaj za povratnike po readmisiji od dana povratka u CG, u slučaju kada je to neophodno u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti (čl. 60 do 72)	Tokom 2023. godine obezbijeden je smještaj od po tri noćenja, za dva povratnika od strane Ministarstva rada i socijalnog staranja, tj. Nadežnih CZSR Nikšić i Podgorica, shodno Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti.	Ministarstvo rada i socijalnog staranja Nadležni centri za socijalni rad	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	IV kvartal	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi		Budžet	
2.6. Obezbijediti smještaj za povratnike po readmisiji od dana povratka u CG, u slučaju kada je to neophodno, u skladu sa potrebama povratnika i mogućnostima opština, a shodno Zakonu o lokalnoj samoupravi	Kada se radi o uslugama koje pružaju lokalne samouprave, neke od njih kroz svoja budžetska sredstva izdvajaju određeni dio za jednokratne novčane pomoći, druge, shodno Zakonu o socijalnom stanovanju i Zakonu o lokalnoj samoupravi, izdvajaju određena sredstva za rješavanje stambenih pitanja za socijalno ugrožena lica. Shodno dostavljenim informacijama na traženje Odsjeka za reintegraciju povratnika: <u>Bijelo Polje:</u> posjeduju privremeni smještaj za lica koja su žrtve nasilja u porodici i lica u stanju	Opštine Crne Gore	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2024.	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi i shodno mogućnostima opština	Nijesu utrošena sredstva.	Budžet Donatori	

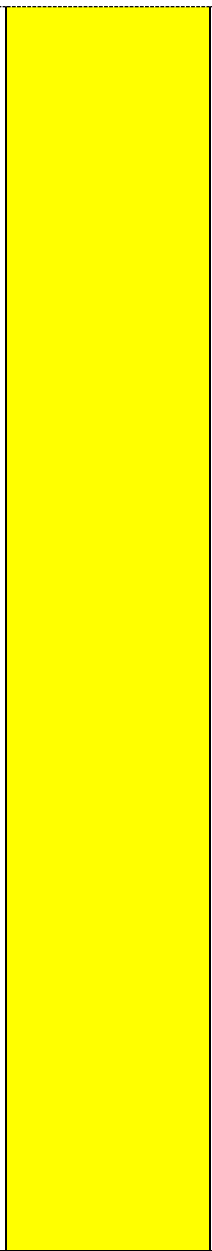
socijalne potrebe i novčana sredstva za jednokratnu pomoć.

Plužine: Trenutno ne posjeduju posebne smještajne kapacitet, svih 16 stambenih jedinica su dodijeljene na korišćenje socijalno ugroženima. Pojedinačni slučajevi rješavanja stambenog pitanja se rješavaju kroz izdvajanje dodatnih finansijskih sredstava i iznajmljivanje od fizičkih lica, te kroz nabavku građevinskog materijala za izgradnju stambenih objekata. Budžetom je planiran iznos za jednokratne novčane pomoći.

Mojkovac: Posjeduju 6 stambenih jedinica za socijalno ugrožena lica – prodajom 15 stambenih jedinica koje su neraspodijeljene.

Podgorica, Bar, Tivat posjeduju stambene jedinice za rješavanje socijalnog stanovanja za lica u stanju socijalne potrebe.

Petnjica: raspolaže sa 12 stambenih jedinica, koje su u vlasništvu Ministarstva

	<p>finansija, koriste se za smještaj socijalno ugroženih stanovnika.</p> <p><u>Kotor:</u> U skladu sa „Odlukom o pravima iz socijalne i dječije zaštite“, određena su sredstva Budžetom opštine za jednokratne novčane pomoći i naknada troškova prevoza učenika, za geronto program, dnevni boravak za odrasla i stara lica i za odrasla i stara lica sa invaliditetom, stanovanje uz podršku namijenjeno mladima bez roditeljskog staranja kojima prestaje pravo na smještaj u ustanovi socijalne zaštite. Takođe, program socijalnog stanovanja za lica u stanju socijalne potrebe se finansira istim Budžetom.</p> <p>Tokom 2023. godine od strane lokalnih uprava obezbijeden smještaj za ukupno 7 povratnika po readmisiji.</p>									
2.7. Izmjena rješenja o obrazovanju radne grupe koja prati primjenu Strategije o migracijama I	Aktivnost, koja se odnosi na izmjenu rješenja o obrazovanju o MRG koja prati realizaciju ove Strategije, gdje bi pojedini članovi pratili samo reintegraciju, nije mogla biti sprovedena tokom	Ministarstvo unutrašnjih poslova	II kvartal 2023	III kvartal 2023	Nerealizovano	IV kvartal 2024.	Nijesu potrebna dodatna sredstva	Nijesu utrošena sredstva	Budžet	U narednom periodu potrebno je intenzivirati aktivnosti na izmejeni navedenog rješenja, kako bi ovaj Tim I

reintegraciji povratnika u CG, za period 2021-2025, te uključivanje pojedinih članova ove radne grupe u aktivnosti koje se odnose na praćenje procesa pružanja pomoći i asistencije povratnicima po readmisiji.	prethodne godine zbog relativno čestih kadrovskih promjena, te kasnim usvajanjem Akcionog plana 2023-2024.									pojedini članovi imali puni mandat kada je u pitanju reintegracija povratnika.
2.8. Jačanje institucionalnih i administrativnih kapaciteta u cilju pružanja adekvatne asistencije povratnicima i osiguranje jednakog pristupa pravima koja pripadaju povratnicima i redovno održavanje sastanaka Odsjeka za reintegraciju povratnika po readmisiji sa članovima	Imenovane su nove kontakt osobe ispred nadležnih institucija na lokalnom nivou koje pružaju pomoć licima prilikom povratka u Crnu Goru. Predstavnic Centara za socijalni rad su koordinatori navedenih timova, dok su članovi predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije, lokalne samouprave, ZZZCG, prosvjete, zdravlja, Crvenog krsta i Caritas, na lokalnom nivou. Službenice Odsjeka održavaju stalnu komunikaciju koordinatorima lokalnih timova, koji dostavljaju kvartalne i godišnje izvještaje.	Ministarstvo unutrašnjih poslova/ Uprava policije Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija Ministarstvo zdravlja ZZZ CG Jedinice lokalne samouprave Crveni krst IOM	I kvartal 2023	III kvartal 2023	Djelimično realizovano	IV kvartal 2024.	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi iz IOM-ovih projekata	IOM 7.400 EUR	Budžet IOM	U narednom period potrebno je posjetiti preostale lokalne timove.

<p>lokalnih timova u cilju aktivnog i kontinuiranog uključivanja svih predstavnika.</p>	<p>U cilju održavanja kontinuiteta u radu i komunikacije sa lokalnim timovima, te u cilju bolje pripreme timova, u situacijama kada se radi o specifičnom povratku (medicinski prihvat, ranjive kategorije lica itd. i zajedničkog rada na specifičnim slučajevima) organizovane su posjete lokalnim timovima od strane zaposlenih u Odsjeku za reintegraciju povratnika po readmisiji, te su realizovane posjete sljedećim lokalnim timovima: <u>Berane, Petnjica, Tuzi, Budva, Cetinje, Kotor, Tivat, Danilovgrad, Zeta i Herceg Novi.</u> Cilj radnih sastanaka je upoznavanje sa radom i zadacima svih članova lokalnog tima, te razmjena pojedinačnih informacija iz oblasti: zapošljavanja, obrazovanja, socijalne zaštite, zdravstvene zaštite i sl.</p> <p>IOM: U organizaciji IOM-a u maju 2023.g. održana je obuka “Integrirani pristup reintegraciji povratnika u Crnoj Gori” za pripadnike lokalnih timova za pružanje reintegracije. Obuci je prisustvovalo 19 učesnika (9 muškaraca i 10 žena).</p>								
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--

<p>2.9. Pružanje pomoći povratnicima po readmisiji u cilju njihove reintegracije i razmjena informacija između relevantnih institucija i aktera</p>	<p>Pružena pomoć povratnicima po readmisiji od strane nadležnih organa i institucija u cilju njihove reintegracije:</p> <ul style="list-style-type: none"> -broj lica kojima je obezbijeđen prevoz od graničnog prelaza do mjesta boravka- <u>2</u> lica (do autobuske Podgorica); -broj lica koja su ostvarila pravo na lična dokumenta – <u>22</u> lica; -broj lica kojima je pružena pomoć iz oblasti socijalne i dječije zaštite (materijalno obezbeđenje- <u>8</u>, lična invalidnina- <u>2</u>, dodatak za njegu i pomoć- <u>2</u>, jednokratna novčana pomoć- <u>13</u>, naknada za novorođeno dijete- <u>2</u>, dodatak za djecu- <u>2</u>, naknada po osnovu rođenja djeteta- <u>2</u>, savjetodavno terapijska i socijalno edukativna usluga- <u>27</u>, usluga smještaja u odmaralište za djecu i mlade- <u>1</u>, subvencija za struju- <u>15</u>); -broj lica kojima je dodijeljena humanitarna pomoć- <u>8</u> lica; -broj lica kojima je obezbijeđeno obavezno zdravstveno osiguranje- <u>24</u> lica; 	<p>MUP</p> <p>Lokalni timovi za reintegraciju</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>Djelimično realizovano</p>	<p>IV kvartal 2024.</p>	<p>Po potrebi</p>	<p>Nijesu utrošena sredstva.</p>	<p>Budžet</p>	
---	--	---	-----------------------	------------------------	--------------------------------------	-------------------------	-------------------	----------------------------------	---------------	--

	<p>-broj lica kojima je priznata inostrana obrazovna isprava 0;</p> <p>-broj djece upisane u školu- <u>17 lica</u> (16 u osnovnu školu, 1 u predškolsku ustanovu);</p> <p>-broj lica kojima su pružene usluge za tržište rada od strane Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (priprema za zapošljavanje i posredovanje pri zapošljavanju) <u>24 lica</u> (od toga 4 lica zaposlena);</p> <p>-broj lica kojima je pružena besplatna pravna pomoć- <u>4 lica</u>;</p> <p>-broj lica kojima je pružena psihosocijalna podrška- <u>27 lica</u>;</p> <p>-broj lica kojima je pružena podrška u uspostavljanju porodičnih veza i spajanja porodice- <u>3 lica</u>.</p>								
2.10. Uspostavljanje sistema koordinacije između institucija koje se bave pitanjima prihvata i reintegracije povratnika, naročito s aspekta organa na državnom, odnosno	Organizovane su posjete lokalnim timovima od strane zaposlenih u Odsjeku za reintegraciju povratnika po readmisiji, te su realizovane posjete sljedećim lokalnim timovima: Berane, Petnjica, Tuzi, Budva, Cetinje, Kotor, Tivat, Danilovgrad, Zeta i Herceg Novi. Cilj radnih sastanaka je upoznavanje sa radom i zadacima svih članova lokalnog tima, te razmjena	Uprava policije MVP Lokalne samouprave Crveni krst	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Nijesu potrebna dodatna sredstva		Budžet

<p>lokalnom nivou kako bi se preduprijedile eventualne zloupotrebe bezviznog režima, od strane povratnika po readmisiji, koji mogu biti potencijalni tražioci azila u EU</p>	<p>pojedinačnih informacija iz oblasti: zapošljavanja, obrazovanja, socijalne zaštite, zdravstvene zaštite i sl.</p>									
<p>2.11. Redovno održavanje sastanaka Međuresorne radne grupe i lokalnih timova, između ostalog i u cilju napređenja aktivnosti radi bolje pripreme timova, u situacijama kada se radi o specifičnom povratku (medicinski prihvati, ranjive kategorije lica itd.)</p>	<p>U cilju održavanja kontinuiteta u radu i komunikacije sa lokalnim timovima, te u cilju bolje pripreme timova, u situacijama kada se radi o specifičnom povratku (medicinski prihvat, ranjive kategorije lica itd. I zajedničkog rada na specifičnim slučajevima) organizovane su posjete lokalnim timovima od strane zaposlenih u Odsjeku za reintegraciju povratnika po readmisiji, te su realizovane posjete sljedećim lokalnim timovima: <u>Berane, Petnjica, Tuzi, Budva, Cetinje, Kotor, Tivat, Danilovgrad, Zeta i Herceg Novi.</u> Cilj radnih sastanaka je upoznavanje sa radom i zadacima svih članova lokalnog tima, te razmjena</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova Lokalni timovi za reintegraciju</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>Djelimično realizovano</p>	<p>IV kvartal</p>	<p>Nijesu potrebna dodatna sredstva</p>	<p>Nijesu utrošena sredstva</p>	<p>Budžet</p>	

	<p>pojedinačnih informacija iz oblasti: zapošljavanja, obrazovanja, socijalne zaštite, zdravstvene zaštite i sl.</p> <p>Takođe koordinatori lokalnih timova, redovno dostavljaju kvartalne i godišnje izvještaje.</p>									
2.12. Uspostavljanje sistema kontinuiranog monitoringa povratnika, kroz izradu kvartalnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaja o povratnicima. Izvještaji treba da obuhvate informacije o realizovanim aktivnostima, preduzetim koracima koji su ispunjeni u procesu reintegracije ovih lica tokom godinu dana od dana njihovog povratka, po mogućnosti i nakon dvije godine od datuma	<p>Odrađeni je izvještaj za I kvartal 2023. godine, koordinatori svih lokalnih timova, dostavljaju kvartalne izvještaje Odsjeku ta reintegraciju o pruženim uslugama i pomoći povratnicima po readmisiji.</p> <p>Tokom 2023. godine, izrađeno je ukupno <u>40 Individualnih planova reintegracije i tri Porodična plana.</u></p> <p>Tokom 2023. godine, odrađen je <u>monitoring</u> za 71 povratnika (lica koja su vraćena tokom 2022. godine i čiji proces reintegracije pratimo godinu dana).</p> <p>Izrađen je i godišnji izvještaj od strane Odsjeka za reintegraciju, na osnovu dostavljenih izvještaja od strane koordinatora lokalnih timova.</p>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Lokalni timovi za reintegraciju	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	IV kvartal	Nijesu potrebna dodatna sredstva	Nijesu utrošena sredstva	Budžet	

povratka i prihvata lica										
Operativni cilj 3:		Uspostavljanje sistema elektronske razmjene podataka između nadležnih državnih organa i jačanje stručnih kapaciteta zaposlenih koji su uključeni u proces reintegracije povratnika.								
Indikator učinka Povećan broj povratnika koji se nalazi u Bazi povratnika po readmisiji		početna vrijednost (2021) u 2019. godini, ukupan broj povratnika po readmisiji koji se nalazi u Bazi Ministarstva unutrašnjih poslova je 46			ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) Povećan broj povratnika po readmisiji koji se nalazi u Bazi Ministarstva unutrašnjih poslova je za 20% u odnosu na 2019. godinu			ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Povećan broj povratnika po readmisiji koji se nalazi u Bazi Ministarstva unutrašnjih poslova je za 30% u odnosu na 2019. godinu		
Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovaranja obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
3.1. Uraditi pravnu, tehničku i operativnu procjenu izazova u implementaciji Sporazuma o readmisiji sa EU zemljama i procjenu potreba za elektronskim sistemima registracije i vođenja slučajeva	Švedska firma Nordicstation angažovana od strane IOM-a je uradila Analizu koja se tiče mapiranja uslova i procesa za uspostavu elektronskog sistema upravljanja slučajevima readmisije. Uporedo je urađena i Analiza postojećeg pravnog okvira za uspostavu pomenutog sistema.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova IOM	III kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Naknadno će biti utvrđeno	IOM: 39.200.00 EUR	IOM	
3.2. Uspostavljanje elektronske Baze podataka o licima koja su vraćena u	U julu 2023. godine Skoplju, u Sjevernoj Makedoniji, IOM je organizovao, zajednički podregionalni događaj sa ciljem jačanja	Ministarstvo unutrašnjih poslova	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nerealizovano		Naknadno će biti utvrđeno	IOM: 1,480.00 EUR	Budžet Donatori	

<p>skladu sa sporazumima o readmisiji i obuka službenika za korišćenje Baze podataka (Uvezivanje svih državnih organa koji učestvuju u postupku reintegracije)</p>	<p>saradnje u oblasti readmisije, koji je takođe bio i prilika da se predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore upoznaju sa funkcionisanjem elektronskog Sistema za upravljanje predmetima readmisije, tzv. <i>RCMS – Readmission Case Management System</i>. RCMS jeste elektronski sistem upravljanja slučajevima readmisije, sa fokusom na unapređenje saradnje i procedure readmisije između zemalja Zapadnog Balkana i država članica Evropske Unije, a shodno potpisanim sporazumima i protokolima o readmisiji. Ovaj digitalni alat je razvijen u cilju jačanja upravljanja povratkom na način koji se odnosi na zaštitu, te koji doprinosi transparentnosti procedura povratka i readmisije i odgovornosti uključenih aktera. Kroz isti sistem, moguće je</p>	<p>Uprava policije IOM Ministarstvo rada i socijalnog staranja - centri za socijalni rad, Zavod za zapošljavanje Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija Ministarstvo zdravlja Lokalne samouprave Glavni grad Prijestonica Crveni krst</p>								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>nadovezati te pratiti proces reintegracije povratnika.</p> <p>U oktobru 2023. godine, u organizaciji IOM-a, održan je sastanak predstavnika MUP-a i MVP-a sa predstavnicima švedske IT kompanije Nordicstation, koja je angažovana u oblasti inkorporiranja RCMS sistema u zemljama regiona. Konkretno u Crnoj Gori, sistem bi se odnosio na uspostavljanje elektronskog sistema upravljanja slučajevima readmisije (RCMS) između Crne Gore i Njemačke). Na sastanku su razmijenjene informacije o samom sistemu kao i o postojećoj IT strukturi i zakonodavnom okviru u Crnoj Gori.</p> <p>Napomena: Obzirom da je rok za implementaciju ove aktivnosti do kraja 2024.g. opredijeljena sredstva u iznosu od 400,000.00 EUR će biti preusmjerena na drugu zemlju u regionu</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	ukoliko Crna Gora ne bude spremna za realizaciju u ovom periodu. Postojeće mogućnost alociranja novih sredstava od 2025.g ukoliko bude potrebno, tj. ukoliko se iskaže spremnost za realizaciju ove aktivnosti.								
3.3. Organizovanje obuka za članove timova u lokalnim zajednicama, službenika MUP-a i Uprave policije u cilju pružanja neophodnih informacija o pravima i obavezama povratnika po readmisiji	Odsjek za reintegraciju povratnika po readmisiji svakako ostvaruje značajnu saradnju sa IOM-om, koji je kroz svoje projekte realizovao aktivnosti sa ciljem unapređenja podrške u oblasti reintegracije i prevazilaženja ključnih izazova koji se nameću u radu sa povratnicima. U tom smislu, tokom 2023. godine organizovane su dvije radionice za predstavnike lokalnih timova na teme: <i>"Poštovanje, zaštita i promocija osnovnih ljudskih prava i radne ravnopravnosti"</i> koja je predstavljala prvu, od ukupno tri koje su planirane mjerom predviđenom projektom Instrument	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije Uprava za kadrove Crveni krst CG	II kvartal 2023	II kvartal 2024	Realizovano		IOM 7.400 EUR	Budžet Uprava za kadrove	

	<p>za izgradnju kapaciteta u domenu readmisije na Zapadnom Balkanu (WBCAP) za 2023.godinu. Ovaj ciklus radionica u toku 2023. godine su prošli su članovi lokalnih timova iz Centra, Juga i Sjevera Crna Gore, njih ukupno 20. Dok je u drugoj radionici na temu <i>“Integrirani pristup reintegraciji povratnika u Crnoj Gori”</i> učešće uzelo 19 članova lokalnih timova.</p> <p>IOM: U organizaciji IOM-a u maju 2023.g. održana je obuka <i>“Integrirani pristup reintegraciji povratnika u Crnoj Gori”</i> za pripadnike lokalnih timova za pružanje reintegracije. Obuci je prisusvovalo 19 učesnika (9 muškaraca i 10 žena).</p>									
3.4. Redovni obližak lokalnih timova za pružanje pomoći u ostvarivanju prava	U cilju održavanja kontinuiteta u radu I komunikacije sa lokalnim timovima, te u cilju bolje pripreme timova, u situacijama kada se radi o	Ministarstvo unutrašnjih poslova	II kvartal 2023	IV kvartal 2023	Djelimično realizovano	IV kvartal 2024.	Budžet	Nijesu utrošena sredstva	MUP	Potrebno je u narednom periodu posjetiti preostale lokalne timove, te

<p>crnogorskih državljana prilikom povratka u Crnu Goru</p>	<p>specifičnom povratku (medicinski prihvata, ranjive kategorije lica itd. I zajedničkog rada na specifičnim slučajevima) organizovane su posjete lokalnim timovima od strane zaposlenih u Odsjeku za reintegraciju povratnika po readmisiji, te su realizovane posjete sljedećim lokalnim timovima: Berane, Petnjica, Tuzi, Budva, Cetinje, Kotor, Tivat, Danilovgrad, Zeta i Herceg Novi. Cilj radnih sastanaka je upoznavanje sa radom i zadacima svih članova lokalnog tima, te razmjena pojedinačnih informacija iz oblasti: zapošljavanja, obrazovanja, socijalne zaštite, zdravstvene zaštite i sl.</p>									<p>nastaviti sa održavanjem kontinuirane saradnje sa istima, razmotriti i on line sastanke, u situacijama kada terenski posjeti nije moguća.</p>
<p>3.5. Studijska posjeta u cilju praćenja načina na koji oni vode postupak reintegracije ovih lica, razmjene</p>		<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>III kvartal 2023</p>	<p>Nerealizovano</p>		<p>Naknadno će biti utvrđeno</p>	<p>IOM</p>		<p>IOM: Aktivnost će biti realizovana u 2024.g.</p>

iskustava i dobre prakse										
3.6. Učiniti dostupnim programe aktivne politike zapošljavanja (obrazovanje i osposobljavanje odraslih, podsticaji za zapošljavanje, direktno otvaranje radnih mjesta i podsticaji za zapošljavanje), u koje će se uključiti povratnici po readmisiji	Na evidenciji ZZZCG, tokom 2023. godine, nalazilo se 26 lica (12 žena) sa statusom povratnika po readmisiji. Navedenim licima je shodno Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Sl. list CG“, broj 024/19) je pružen stručni tretman koji se odnosio na informisanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja, posredovanju pri zapošljavanju, profesionalnoj orijentaciji, uključivanju u mjere aktivne politike zapošljavanja, a sve u cilju povećanja njegove zapošljivosti. 16 lica sa statusom povratnika po readmisiji je korisnik materijalnog obezbjeđenja porodice kod centra za socijalni rad.	Zavod za zapošljavanje Mikro-kreditne insitucije NGO	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano		9.800 € (5.000€ za 2023)		ZZZ CG	

	<p>U 2023. godini 4 lica su posredstvom Zavoda dobilo zaposlenje.</p> <p>Svi programi aktivne politike zapošljavanja (obrazovanje i osposobljavanje odraslih, podsticaji za zapošljavanje, direktno otvaranje radnih mjesta i podsticaji za zapošljavanja), koje realizuje Zavod su bili dostupni povratnicima po readmisiji.</p> <p>Nije postojalo interesovanje ovih lica za uključenih u mjere APZ-a.</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

IV. PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA

Imajući u vidu posljednji izvještaj EK za Crnu Goru, zatim činjenicu da će se uskoro u Republici Albaniji otvoriti Kamp za migrante iz Italije, kao i mogućnost da Evropski parlament do kraja svog mandata donese novi Pakt o migracijama, preporuke za naredne faze sprovođenja strateškog dokumenta su:

- ❖ U cilju obezbjeđenja smještajnih kapaciteta strancima sa odobrenom međunarodnom zaštitom, a imajući u vidu izvještaje EK, neophodno je da Ministarstvo unutrašnjih poslova inicira ponovo pokretanje postupka javne nabavke za obezbjeđenje smještaja ovim licima i sa realizacijom ove mjere započene u najkraćem mogućem roku.
- ❖ Potrebno je da Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije/Sektor granične policije donese novi Plan djelovanja u slučaju masovnog priliva izbjeglica i migranata (prvi je donijet 2015. godine i od tada nije vršena njegova izmjena, izuzev personalnog sastava tima koji je bio zadužen za njegovu implementaciju).
- ❖ Potrebno je da Ministarstvo unutrašnjih poslova uspostavi elektronski sistem za identifikaciju i registraciju migranata i lica iz sistema međunarodne i privremene zaštite stranaca, koji će biti kontabilan sa EURODACOM, posebno imajući u vidu da su ove procedure započete još od 2019. Godine.
- ❖ Potrebno je da Ministarstvo unutrašnjih poslova uspostavi sistem elektronske razmjene podataka između nadležnih državnih organa i jačanje stručnih kapaciteta zaposlenih koji su uključeni u proces reintegracije povratnika.
- ❖ Potrebno je da Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije unaprijede standardne operative procedure za sprovođenje povratka u smislu preduzimanja mjera kojima se obezbjeđuje i ohrabruje visok stepen dobrovoljnog povratka, programom podrške dobrovoljnog povratka, uključujući korišćenje i uključivanje korišćenja sredstava EU, te s tim u vezi potrebno je u 2024. godini potpisati Memorandum o saradnji između Ministarstva unutrašnjih poslova i Međunarodne organizacije za migracije (IOM) u vezi dobrovoljnog povratka i reintegracije.
- ❖ Nakon što je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta formirana u okviru Sektora granične policije, Grupa za suzbijanje krijumčarenja ljudi i prekograničnog kriminala redovnom analizom rezultata rada, Uprava policije/SGP treba da procijeni potrebu za izgradnju kapaciteta u kadrovskom i tehničkom smislu, a sve u cilju sprečavanja i otkrivanja krivičnih djela iz njihove nadležnosti.
- ❖ Kroz započete aktivnosti 2023. godini vezano za inspekcijski nadzor boravka i zapošljavanja stranaca, koje zajednički rade Inspekcija rada, Uprava prihoda i carina i Uprava policije treba nastaviti i u 2024. godini, ali da ta saradnja bude od strane pretpostavljenih starešina organa planska i organizovana na način da se postigne što bolja efikasnost i cilj kontrole naročito u toku ljetnje turističke sezone i da se pojednostavi procedura dobijanja dozvola za rad.
- ❖ S obzirom da je u izvještaju Evropske komisije za Crnu Goru, između ostalog, navedeno sljedeće: „Crna Gora mora nastaviti svoje napore na suzbijanju migracionog pritiska i povećati svoje nacionalne kapacitete. Potrebno je uspostaviti bilateralne mehanizme dobrovoljnog povratka putem potpisivanja sporazuma o readmisiji sa glavnim izvorima neregularnih migranata, kao što su Pakistan, Irak, Iran, Maroko i Alžir“, to je potrebno da se prilikom susreta crnogorskih zvaničnika sa predstavnicima ovih država učini dodatani napor u smislu da se inicira zaključivanje ovakvih ili sličnih aranžmana sa državama porijekla migranata.
- ❖ Neophodno je ubrzati izmjenu pravnog okvira kako bi se omogućilo efektivno ostvarivanje prava licima pod Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca i Zakona o strancima.